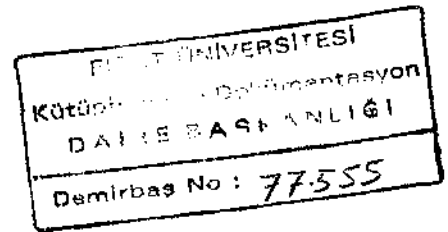

T. C.
FIRAT ÜNİVERSİTESİ
SOSYAL BİLİMLER ENSTİTÜSÜ
TARİH ANA BİLİM DALI

1544 TARİHLİ HUMUS EVKÂF TAHRİR DEFTERİ
(YÜKSEK LİSANS TEZİ)

Yöneten
Yrd. Doç. Dr. Orhan KILIÇ

Hazırlayan
Seyit MACİT

Firat Üniversitesi
Merkez Kütüphanesi

0070247

255.07.02.03.00.00/08/0070247

T.YL/26

46
Y. L.
Sos. Bil.

ELAZIĞ - 1996

İÇİNDEKİLER

İÇİNDEKİLER

ÖNSÖZ

V

KISALTMALAR

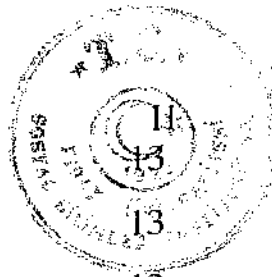
VI

GİRİŞ

BİRİNCİ BÖLÜM

VAKIF MÜESSESESİ VE TARİHİ GELİŞİMİ

I. İSLAMİYETTE VAKIF MÜESSESESİ	5
II. OSMANLI DÖNEMİNDE VAKIFLAR	7
1. Osmanlılarda Vakfın Kurulması İçin Aranılan Şartlar	8
a. Vâkıfta Aranılan Şartlar	8
b. Vakfedilen Malda Aranılan Şartlar	9
2. Osmanlı Döneminde Vakfın Kuruluş Şekli	9
a. Tescil Suretiyle	9
b. Vasiyyet Yolu İle	9
c. Fiil ve Hareketle	10
3. Osmanlı Döneminde Vakıfların İradesi	10
4. Gördükleri Hizmet Bakımından Vakıflar	11
5. Mahiyeti Bakımından Vakıflar	11
a. Hayri Vakıflar	11
b. Zürri (Ehli, Evladlık) Vakıflar	12
c. Avarız Vakıflar	12
6. Mülkiyet Bakımından Vakıflar	12
a. Sahih Vakıflar	12
b. Gayri Sahih Vakıflar	13
7. İdareleri Bakımından Vakıf Çeşitleri	13

a. Gayri Mazbut Vakıflar	
b. Mazbut Vakıflar	
8. Kiraya Verilmesi Bakımından Vakıflar	13
a. İcare-i Vahideli Vakıflar	13
b. İcare-i Vahide-i Kadimeli Vakıflar	14
c. Mukataalı Vakıflar	14
d. İcareteynli Vakıflar	14
9. Menkul ve Gayri Menkul Oluşlarına Göre Vakıflar	14
a. Menkul Oluşlarına Göre Vakıflar	14
b. Gayri Mekul Vakıflar	14
III. CUMHURİYET DÖNEMİNDE VAKIFLAR	15

İKİNCİ BÖLÜM

HUMUS VE ÇEVRESİNİN SİYASİ TARİHİ

I. İSLAMİYET ÖNCESİ DÖNEM	18
II. İSLAMİ DÖNEM	19
III. TÜRK HAKİMİYETİ DÖNEMİ	20
1. Selçuklular Dönemi	20
2. Osmanlılar Dönemi	22
3. Osmanlılar Döneminde Humus'un İdaresi Yapılışı	24
a. İdari Taksimat	24
b. İdari Görevliler	26
c. İskan Teşebbüsleri	26
4. Osmanlılar Döneminde Humus'un Fiziki Durumu	27
a. Kale	28
aa. Humus Kalesi	28
ab. Nebük Kalesi	28
b. Dini ve Sosyal Müesseseler	28

	III
ba. Ulu Cami	28
bb. Cami Sultan ve Beya Mescidi	29
bc. İki Kapılı Hân	29
bd. Kadife Hânı	29
c. Ziyaret Yerleri	29
5. Osmanlı Döneminde İktisad	30
a. Üretim	30
b. Vergiler	30
IV. HUMUS'UN OSMANLI HAKİMİYETİNDEN ÇIKIŞI VE GÜNÜMÜZDEKİ STATÜSÜ	32

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

1544-1545 TARİHLİ TAHRİR DEFTERİNİN DEĞERLENDİRİLMESİ

I. HUMUS İLE İLGİLİ TAPU TAHRİR DEFTERLERİ VE 233 NUMARALI DEFTERİN TANITIMI	33
1. Humus İle İlgili Tapu Tahrir Defterleri	33
2. Defterin Fiziki Özellikleri	34
3. Defterin Tanzim Şekli	34
4. Defterin Tarihi ve Muharriri	35
II. 1544-1545 TARİHLİ TAHRİR DEFTERİNE GÖRE HUMUS'DA BULUNAN VAKIFLARIN TOPLAM GELİR VE GİDERLERİ	35
III. 1544-1545 TARİHLİ TAHRİR DEFTERİNE GÖRE HUMUS'DA BULUNAN VAKIFLARDA ÇALIŞAN GÖREVLİLER VE ALDIKLARI ÜCRETLERİ	55

IV. 1544-1545 TARİHLİ TAHRİR DEFTERİNE GÖRE HUMUS'DA BULUNAN VAKIFLARIN GELİR CİNSLERİ	65
--	----

V. 1544-1545 TARİHLİ TAHRİR DEFTERİNE GÖRE ÜRÜN VE KİRA ÜCRETLERİ	69
1. Ürün Ücretleri	69
2. Kiralar	70

VI. 1544-1545 TARİHLİ TAHRİR DEFTERİNDE İSMİ GEÇEN DİNİ VE SOSYAL MÜESSELER İLE MAHALLE İSİMLERİ	71
1. Dini ve Sosyal Müesseseler	72
2. Mahalleler	74

VII. 1544-1545 TARİHLİ TAHRİR DEFTERİNE GÖRE HUMUS'UN FİZİKİ DURUMU	75
--	----

DÖRDÜNCÜ BÖLÜM

METİN

	78
SONUÇ	192
BİBLİYOGRAFYA	194
EK I-1544-1545 TARİHLİ TAHRİR DEFTERİNE GÖRE HUMUS'DA BULUNAN KÖY İSİMLERİ.	196
EK II-1544-1545 TARİHLİ TAHRİR DEFTERİNE GÖRE HUMUS'DA BULUNAN MEZRA'A İSİMLERİ	198

ÖNSÖZ

Son zamanlarda Osmanlı tarihi üzerinde yapılan çalışmalar daha çok şehir ve sancak tarihi üzerinde yoğunlaşmıştır. Yapılan bu çalışmaların kaynağını esas olarak şer'iyye sicilleri ile tapu-tahrir defterleri oluşturmaktadır.

XVI. yüzyıl ile ilgili çalışmaların birinci derecedeki kaynağı; Osmanlı sancaklarının iktisadi, idari, demografik ve sosyal yapısı ile ilgili bilgilerin mevcut olduğu tapu-tahrir defterleridir. Bu itibarla biz de 1517 tarihinde Osmanlı hakimiyetine giren Humus'un H. 951 (M. 1544-1545) tarihli defterin transkribini yaparak, defterden çıkarılan bilgileri belli bir sistem içerisinde değerlendirmeye çalıştık.

Tapu-tahrir defterleri üzerinde yapılan çalışmalar daha çok mufassal ve icmâl defterleri üzerinde yoğunlaşmıştır. Bu durum bizi evkâf tahrir defteri üzerinde çalışmaya yöneltmiştir. Evkâf tahrir defteri üzerindeki çalışmaların çok az olması bu incelememizin önemini daha da artırmaktadır. Ancak; çalışmamıza örnek teşkil edebilecek başlı başına bir evkaf tahrir defteri değerlendirilmesinin bulunmaması sebebiyle bazı hatalarımızın olacağı tabiidir.

Çalışmamı devam ettirdiğim süre içerisinde yardımlarını benden esirgemeyen, yapıcı eleştiri ve uyarılarıyla çalışmamı yönlendiren Sayın Danışman Hocam Yrd. Doç. Dr. Orhan KILIÇ'a ve engin yardımlarını gördüğüm Sayın Hocam Doç. Dr. Mustafa ÖZTÜRK'e teşekkür ediyorum.

Seyit MACİT

ELAZIĞ-1996

KISALTMALAR

a. g. e.	: adı geçen eser
a. g. m.	: adı geçen makale
c.	: cilt
H.	: Hicri
M.	: Miladi
İ. Ü. İ. F. M.	: İstanbul Üniversitesi İktisat Fakültesi Mecmuası
s.	: sayfa
S.	: Sayı

GİRİŞ

Osmanlı Devleti kuruluşundan itibaren, yönetimin düzenli bir şekilde işleyebilmesi için gerekli olan düzenlemeleride en iyi şekilde uygulamaya çalışmıştır.

Kendisinden önce yaşayan devletlerin yönetim, kamu düzeni, hukuk gibi bir çok yönlerinden faydalanan Osmanlı Devleti, bu uygulamaları kendi bünyesiyle bağdaştırarak işletmiştir. Osmanlı Devleti'nin kendisinden önce kurulan devletlerden almış olduğu bir uygulama şekli de tahrirlerdir. Tahririn yapılış şeklini Osmanlı Devleti kendi yönetim düzenine göre şekillendirip geliştirmiştir.

Osmanlı Devleti'nde büyük hassasiyetle yapılan tahrirlerin, esnasında çok eski tarihlerden beri, güçlü devletlerce yapılan bir tahrir geleneğinin devamı olduğu görülmektedir. Mesala; Mısır'da daha ilk sülâleler devrinden itibaren tahminen (M. Ö. 2500-3000 yıllarında) mumtazaman arazi tahrirlerinin yapıldığı görülmektedir. Beni İsrail Peygamberlerinin de sık sık nüfus sayımı yaptıkları bilinmektedir. Nüfus sayımını en ileri götüren memleketin ise Roma olduğu anlaşılmaktadır (1).

Ortaçağda Büyük Avrupa Memleketlerinde yine çeşitli şekillerde tahrir yapıldığı gibi, Osmanlı öncesi Türk-İslâm Devletlerinde de büyük nüfus ve arâzi tahrirleri yapılmıştır. Bu bakımdan Osmanlıların, yeni bir usûl ihdas etmeye gerek kalmadan Türk-İslâm Devletlerinden kendilerine intikal eden usûl ve gelenekleri devam ettirdikleri görülmektedir (2).

Arapçada (حَرَر) kökünden gelen "tahrir" kelimesi, lüğhat manasında yazma, kaydetme, deftere geçirme anlamına gelmektedir (3).

(1) Ö. Lütfi Barkan "Türkiye'de İmparatorluk Devirlerinin Büyük Nüfus ve Arâzi Tahrirleri ve Hakana Mahsus İstatistik Defterleri" *İ. Ü. İ. F. M.*, c.1, S.1, (1940), s. 26-27.

(2) Ö. L. Barkan; *a. g. e.*, s. 28.

(3) *el-Müncidü'l-Ebcedi*; Beyrut, 1986; Şemseddin Sami; *Kâmûs-ı Türkî*, İstanbul, 1989.

İstilah manasında ise, nüfus ve arazi gibi işlerin umumi olarak değerlendirilmesi, kaydedilmesi yerine kullanılan bir kelimedir (4)

Osmanlı Devleti'nde yeni fethedilen yerlerin umumi durumu, eskiden uygulanmış mevcut sistemler, yeni uygulanacak idari taksimatlar, belli usul ve kaidelere göre tespit edilip kaydedilirdi. Yapılan bu kaydetme işlemine de tahrir denirdi (5).

Osmanlı Devleti dönemi arşivlerinin en kıymetli kesimini ihtiva eden bu defterler, otuz-kırk yıl gibi aralıklarla tutulurdu. Nüfus ve arazi tahrirlerinin sonuçlarını tespit eden ana defterler bugün; İstanbul Başbakanlık Osmanlı Arşivi ile Ankara Tapu-Kadaastro Arşivlerinde mevcuttur. Tahrir defterleri sayesinde, muayyen bir tarihte Osmanlı Devleti dahilinde, her köy ve kasabada mevcut bulunan yetişken erkek nüfusunu, ellerindeki toprak miktarını "çift", "nim çift" ve "dönüm" olarak gösteren işaretler ve tabi tutuldukları vergi mükellefiyetlerini tespit eden rakamlarla birlikte, isimleri ve babalarının adları ile ayrı ayrı kaydedilmiş görmektediriz. Yine aynı defterler sayesinde her köyün kimin timarı veya mülkü ve vakfı olduğunu o köylerde icra edilen zirai faaliyetleri ve yetiştirilen hayvanların çeşitleri ile miktarlarını bildiren kayıtları öşür ve rüsum miktarlarını tayin eden rakamları bulmaktayız (6).

Osmanlı Devleti'nde yapılan tahrirler icmâl mufassal ve evkâf tahrirleri olarak ayrılmaktadır. İcmâl tahrir defterleri özet olarak tutulan timar defterleridir. Mufassal defter ise, daha geniş kapsamlı nüfus arâzi v.b. gösteren tahrir defterleridir. Evkâf defterleri ise, bir bölgede bulunan vakıflara ait defterlerdir. Vakıflar için yapılan tahrirlerde, öncelikle müessese vakıfların tahriri yapılmıştır. Vakıf isimleri yazıldıktan sonra alınan gelir kalemleri tek tek yazılmış ve sonra da masraf kısmında aynı

(4) M. Zeki Pakalın; *Osmanlı Tarih Deyimleri ve Terimleri Sözlüğü*, c. III. s. 376.

(5) Bahaeddin Yediyıldız; *Ordu Kazası Sosyal Tarihi*, Ankara, 1985, s. 5.

(6) Ö. L. Barkan; *a. g. e.*, s. 20.

şekilde vakfın giderleri ayrı ayrı belirtilmiştir. Daha sonra ise evlâdlık (zürri, ehli) vakıfları tahriri aynı şekilde yapılmıştır.

Osmanlı İmparatorluğunda tahrir, öncelikle, bir bölgenin fethini müteakip eğer orada timar sistemi uygulanacaksa yapıldı. Yeni bir padişahın tahta geçmesi de ülke çapında genel bir tahririn yapılması için vesile olabiliyordu (7). Zaman zaman yapılan tahrirler ise, devlet gelirlerinde ve bunların durumlarında meydana gelen değişiklikler umumi ve esaslı bir şekilde tesbit mahiyetindedir (8).

Tahrir genellikle bir *emin* ve yanında tayin edilen bir *katip* tarafından yapıldı. Tahrir işini asıl üzerine alan ve bundan sorumlu olan *emin*'dir. Tahrir yapılırken tahrir emini, kadının ve dirlik sahiplerinin yardımıyla eski mufassal defterlere ve dirlik istihkak sahipleri ve reaya elindeki vesikalara nazaran, her türlü gelirler de meydana gelmiş değişiklikleri ve en son durumu, mahalinde tesbit etmek ve merkeze bildirmekle mükellifti. *Emin* bu suretle meydana gelen "defter-imufassal", "cizye defteri", "zevayid defteri" ile "sancak kanunnamesinin" eski müsveddelerini ve mahalli "narh hüccetleri" 'ni tedkik ve tasdik olunmak üzere merkeze getirirdi. Burada merkez mahsul vergileri, narha göre ayrı ayrı akçe üzerinden hesaplanıp, yekûna bağlanır ve tasdik olunurdu. Bundan sonra emin için işin ikinci safhası başlardı. Bu da, kesin olarak belirlenen bu gelir kaynaklarının, dirlik sahipleri arasında istihkaklarına göre taksimidir. Bundan önce tevzi ve tahsise dair hiç bir işlem yapılmazdı. Tevzi bunların elindeki "padişah beratı" ve emirleri ile "beylerbeyi yaftası" esas tutularak yapıldı. beylerbeyi yaftası zaruri idi. Çünkü; genellikle sipahilerin komutanı olan beylerbeyininin tezkiresi olmadan hiç bir timar tevzihi olunmaz ve timarların son vaziyetleri, en iyi olarak merkezi icmal defterlerinde değil,

(7) Mehmet Öz; "Tahrir Defterlerinin Osmanlı Tarihi Araştırmalarında Kullanılması Hakkında Bazı Düşünceler", *Vakıflar Dergisi*, S.22, Ankara, 1951, s. 430.

(8) Halil İnalcık; *Hicri 835 Tarihli Suret-i Defter-i Sancak-i Arvanid* Ankara, 1987, s. 28.

beylerbeyi yanındaki defterde görünürdü. Emin, kendine sunulan vesikaları tetkik ederek her bir dirlik sahibine hakettikleri miktarda gelir tahsis ederdi. Paylaştırma bittikten sonra ayrı bir defterde her birinin ismi altında bu gelirin miktarıyla nerede olduğunu tespit eder ve timarın ufak bir tarihçesini yaparak, son hak sahibine hangi vesikaya (berat, beylerbeyi bitişı) dayanılarak verildiğini belirtirdi. Terkip edilen bu deftere "Defter-i İcmâl-i Hakâni" adı verilirdi (9) .

(9) H. inalcık; *a. g. e.*, s. 19-23.

VAKIF MÜESSESESİ VE TARİHİ GELİŞİMİ

I. İSLAMİYETTE VAKIF MÜESSESESİ

İnsanoğlu yüzyıllar boyunca sadece birbirlerini öldürmekle, yoketmekle uğraşmamış, soydaşlarının iyiliği mutluluğu, huzuru için girişimlerde de bulunmuştur. Bu yolda çeşitli kurumlarda meydana getirmişlerdir. Kişilerin bu iyilik sever duyguları zaman geçtikçe "vakıf" adı verilen kurumların ortaya çıkmasını sağlamıştır (10) .

Vakıf kelimesi Arapça da durdurmak, alıkoymak manasında olup, istilah olarak XIII. yüzyıl ortalarından XIX. yüzyıl ortalarına kadar ki devrede İslâm ülkelerinin sosyal ve iktisadi hayatında önemli bir rol oynayan dini-sosyal bir müessesenin adıdır (11) .

Vakıf İslâm hukukçularının Hz. Peygamberden çok sonra biçimlendirip, geliştirdikleri dini ve sosyal bir kurumdur. Yani bu kurum Kur'an buyruğu ile ya da hadis ile kullara bildirilmemiştir (12) .

İslamda vakıf kurumunun menşei olarak, Hz. Ömer'in Medine'deki bir tarlasını dünya ve ahiret için faydalı bir işte kullanmak isteyip Hz. Peygambere danıştığında onun, *İstersen aslını elinde tut, gelirini sadâka olarak ver* sözü gösterilmektedir (13) .

Kur'ân-ı Kerîm'de vakıf kelimesi geçmemekle birlikte, bu manaya gelebilecek ve buna eş anlamlı kullanılabilecek pek çok kelime geçmektedir. İyilik yapmak, sadaka vermek ve ihsanda bulunmak gibi başkalarına yardımı

(10) Neşet Çağatay; "İslâm'da Vakıf Kurumu Miras Hukukuna Etkisi", *Vakıflar Dergisi*, S. 11, Ankara, s. 1.

(11) Bahaeddin Yediyıldız; "Vakıf Maddesi" *İslam Ansiklopedisi*, c. 13, İstanbul, 1986, s. 153.

(12) Çağatay; *a. g. m.*, s. 1.

(13) Çağatay; *a. g. m.*, s. 1.

teşvik eden pek çok ayet-i kerimenin Kur'ân'da bulunduğunu görmekteyiz.

Bu ayet-i kerîmelerden bir kaç örnek meâlen şöyledir.

Sevdiğiniz şeylerden Allah yolunda harcamadıkça iyiye (cennete) eremezsiniz. Her ne harcarsanız Allah onu hakkıyla bilir (14).

İyilik ve (Allah'ın yasaklarından) sakınma üzerinde yardımlaşın, günah ve düşmanlık üzerine yardımlaşmayınız. Allahtan Korkun çünkü Allah'ın cezâsı çetindir (15).

Hayır işleyin ki kurtuluşa eresiniz (16).

İçinizden faziletli ve servet sahibi kimseler akrabaya, yoksullara, Allah yolunda göç edenlere (mallarından) vermeyeceklerine yemin etmesinler, bağışlasınlar, feragat göstersinler (17).

Kim bir iyilik getirirse ona bundan daha hayırlı karşılık vardır (18).

Bu konuda bir hadis-i şerifte ise Peygamber efendimiz şöyle buyurmaktadır:

İnsan ölünce kendisinden bütün amelleri, kesilir. Ancak şu üç şeyde amel kesilmeyip devam eder: devam eden bir sadakadan, faydalanan ilimden, kendisine dua eden bir evladdan (19).

Vakıf müessesesi değişik toplumlarda, kültürlerde de bulunmasına rağmen, en mükemmel şeklini İslâm'da bulmuştur. İslâmi manada vakfın tarifini şöyle yapmak mümkündür:

Bir malı (esas itibariyle bir gayrimenkul mülkü) kendisi veya geliri, hayri bir hizmetin görülmesine tahsis edilmek amacıyla ve bu hizmetin ebediyete kadar devamı niyetiyle vakfeden kişinin mülkiyetinden ve özel mülkiyete (alım satım) konusu olmaktan çıkararak özel bir mülkiyet

(14) Kur'ân-ı Kerim; Al-i İmrân, 92.

(15) Kur'ân-ı Kerim, Mâide, 2.

(16) Kur'ân-ı Kerim, El-Hâc, 77.

(17) Kur'ân-ı Kerim, Nûr, 22.

(18) Kur'ân-ı Kerim, Kasas, 84.

(19) Mehmet Şeker; *İslamda Sosyal Dayanışma Müesseseleri*, 3. Baskı Diyanet İşleri Başkanlığı Yayınları, Ankara, 1991, s. 143.

7
kateforisine aktarma ve o kategoride tutmaktır. Vakıf kuran kişinin amaçlarını şartlarını ihtiva eden, kurulacak vakfın nasıl yönetileceğine ilişkin esasları belirleyen ve mahkemece tesciliyle birlikte vakfın vücut bulduğu vesikaya vakfiye adı verilmektedir (20) .

II. OSMANLI DÖNEMİNDE VAKIFLAR

Osmanlı Devleti'nde kendisinden önceki diğer İslam devletleri gibi vakıf konusuna önem vermiş ve kuruluştan itibaren devletin siyasi ve iktisadi gelişmesine paralel olarak vakıf müesseselerinin sayısını da artırmıştır. Osmanlı döneminde ilk olarak Orhan Gazi zamanında vakıfların kurulmaya başlandığı görülmektedir. Orhan Gazi 1324 yılı Mart ayı başlarında (Rebiyülevvel 724) azadlı kölelerinden Tavaşi Şerâfeddin'e Mekkece'de vakfettiği hankahın tevliyetini vermiştir. Daha sonra İznik'te ilk Osmanlı medresesini kurmuş ve bu medresenin ihtiyaçlarının karşılanması için yeteri derecede gayrimenkul vakfetmiştir (21).

Orhan Gazi'den başlayarak tüm Osmanlı padişahları da vakıf kurma konusunda büyük bir itina ve hassasiyet göstermişler, vatanın dört bir yanının vakıf müesseseleriyle donanmasına yardımcı olmuşlardır. Osmanlı Devleti'nde bu kadar çok vakıf müessesesinin meydana gelmesi sadece padişahların çabalarıyla olmamıştır. Padişahın yanı sıra sultanlar, vezirler, emirler, mali durumu yerinde olan bir çok kişilerde, Allah rızısı için bir çok hayri kurum kurmuş ve bu kurumların hayatiyetlerini sağlamak için bir çok gayrimenkullerini vakfetmişlerdir (22) .

Osmanlı döneminde gerek devlet adamlarının gerekse mali durumu yerinde olan kimselerin vakıf kurma konusunda gösterdiği büyük gayretler,

(20) Mustafa Öztürk; "Harput Yöresi Vakfiyeleri" *Fırat Havzası Yazma Eserleri Sempozyumu Bildirileri*, Elazığ, 1987, s. 237.

(21) Ziya Kazıcı; *İslâmi ve Sosyal Açısından Vakıflar*, İstanbul, 1985, s. 57, 58.

(22) Ziya Kazıcı; a. g. e., s. 58.

şehirlerin gelişmesinde en büyük etken olmuştur. Öyle ki, bir eyâlete beylerbeyi veya bir sancağa sancakbeyi olarak atanan kişiler, görev yaptığı yerde bir vakıf eseri bırakmadan ayrılmamışlardır. Hemen hemen bütün Osmanlı şehirlerinde yüksek dereceli devlet görevlelerinin kurmuş olduğu bir vakıfa rastlamak mümkündür.

Kurulan bu vakıflar tabii ki sadece din yönünden kurulmamıştır. Vakıfların, sosyal düzeni sağlamada da önemli görevleri olmuştur. Toplum içinde, sevgi, saygı ve hoşgörünün sağlanmasında da önemli bir yere sahiptir. Vakıflar sayesinde sosyal yardımlaşma ve dayanışma en üst düzeye çıkmış bu münasebetle de Osmanlı toplumunda bir huzur ortamı oluşmuştur.

Cami, tekke, zaviye, mescid gibi dini eserlerin yanısıra medrese gibi eğitim amaçlı, han, çarşı ve kervansar ay gibi iktisâdi amaçlı, darü's-şifalar gibi sağlık amaçlı, imarethane gibi yardım amaçlı, hamam ve çeşme gibi sosyal amaçlı vakıflar Osmanlı Devleti'nde oldukça yaygın olan vakıf müesseseleridir.

Osmanlı Devleti'nde vakıfların korunup, vâkıfın şartlarına göre idare edilmesi ilkesine büyük bir hassasiyet gösterilmiştir. Vakfiyede belirtilen şartların dışına çıkıp, değişik bir şekilde idareetmeye çalışan veya hakkı olmadığı halde vakıf malından faydalanmaya çalışanlar hemen bundan men edilirlerdi (23) .

1. Osmanlılarda Vakfın Kurulması İçin Aranılan Şartlar

Bir vakfın kurulabilmesi için hem vâkıfta hem de vakfedilen malda bir takım şartların bulunması gerekmektedir.

a. Vakıfta Aranılan Şartlar

- Vâkıfın temlik ve teberrua ehil olması lazımdır.
- Vâkıf sefâhat ve borcundan dolayı, hacz altında bulunmamalıdır.
- Vâkıfın vakfa rızası bulunmalıdır.

(23) Ziya Kazıcı; *a. g. e.*, s. 60.

- Vâkîf, vakfettiği şeyi inancına göre hayır ve sevab kazanmak için vakfetmelidir. Buradaki temel amaç, cemiyetin iyiliği, Allah'ın rızası ve ona ibadettir.

b. Vakfedilen Malda Aranılan Şartlar

- Vakfedilen mal vakf anında vâkîfın mülkü olmalıdır.
- Vakfedilen mal asıl olup, borç ve menfaat olmamalıdır.
- Vakfedilecek malın, ev, dükkan, tarla gibi gelir getiren bir mülk olması şarttır.
- Vakfedilecek malın tayin edilmesi
- Vakftan istifade edecek olanların belli olması (24) .

2. Osmanlı Döneminde Vakfın Kuruluş Şekli

osmanlı döneminde vakflar üç şekilde kurulurdu. Bu kuruluş şekilleri şöyledir:

a. Tescil Suretiyle

Vâkîf, kadîya müracaat ederek vakıf kurmak istediğini bildirir. Bu istek üzerine yapılan araştırmada vakıf sahibinin ve kurulacak vakıfda gerekli şartların bulunması halinde şahitlerin huzurunda ve onlarında karara iştiraki ile mahkemede vakıf teşkil edilirdi.

b. Vasiyyet Yolu İle

Vakfı yapan kişinin ölmeden evvel vasiyyet etmesi ile kurulan vakıftır. Bir kişi ölmeden önce eğer mirasçısı yoksa malının tamamını, şayet mirasçısı varsa malının üçte birini vakıf edebilirdi. Ölümü halinde vasiyyetinin gereği yapılarak mülkü vakıf olurdu.

(24) Kazıcı; *a. g. e.*, s. 35.

c. Fiil ve Hareketle

Bir kimse mülkü olan bir arsa üzerinde insanlığın hayrı ve Allah rızası için bir eser yapsa ve insanların bu eserden faydalanmasına mücadele ederse bu eser vakf-ı lazım suretiyle vakıf olurdu (25).

3. Osmanlı Döneminde Vakıfların İdaresi

Osmanlı vakıfların idaresi genel manada, 1826 yılında Evkaf Nezareti kuruluna kadar, Sadrazamlar ve Kadiaskerler tarafından yürütülmüştür. Sadrazamların vakıflardan sorumlu olduğu dönemlerde Sadr-ı Ali Nezâreti teşkil olunmuştur (26).

Daha sonraları ise vakıf işlerini idare etmek amacıyla şu idari birimler kurulmuştur.

-Haramenyn Nezareti: Haremeyn Mekke ve Medine'ye bağlı vakıflarla, Ayasofya, Sultan Ahmed, Nurû Osmaniye Yeni Cami, Çinili ve Atik Vali de Camii'leri vakıflarının işlerine bakardı. Bu nezâret dört daire tarafından idare edilmekteydi. Bunlar: Müfetişlik, Muhasebecilik, Mukataacılık ve yazıcılık birimleriyle görev yapmaktaydı.

-Vezir Nezâreti: Sadrazamların nezaretiyle idare olunan vakıflardır.

-Şeyhülislâm Nezâreti: Şeyhülislâm nezâretiyle idare olunan vakıflardır.

-Tophane Ümerası Nezâreti: Sultan Beyâzıd, Halidiyye, Laleli, Selimiyye, Mihrişah valide ve II. Mahmud vakıflarının idaresinden ibaretti. Bu vakıflar darphane tarafından idare edilirdi.

-İstanbul Kadıları Nezâreti: İstanbul kadılarının idare etmekle sorumlu olduğu vakıflardır (27).

(25) Kazıcı; a. g. e., s. 37, 38.

(26) Kazıcı; a. g. e., s. 72, 73.

(27) Kazıcı; a. g. e., 73, 75.

4. Gördükleri Hizmet Bakımından Vakıflar

Osmanlı döneminde vakıflar tek bir hizmetin ifası için yapılmıyordu. Bir çok hizmeti topluma yansıtmak, toplumun bu hizmetlerinden gereği gibi faydalanılmasını sağlamak için çeşitli vakıflar kuruluyordu. Sosyal dayanışma ve yardımlaşmayı sağlamak, sevgi, saygı ve hoşgörüyü temin etmek, halkı eğitmek, iktisadi gelişmeyi canlandırmak amacıyla bir çok vakıf kurulmuştur. Kurulan vakıf çeşitleri şöyle sıralayabiliriz.

-Dini Hizmetin İfası İçin Yapılmış Vakıflar: Cami, mescid, tekke, zaviye, namazgah gibi vakıflardır.

-Eğitim ve Kültür Müesseselerinin Geliştirilmesi İçin

Yapılan Vakıflar: Medrese, kütüphane, sıbyan mektepleri, darü'l-kurra.

-Sivil ve Askeri Müesseseler İçin Kurulmuş Vakıflar: Evler kışlalar, saraylar, tophaneler, silah sarayları, bahçeler.

-İkdisadi Saha İle İlgili Vakıflar: Çarşılar, bedestenler, hanlar, kapanlar, dükkanlar.

- Sosyal Müesseseler İçin Yapılan Vakıflar: Hastaneler Daru's-şi fâlar, kervansaraylar, imaretler, darü'l-âcezeler, kör evleri, cüzzamlar yurdu, çocuk emzirme yurdu.

-Su İle İlgili Olarak Yapılmış Vakıflar: Çeşmeler, sebil, şadırvan, su yolları, su kemerleri, bentler, hamamlar, kaplıcalar.

-Spor Tesisleri İçin Yapılmış Vakıflar: Pehlivan ve kemenkeş (ok atma) tekkeleri, okmeydanları, spor abideleri (28).

5. Mahiyeti Bakımından Vakıflar

a. Hayri Vakıflar

Bu gruba giren vakıflar toplumun istifadesi için kurulmuş olan vakıflardır. Bu müesseselerden zengin-fakir gözetmeksizin herkesin

(28) Kazıcı; a. g. e., s. 81, 82.

faydalanacağı vakıflar şunlardır: Cami, medrese, kütüphane, mektep, mescid, yol, köprü, çeşme, kuyu gibi vakıflardır. İmârethâne, darü's-şifa, kör evleri, cüzzam yurtları v.b. vakıflardan ise sadece bu hizmetlere muhtaç olan insanlar istifade edebilirlerdi.

b. Zürrî (Ehli, Evladlık) Vakıflar

Zürrî vakıflara islâmiyetin başlarından beri müsaade edilmiştir. Bu tip vakıflarda malın tamamı veya sadece bir kısım yalnız Allah'a yakınlık ve bir hayır için değil, kendi zürriyetinden gelenlere de bir miktar mal bırakmak veya onlara miras kalacak malı dağıtmamak için vâkîfın mülkünü kendi zürriyetinden gelenlere tahsis etmesidir. Osmanlı döneminde de görülen bu tip vakımlar, o günün şartlarında aileyi bir arada tutma gibi bir amacı hedefliyordu.

c. Avarız Vakıflar

Olağanüstü durumlara veya istenilmeyen sıkıntılara karşı kurulan vakıflardır. Bu vakıflar, vakfın kurulduğu yerdeki insanların hastalık veya tabii afetler nedeniyle, işsiz ve kazançtan aciz kalmalarını önlemek ve kimsesiz, dul ve yetimlerin bakımlarını üstlenmek suretiyle onların sıkıntılarını gidermeye çalışmak için kurulmuştur. Günümüz devletlerinin, toplumun geleceği için düşündüğü ve kanunlarla güvence altına almaya çalıştığı sosyal kurumları, Osmanlılar ve diğer İslâm devletlerin de, devletin koordinatörlüğüne gerek kalmadan bahsettiğimiz bu avarız vakıfları ile çözmüştür (29).

6. Mülkiyet Bakımından Vakıflar

a. Sahih Vakıflar

Vakıf yapma şartları kendisinde mevcut bulunan bir kimsenin malını vakfetmesidir (30) .

(29) Kazıcı; *a. g. e.*, s. 88, 89.

(30) Şakir Berki; *Türkiye'de İmparatorluk ve Cumhuriyet Devrinde Vakıf Çeşitleri, Vakıflar Dergisi*, S. 9, s. 3.

b. Gayri Sahih Vakıflar

Rekabeti devlete ait olan bir gayrimenkulün menfaatinin yahut tasarruf hakkının veya her ikisinin birden Padişah tarafından veya onun izni ile başkası tarafından muayyen bir gayeye tahsis edilmesidir (31) .

7. İdareleri Bakımından Vakıf Çeşitleri

Vakıflar idare ediliş bakımından ikiye ayrılmaktadır.

a. Gayri Mazbut Vakıflar

Müstevlileri tarafından idare edilen vakıflar olup ikiye ayrılmaktadır.

-Mülhak Vakıf

Mütevellileri tarafından idare edilen ve Evkaf idaresince, bugün Vakıflar Genel Müdürlüğü tarafından teftiş edilen vakıflardır.

-Müstesna Vakıflar

Mütevellileri tarafından idare edilmekle beraber, Vakıflar idaresinin teftiş ve kontrolüne tabi olmayan vakıflardır. Bu vakıflarda kendi arasında ikiye ayrılır;

Eizze vakıflar, Guzzat vakıflarEizze vakıfları, Abdülkadiri Geylâni, Hacı Bektaş Veli ve Hacı Bayramı Veli gibi din adamları tarafından yapılan vakıflardır.

Guzzat vakıflar, ünlü gaziler tarafından yapılmış vakıflardır.

b. Mazbut Vakıflar

Doğrudan doğruya devlet tarafından idare edilen vakıflardır (32).

8. Kiraya Verilmesi Bakımından Vakıflar

a. İcare-i Vahideli Vakıflar

Mütevellileri veya vakıflar idaresi tarafından ay veya yıl gibi geçici bir süre için doğrudan kiraya verilen veya bu şekilde idare edilen yerlerdir.

(31) Berki; *a. g. e.*, s. 4.

(32) Berki, *a. g. m.*, s. 4, 5.

Bu türden vakıflar, bina ve arazilerden meydana gelirler. Böyle vakıflar da terk ve intikal yolu ile eldeğiştirme mümkün değildir.

b. İcare-i Vahide-i Kadimeli Vakıflar

Bu tür vakıflar, icare-i vahide ile icar olunmakta iken kira süresi sonunda, muayyen bir ücret ile kiracıları ve bunların vefatında, vereseleri ellerinde bırakılan büstegallat-ı Mevküredir

c. Mukataalı Vakıflar

Mukataa arsası vakıf, üzerindeki bina, ağaç, üzüm kütükleri, v.b. gibi sonradan yapılan şeyler mülk olan topraklar üzerindeki bu mülkiyete karşılık senelik bir kiradır.

d. İcareteynli Vakıflar

Vakfın yöneticisi tarafından "icare-i muaccele" adıyla vakfın kıymetine yakını peyin alınan bir para ve her yıl sonunda "icare-i muecccele" adıyla tayin edilen az bir miktar ücret karşılığında taliplerine teslim olunan bina ve arazi cinsinden vakıf geliridir (33) .

9. Menkul ve Gayri Menkul Oluşlarına Göre Vakıflar

a. Menkul Oluşlarına Göre Vakıflar

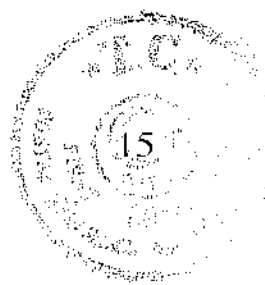
Menkul, taşınabilen mal demektir. Para, silah, kumaş, hayvan, v.b. menkul malın vakf olup olmayacağı tartışmalı bir konu ise de, bu bir belde de adet haline gelmişse caizdir. Yanı bir belde halkı menkul şeylerden vakf yapıyorsa ve bu adet haline gelmişse caizdir.

b. Gayrimenkul Vakıflar

Gayrimenkul, bir yere taşınması mümkün olmayan mal ve mülktür. Tarla, arsa, v.b. İslâm hukukuna göre vakıftaki devamlılık, vakfedilen şeyin gayrimenkul olması ile mümkündür (34) .

(33) Kazıcı; *a. g. e.*, s. 96, 97.

(34) Kazıcı; *a. g. e.*, s. 86, 87.

III. CUMHURİYET DÖNEMİNDE VAKIFLAR

3 Mart 1924 yılında çıkarılan kanunla Vakıflar Umum Müdürlüğü kurulmuştur ve vakıfların devlet eliyle kontrolü bu kuruma bağlanmıştır. Ancak 4 Ekim 1926'da yürürlüğe giren Türk Medeni Kanuna göre, bir malın muayyen bir maksada tahsisi şeklinde tarif edilen ve vakıf mahiyetindeki kuruluşlarla ilgili hükümler TMK'nun 73, 81. maddelerinde düzenlenmiştir.

Bu hükümlere göre, tesislerin resmi veya vasiyyet suretiyle kurulması mümkündür. Tesis senedinde, tesisi kimin nasıl idare edeceği gayesi gösterilecek ve tesis mahkeme siciline kaydedilecektir. Mirasçıların tesise itiraz hakları bulunmaktadır.

Türk Medeni Kanunu'ndaki ilgili maddelere göre kamu hukukunun gerektirdiği hususlar hariç olmak üzere, aile tesisleri ile münhasıran ibadetle ilgili dini tesisler, teftiş ve murakabeye tabi değildir. tesisin teftişi yetkisine sahip makamın teklif üzerine tesisin idare şeklinde, gayesinde değişiklik yapmaya, tesisin gayesini tehlikeye koyan vazife ve şartları değiştirmeye, kaldırmaya Bakanlar Kurulu yetkilidir (35) .

Görüldüğü üzere, Türk Medeni Kanunu'nun ilgili hükümlerinde vakıf yerine tesis kelimesi kullanılmış, bunun yanısıra Osmanlı dönemindeki serbestiyet de kaldırılmıştır. Bu itibarla 1926 yılından, 1967 yılında yeni bir değişiklik yapıncaya kadar ancak 100 civarında vakıf kurulmuş ve tamamına yakını dini gayeli olmuştur. Bu kadar az vakıf kurulmasının sebepleri arasında kişilerin asırlardan beri alıştığı ve inandığı kurallardan çıkarak yeni hükümlere intibak edememesini ve devlet müdahalesinin çok katı olmasını söyleyebiliriz. Ancak bu sebepler arasında o yıllardaki iktisadi şartların ağırlığı Türkiye Cumhuriyeti Devleti'nin daha önce vakıflarca

(35) Ruşen Balta; "Türk Medeni Kanunu'na Göre Kurulan Vakıflar", *Vakıflar Dergisi*, S. 20, Ankara, 1988, s. 385.

yapılan bir çok görevi üstlenmesi, dernek yoluyla aynı görevlerin gerçekleştirilebilmesi ve vakıf kurulurken yeterli bir mala peşinen sahip olunması şartının yer almasını da katabiliriz.

1967 yılında Türk Medeni Kanunu'nun birinci kitabının, ikinci babı, üçüncü faslının değiştirilmesi, bazı maddeler eklenmesine dair 903 sayılı kanunun çıkarılmasıyla Türk Milletinde eskiden beri vakfa duyulan arzu ve tenayül yeniden belirgin bir ale gelmeye başlamıştır. Bu kanunun çıkması ile birlikte 1967-68 yıllarında Vakıflar Genel Müdürlüğü merkez siciline kaydedilen vakıf sayısı 1721'i geçmiştir (36).

903 sayılı kanunla tesis kelimesi yerine tekrar vakıf kelimesin konulmuş, vakıf başlı başına mevcudiyeti haiz olmak üzere, bir malın belle bir gayeye tahsisi olarak tanımlanmış ve bir memleketin, bütünü veya gerçekleşmiş veya gerçekleşeceği anlaşılan her türlü geliri veya ekonomik değeri olan haklarını vakfedebileceği belirtilmiştir.

Vakfın kurulmasına karar verecek olan, vakfedenin ikametgahındaki Asliye Hukuk Mahkemesi'dir. Mahkeme bu kararını adli yoldan Vakıflar Genel Müdürlüğüne tebliği etmek zorundadır.

Vakıf, yine resmi senet veya vasiyyetle kurulacaktır. Kurulan vakıflar hem tescile karar veren mahkeme siciline, hem Vakıflar Genel Müdürlüğü'ndeki bu vakıflar için tutulan merkezi sicile kaydedilecek ve vakfın kuruluşu Resmi Gazete'de ilan ediecektir. Vakıflar; ahlâka ve adaba, milli menfaatlere aykırı, siyasi bir düşünce, belli bir ırk, cemaat mensupları destekleme gayesi ile kurulamayacaktır.

Vakfın idare şeklinde, gayesinde değişiklik yapılması yetkisi, Bakanlar Kurulu yerini mahkemeye bırakılmıştır. Vakıf idarecilerinin hatalı veya vakfa zarar veren hareketleri sebebiyle değiştirilmesi gerektiğinde bu yetki adli mahkemelere tanınmıştır.

(36) Balta; *a. g. m.*, s. 385.

Yeni kanuna göre gelirinin en az % 80'ni ülke kalkınmasına yararlı olacak bir hizmette kullanacak vakıflara vergi muafiyeti getirilen 118 vakıf kurulmuştur (37).

1967 yılında çıkarılan kanunla vakıf konusuna bir canlılık getirilmiş, kurulan vakıf adedi artmış ve vakıfların ilgilendikleri kanunlar çeşitlenmiştir.

(37) Balta; *a. g. e.*, s. 386, 387.

İKİNCİ BÖLÜM

HUMUS VE ÇEVRESİNİN SİYASİ TARİHİ

Hıms (diğer okunuşuyla Humus, Humus), şu anda Suriye'nin en önemli şehirlerinden biridir. Dımaşk'ın 150 kilometre kuzeyinde, Trablus Şam'ın 90 kilometre kuzeydoğusunda ve Asi Nehri'nin sağ sahilinde yer almaktadır, yani doğusunda ve 34° 43' 20 "kuzeyi ile 34° 22' 13" şarkında bir vakadır. Denizden yüksekliği 494 metredir (38).

Asi nehri'nin meydana getirdiği bir vadi de, nehirden bir kilometre uzakta ve onun bir kanalı üzerinde kurulu bir şehirdir (39). Şehir pek eski bir tarihe sahip olup Amalika tarafından bina olunmuş ve İskenderden sonra Suriye'ye hakim olan Makedonyalılar zamanında büyük bir maamuriyet yaşamıştır (40). Şehir Osmanlı hakimiyeti zamanında Şam vilayetine balı bir sancak merkezi idi. Demir yolu ile Trablus Şam, Hama ve Halep'e ve Rayak yolu ile Şam'a bağlıdır (41).

I. İSLAMİYET ÖNCESİ DÖNEM

Humus (Yunan ve Rumca Emesa) şehir evvela Plinius tarafından zikr olunmuştur (42). Şehir pek eski bir tarihe sahip olup Amalika tarafından bina olunmuş ve İskender 'den sonra Suriye'ye hakim olan Makedonyalılar zamanında büyük bir mamuriyet yaşamıştır(43). Bizans İmparatoru Pompeus zamanında komşu şehir Arethusa (Restan) bir Arap emir ailesinin

(38) Şemseddin Sami; *Kâmûs'ul-A'lâm*, c. III, İstanbul, 1891, s. 1986.

(39) M.Saberheim; "Humus Maddesi", *İslam Ansiklopedisi*, c. 5/1, İstanbul, 1964, s. 588.

(40) Ş. Sami; *a. g. e.*, c. III, s. 1986.

(41) M. Saberheim; *a. g. m.*, c. 5/1, s. 588.

(42) M. Saberheim; *a. g. m.*, c. 5/1, s. 588.

(43) Ş. Sami; *a. g. e.*, c. III, s. 1986.

hakimiyeti altında idi. Humus İmparator Elegabal'ın doğduğu şehirdir. Meşhur güneş mabedini yeni baştan mükemmel bir şekilde bina etmiştir. İsmi bu mabedden alan Elegabal bir çok imtiyazlar bahsetmek suretiyle şehri refaha kavuşturmuştur. Bizans devrinde Piskoposluk merkezi idi. Hicret'in 13. senesinde Humus halkı, ticaretlerini himaye etmek için, Araplar ile bir muahade akt ve bu sayede muayyen bir para vererek Araplarla anlaşmışlardır. Hicret'in 14. senisinin başında, şehre yapılan Arap taarruzunu bir Bizans garnizonunun yardımı ile önlediler. Fakat sene sonunda 2 aylık bir muhasaradan sonra Araplar Humus'u zapteddiler (44).

II. İSLAMİ DÖNEM

Humus Müslümanlar tarafından Suriye fetihleri sırasında Ebu Ubeyde ve Halid bin Velid tarafından feth olunmuştur (45). Müslümanlar feth ettikleri zamandan beri buraya (Suriye bölgesine) Bilad'al-Şam veya yalnızca al Şam demişlerdir (46).

Halid bin Velid kumandasındaki müslüman orduları, düşmanlarını Kudüs ile Baytcibrin arasında Acnadin (Acnadayn) savaşında kanlı bir mağlubiyete uğrattılar. Hicri 14 yılı muharreminde (Mart 635) Araplar Dimaşk surları önüne ulaştılar. Bizans askeri birliklerinin terkettiği şehir ahalisi müteakip Receb günü (20 Ağustos 636) Suriye Müslümanların eline geçti (47).

Muaviye ile Hz. Ali arasındaki ihtilaftan sonra Humus, Suriye ile birlikte bir süre Emevilerin elinde bulunmuştur. Emevilerin yıkılmasından sonra (750) Abbasilerin eline geçmiştir.

(44) M. Sobernheim; *a. g. m.*, c. 5/1, s. 588.

(45) Ş. Şami; *a. g. e.*, c. III, s. 1986.

(46) H. Lammens; "Suriye Maddesi", *İslam Ansiklopedisi*, c. 11, İstanbul, 1970, s. 51.

(47) H. Lammens; *a. g. m.*, c. 11, s. 52.

Emevilerin yıkılmasıyla birlikte Suriye artık yüksek hakimiyetini kaybetmiş olup, geniş bir devletin merkezi olmaktan çıkmıştır. Daha sonrada Humus, Suriye ile birlikte ilk önce Tulunoğulları daha sonrada İhşidilerin eline geçmiştir (48).

Humus, (977-1098) yılları arasında ise, Suriye'nin Fatimilerin ilene geçmesi ile birlikte Fatimi hakimiyeti altına girmiştir. Fatimi hakimiyeti sırasında çıkan karışıklıklardan sonra Bizans İmparatoru Nikephoros Phokos (963-965) mevcut karışıklıklardan faydalanarak, Kuzey Suriye'yi zaptetmiş idi. Onun halefi olan Çimeskes (969-976) ve II. Basileios (976-1029) Asî Nehri ve Fenike asahiline kadar geldiler. bizanslılar bu işgalleri sırasında haraca bağladıkları Halep Emirliği dışında bütün Kuzey Suriye'yi ihtiva eden Antaya'yı bir asırdan fazla muhafaza ettiler. siyasi karışıklıklar içinde Bedevilerin nüfuzu iyice arttı. 1023 yılı civarında Kayslı Beni Kilab'a mensup Mirdasoğulları Halep'e yerleştiler. Bunlar burada 1079 yılına kadar tutundular (49).

III. TÜRK HAKİMİYETİ DÖNEMİ

1. Selçuklular Dönemi

Suriye ve Civarına ilk Türk girişleri XI. yüzyılın ilk yarısında başlamıştır. Selçuklu Emirleri XI. yüzyılın ikinci yarısından başlayarak kumandaları altında bulunan kuvvetlerle Suriye ve Filistin'e gelerek bu ülkelerin fethini ve dolayısıyla buralarda bir Selçuklu Devleti'nin kurulmasını sağlamada önemli roller oynamışlardır. Suriye 'ye ilk giren Türk Beyleri şunlardır: Hanoğulları Harun, Afşin, Sunduk, Kurlu, Atsız ve Şöklü'dür (50).

(48) H. Lammens; *a. g. m.*; c. 11, s. 56.

(49) H. Lammens; *a. g. m.*, c. 11, s. 56.

(50) Ali Sevim; *Suriye ve Filistin Selçukluları Tarihi*; T. T. K., Ankara, 1983, s. 35.

Hanoğlu Harun ile başlayan, Afşin ve Sunduk ile devam eden, Suriy'e ilk Türk girişleri geçici lup bir feth niteliği taşımamıştır. Bununla birlikte başta Mirdasoğulları Beyliğı olmak üzere, diğler Arap kabileleri, söz konusu Türk girişlerine engel olamadıkları, gibi Fatimi halifesi el-Mustansır bile endişeye düşürmüş ve Türklerin Kuzey Suriye'den çıkarılmaları için büyük gayret safetmiştir. Kuzey Suriye'deki bu Türk girişleri sırasında, Kurlu Bey ve beraberindeki Türkmen Beyleri'nin egemenliğindeki Filistin'e gelip yerleşerek burada ilk Türkmen Beyliğı'ni kurmaları, Kuzey Suriye'deki Türk hareketından doğal olarak daha çok önem kazanmıştır. Ortadoğı'nun büyük devletleri arasında yer alan Mısır Fatimi halifeliğı içinde bulunduğı buhran nedeniyle, bu Türkmen Beyliğı'nin sınırlarını genişletme faaliyetlerine engel olamamış ve onları bu ülkeden çıkaramamıştır. Suriye ve Filistin'in tamamiyle fethedilip Selçuklu egemenliğinin kurulması beyliğin yönetimini eline alacak olan Atsız tarafından gerçekleştirilecektir (51).

Nâvekiyye Türkmenlerinin reisi Kurlu Bey ile birlikte 1069 / 70 yılında Filistin'e gelen Atsız, kurlu'nun ölümü (1071) üzerine Türkmen Beyliğı'nin başına geçmiştir (52).

Atsız önce Remle şehrini Fatimilerden aldı. Bundan sonra Kudüs'ü kuşattı ve Kudüs 1071 yılı sonunda teslim oldu. Bunu Akka, Sur ve Trablus Şam'ın zaptı takip etti. Neticesiz kalan bir kaç kuşatmadan sonra, Atsız nihayet Dımaşk'ıda zaptetmeğe muvaffak oldu. Atsız yeniden Suriye'yi ele geçirmeyi umut eden Fatimilerin bu şehri kuşatmaları üzerine, Esasen Büyük Selçuklu Sultanı Melikşah tarafından Suriye'ye gönderilmiş olan Melik Tutuş'dan yardım istedi. Tutuş derhal kuşatmakta olduğu Haleb'den Dımaşk'a gelerek önce Mısır'lı kuvvetlerin çekilmesini temin etmiş ve bundan sonra da sudan bir bahane ile Atsız'ı ortadan kaldırıp bütün

(51) Ali Sevim; *a. g. e.*, s. 61, 62.

(52) Ali Sevim; *a. g. e.*, s. 64.

Suriye'yi topraklarına katmıştır (1078). Humus'da böylece Büyük Selçuklu İmparatorluğu'nun eline geçirmiştir. 1098 yılında Suriye Frankların eline geçmiştir. Fakat haraç ödemişi kabul eden Haleb, Hama, Humus, Baalbek ve Dimaşk haçlıların hakimiyeti altına girmemiştir. 1187 yılında Kudüs Eyyubilerin eline geçmiştir. Fakat Suriye tamamen Eyyubilerin eline geçmemiştir. 1293 yılından itibaren ise Suriye Memlûklülerin eline geçmiştir (53).

2. Osmanlılar Dönemi

XVI. asrın başında Memluk hakimiyeti tamamen zayıflamış idi. Ahali Memlûk vali ve memurlarının baskısından son derece bıkmış durumda idiler. Osmanlı Sultanı Yavuz Sultan Selim bu durumdan faydalanmıştır. Onun Suriye'ye taarruz edeceğinden endişelenen Memlûk hükümdarı Kansu Gavri ordusunu harekete geçirerek, Yavuz Sultan Selimden önce davranmak amacı ile, Şam ve Haleb üzerinden Anadolu'ya yürüdü. Savaş Haleb'e bir günlük mesafede, kuzeyde Mercidabık'ta oldu. Savaş Osmanlıların zaferiyle sonuçlandı 1516. Haleb, Şam ve diğer Suriye şehirleri Osmanlıların eline geçmiştir. Haleb Hariç olmak üzere bütün Suriye'nin idaresi Canberde Gazaliye verilmişti (54).

Yavuz Sultan Selim'in vefatı ile Canberd Gazali kendisini El-Melik el-Eşref ünvanı ile Sultan ilan ettirdi. Fakat Şam kapıları önünde mağlub edilerek öldürüldü 1521. XVI. asır sona ermeden Suriye üç büyük Paşalığa ayrıldı.

a. Şam: Aralarında en mühimleri Kudüs, Gazze, Nablus, Sayda ve Beyrut olmak üzere 10 sanacağı var idi.

b. Trablus: Bunun sancakları Humus, Hama, Selimiye ve Cebel idi.

c. Halep: Ayıntab istisna bütün Kuzey Suriye'yi içine almıştır.

(53) H. Lammens; *a. g. m.*, c. 11, s. 56, 59.

(54) H. Lammens; *a. g. m.*, c. 11, s. 60, 61.

Bu idari taksimat esas itibari ile XVIII. asrın sonlarına kadar devam etmiştir (55).

XVIII. asrın ikinci yarısında Suriye'de üç şahsın ismi sık sık geçmeye başlamıştır. Zahir el-Ömer, Cezzar Ahmed Paşa ve Napeleon Bonaparte'dir. Safad bölgesine hakim olan Bedevi Şeyhi Zahir, iktidarını Celile bölgesine kurmuştur. Bundan sonra Akka'ya yerleşerek burasını imar ve tahkim etti. Ali Bey ve Ebu Zahab adlı Memlûklüler ve Suriye sularında dolaşan bir Rus filosu tarafından desteklenen Zahir, Osmanlı Devletine isyan etti. Zahir, Tükrler tarafından Akka'da muhasara olunarak maktul düştü. Onun Akka'da almefi olan Cezzar Ahmed Paşa ise Napeleon Bonaparte'nin muhasarrasına mukavemet ederek onu geri çekilmeğe mecbur etmiştir (1799). Dımaşk ve Akka valisi olarak Cezzar Ahmed Paşa hemen hemen 40 yıl müddetle Suriye'ye dilediği gibi hükmetmiştir (1775-1084) (56).

1830'lardan itibaren ise Osmanlı Devleti Mısır valisi (Hidiv) Kavalalı Mehmed Ali Paşa ile anlaşmazlığa düşmüştür. Mehmed Ali Paşa, Abdullah Paşa'nın istinkafını bahane ederek, oğlu İbrahim Paşa'yı Avrupa usullerine göre yetiştirilmiş bir ordunun başında Suriye'ye sevketti. Akka yedi aylık bir Muhasara'dan sonra teslim oldu (27 Mayıs 1832). 8 Temmuz'da İbrahim Paşa Humus yakınlarında Türkleri bozguna uğrattı. Bundan sonra Beylan geçidini zorlayarak Anadolu'ya girdi. 1833 Mayıs'ında varılan bir anlaşma ile Kavalalı Mehmed Ali Paşa'ya kaydı hayat şartı ile Suriye verildi. Böylece Humus'da bir süre için Kavalalı Mehmed Ali Paşa'nın hakimiyeti altına girmiştir. 1864'den sonrada Suriye Halep ve Dımaşk vilayetleri halinde ikiye ayrıldı. Bu durumda sonrada Humus'da Haleb'e bağlanmıştır (57).

(55) H. Lammens; *a. g. m.*, c. 11, s. 61.

(56) H. Lammens; *a. g. m.*, c. 11, s. 61.

(57) H. Lammens; *a. g. m.*, c. 11, s. 62, 63.

3. Osmanlılar döneminde Humus'un İdari Yapısı

Klasik Osmanlı düzeni dediğimiz yönetim biçiminde Osmanlı Devleti geniş eyaletlere bölünmüştü. Eyaletler bir kaç sancağın bir araya gelmesiyle oluşmuştu. Eyalet yönetimi beylerbeyi denen üst düzeyde yöneticiye bırakılmıştı. Sancaklar ise sancakbeyi denetiminde idi. İlk dönemlerde beylerbeyinin üzerinde, idari askeri denetimi söz konusu idi. Beylerbeyinin eyalet sınırları içinde bulunan bütün sancaklardaki timarli sipahilerin birinci dereceden yöneticisi durumunda idi (58). Ayrıca sanaklara bağlı kazalar, kazalara bağlı köyler de idari yapı içinde yerini almıştı.

XVI. yüzyılın ikinci yarısından itibaren Osmanlı Devletini'nin idari yapısında hızlı bir değişiklik yaşanacak, bölgelere göre bir takım farklı uygulamalar ortaya çıkacaktır.

Burada biz mevcut bilgilerimize dayanarak Humus'u Osmanlı idare sistemi içinde ele alarak, tarihi gelişimleri incelemeye çalışacağız.

a. İdari Taksimat

Yavuz Sultan Selim zamanında Osmanlı Devletine katılan Humus ilk fetih yıllarında Eyalet-i Araba bağlı olarak Hama ile birlikte sancak statüsünü kazanmışmıştır. İlk tahriri Hama ile birlikte 1526 yılında yapılmıştır (59).

Evliya Çelebi ise "Seyahatname" sinde buranın Yavuz Sultan Selim zamanında, İhtimamoğluna verilip Şam Eyaletinde sancakbeyi merkezi olduğunu kaydetmiştir (60). Yine Evliya Çelebi "Seyahatname" sinde Humus'un Yavuz Sultan Selim zamanında Trablus-Şam Eyaleti'ne bağlı bir sancak merkezi olduğu belirtilmiştir. Fakat bizce mantıklı olan Ahmet Akgündüz'ün açıklamış olduğu statüdür.

(58) Musa Çadırcı; *Tanzimat Döneminde Anadolu Kentlerinin Sosyal ve Ekonomik Yapıları*, Ankara, 1991, s. 10.

(59) Ahmed Akgündüz; *Osmanlı Kanunnameleri ve Hukuki Tahlilleri*, c. 5, İstanbul, 1992, s. 679.

(60) Evliya Çelebi; *Seyahatname*, (Sadeleştiren; Zuhuri Danışman) c. 4, İstanbul, 1970, s. 258.

1527-1528 mali yılı bütçesine göre Humus, 1520 tarihinde Vilayet-i Arab'a bağlıdır (61).

1520'de Vilayet-i Arab'a bağlı olan sancaklar şunlardır:

- a- Haleb
- b- Hama
- c- Ayıntab
- ç- Trablus
- d- Malatya
- e- Humus
- f- Tarsus
- g- Divriği
- h- Birecik
- ı- Darende
- i- Kahta ve Gerger
- j- Rum kâl'a
- k- Behisni
- l- Sis
- m- Şam (62)

Haleb Eyaleti tam olarak teşkil edilip müstakil hale getirildikten sonra, Humus'da müstakil bir sancak olarak Haleb Eyalet'ine bağlanmıştır. Bu statüdeki ilk tahriri 959/1551 tarihinde yapılmıştır (63).

XVI. asır sona ermeden Suriye üç büyük paşalığa ayrılmıştır.

Bunlar;

a- Şam: Aralarında en mühimleri, Kudüs, Gazze, Nablus, Sayda ve Beyrut olmak üzere on sancağı vardır.

b- Trablus: Bunun sancakları; Humus, Hama, Selimiye ve Cebel idi.

(61) Tuncer Baykara; *Anadolu'nun Tarihi Coğrafyası I Anadolu'nun İdari Taksimatı*, Ankara, 1988, s. 106.

(62) T. Baykara; *a. g. e.*, s. 106.

(63) A. Akgündüz; *a. g. e.*, s. 679.

c- Haleb: Ayıntab İstisna bütün Kuzey Suriye'yi içine almıştır (64).

1631 tarihinde ise Humus'un Trablus-Şam Eyaleti'ne bağlı olduğunu görüyoruz (65). 26 Ocak 1691 (24 Cemaziyülahir 1102) tarihini taşıyan bir kararda yine Hama ve Humus'un yine Trablus-Şam Eyaleti'ne bağlı olduğunu görüyoruz (66).

1864'den sonra Suriye, Haleb ve Dimaşk vilayetleri halinde ikiye ayrılmıştır (67). Ama bu tarihte Humus'un hangi vilayete bağlı olduğunu bilmiyoruz.

Bu dönem sonra ise idari yapıda, Humus hakkında pek fazla bilgiye rastlayamadık. Günümüzde ise Humus Suriye'nin en büyük vilayetlerinden biridir.

b. İdari Görevliler

Yapmış olduğumuz araştırmalarda idari görevlilerin isimlerine sadece Evliya Çelebi Seyahatname'sine rastlayabildik.

Evliya Çelebi'nin "Seyahatname" sinden çıkarmış olduğumuz idari görevlilerinin isimleri şunlardır:

Şehirde; Sancakbeyi, Alaybeyi, Çeribaşı, Yüzbaşı, dört mezhep Şeyhülislamları, Naibüleşraf, muhtesip ve naib mevcuttur. Evliya Çelebi şehirde timar ve zeamet erbabı olarak 169 kişi bulunduğunu şehrin Hass-ı Hümayunu'nun 220.290 akçe olduğunu belirtmiş ve şehirde 2000 asker olduğunu, bunların sancakbeyiyle birlikte sefere gittiklerini zikretmiştir (68).

c. İskan Teşebbüsleri

25 Ocak 1691 tarihini taşıyan bir karar ile Trablus-Şam Eyaletine bağlı olan Humus sancağı ile Hama sancağı arasında her sancağa ait bulunan

(64) H. Lammens; *a. g. m.*, c. 11, s. 61.

(65) Şerafettin Turan; *XVII. Yüzyılda Osmanlı İmparatorluğu'nun İdari Taksimatı, Atatürk, Üniversitesi, 1961 Yıllığı* (Erzurum), Ankara, 1963.

(66) Cengiz Orhonlu; *Osmanlı İmparatorluğu'nda Aşiretlerin İskanı*, İstanbul, 1987, s. 65.

(67) H. Lammens; *a. g. m.*, c. 11, s. 63.

(68) Evliya Çelebi; *a. g. e.*, s. 258.

boş ve harab yerlere konar göçerlerin bir kısmının yerleştirilmesine karar ve sonrada emir verilmiştir (69).

Humus sancağına dahil olan yerlere yerleştirilen oymaklar: Abdallu, Abalu, Harbendelü, Eymir-i Karagözlü, İnallu, Eymir-i Sincarlu, Kara Avşar, Eymir-i Çarık Eymir-i Dünderli, Eymir-i Affan, Kösecoğlu Şerefli, Salur, Sağırlı Elçisi, Kızıl Tohtenürlü, Genceli Avşarı, Karatöhtemürlü, Kayakı, Uşaktan İbarettir. Humus sancağı içindeki köylere yerleştirilenlerin sayısı 1066 idi. Bunlara 570 çift toprak dağıtılmıştır (70).

1710 yılında Hama, Humus ve Maaretünnuman kazalarına yeni iskanların yapıldığı görülmektedir. Bu oymaklar şunlardır: Mecilli Türkmenlerinden Süleymanlı, Bıyıklı, Balıkcılık, Ördek Havlı, Dubah, Sarılı, Hatmalı ve Kalaçlı Mahalleleri: İfraz Türkmenlerinden Sakallı Ceri di Havlı Dokuzu; Danişmendlü'den Küşne, Köpekli ve tevabii cemaattır; Arab-ı Şüveyh mukataası reayasından Ali Meşhur, Ali Müveylü ve Ali Nazzara; Basra Peralan delelerinden de Cedid Arabı ve Rakka'da Sakin Beni Reisi Beyi hassından Ali Ebi Cirâde cemaatlerin bu bölgelere yerleştirilmesi için emir gönderilmiş ve bir müddet sonra da iskan olunarak malları Hama iltizamına kayd olunmuştur (71).

4. Osmanlılar Döneminde Humus'un Fiziki Durumu

Osmanlılar dönemin de şehrin fiziki durumu hakkında kayda değer bir bilgi yoktur. Evliya Çelebi, Şemseddin Sami kaleme almış oldukları eserlerde bir çok çarşıdan, pazardan bahsetmekle birlikte fazla bir malumat vermemişlerdir (72). H.Lammens ise makalesinde Büyük Câmî'den bahsetmektedir. Bu eserlerden çıkarılabilelen yerler burada tetkik

(69) C. Orhonlu; *a. g. e.*, s. 65, 66.

(70) C. Orhonlu; *a. g. e.*, s. 66, 67.

(71) Yusuf Hataçoğlu; XVIII. Yüzyılda Osmanlı İmparatorluğu'nun İskan Siyaseti ve Aşiretlerin Yerleştirilmesi, Ankara, 1988, s. 139.

(72) Ş. Sami; *a. g. e.*, c. 3, s. 1986; Evliya Çelebi, *a. g. e.*, c. 4, s. 257, 260.

edilecektir. Ayrıca 233 nolu defterden çıkarmış olduğunuz Dini ve Sosyal Müesseselerin isimleri, defterlerin değerlendirme kısmında verilecektir.

a. Kale

aa. Humus Kalesi

Asi Nehrinden tam beş bin adım (Yaklaşık 4-4.5 kilometre) doğu tarafta bir çölde, yığma bir tepe üstünde, kesme taş sağlam bir kaledir. Batıya açılman bir kalesi vardır. Kapısı demir kanatlı olup çevresinde Hendek yoktur. Duvarlarının taşları nakışlıdır. Hayli yüksek bir kaledir (73).

ab. Nebük Kalesi: (74)

Hakkında kayda değer bir bilgi yoktur.

b. Dini ve Sosyal Müesseseler

ba. Ulu Câmii

Pazarın ortasındadır ve içine, pazardan gelirken kuzeyden girilir. Batıdaki cümle kapısından kemerli bir geçit ile avluya çıkar. Doğudaki tali kapıdan doğruca hareme girilir. Harem, her birinde 13 Manastır Tonozu bulunan iki sahnalı, müstakil bir sahadır. Açıklığın üstünde, sade mihrabın önünde, küçük bir kubbe vardır. Batı tarafında ilk İslam devrine ait olması muhtemel, yaldızlı, mozayikli ikinci bir mihrap bulunur. Haremin avluya müteveccih cephesi tetkik edilince, planın müteaddit değişikliklere uğradığı anlaşılır. Bu duvarın aslında bir bazilikanın (büyük kilise) orta ve yan sahnaları arasındaki bölme olması muhtemeldir. Dört büyük kemer vardır ki, bunların aralarına beheri beş küçük kemerli olan iki katlı üç kemer girer; bu kilisede vaktiyle bir sıra canibi sahnalar (sofalar) olduğunu gösterir. Eski binada kalma sütunlar ve boşluklar vardır ki, bunların bir çoğu camii'nin avlusunda bulunmaktadır. Bu avlu müstakildir. Etrafında tezyinatsız dar revaklar vardır. Havuzlu bir set ve bir mihrap avluyu

(73) E. Çelebi; *a. g. e.*, S. 258.

(74) E. Çelebi; *a. g. e.*, S. 261.

tamamen doldurmaktadır. Sedirin yanında, batı cihetinde üstü altı adet sütuna dayanmakta olan kubbe ile örtülü bir kuyu bulunmaktadır (75).

bb. Cami Sultan ve Bey'a Mescidi (76)

bc. İki Kapılı Han

Bir çöl içinde onbin at alır büyüklükte bir handır. Gelip geçenler bir kapısından girip, diğer kapısından çıktığı için İki Kapılı Han denmiştir. Kalesi büyüktür (77).

bd. Kadife Hanı

Büyük bir kaledir. Yemen Fatihî Sinan Paşa'nın vakfıdır. Birçok odalı beş bin at alır ahır, develiği harem odaları, imaneti, kileri, fırın, hamamı ve Paşalara ait sarayı vardır. Kapı duvarı silah asacak çengellerle süslenmiş, her tarafı atları bağlayarak çengellere bezenmiştir. Ortasından büyük bir havuz vardır (78).

Bunlardan başka Evliya Çelebi, iki medrese bir darülhadis, bir darulkurra, yedi çocuk mektebi, üç adet tekkesi ve bir hamamı olduğundan bahsetmekle birlikte özellikleri hakkında fazla bir bilgi vermemiştir (79).

c. Ziyaret Yerleri

Bu şehirde Ashabı Kiramdan Ebu Cehil, Sabri bin Cürhüm, Muvan Bin A'mir, Salim bin Buhayre, Hişam bin Neccaî, Eşler Nahi Casin bin Halef, Ahmed bin Abdullah bin Neccar, Hüveylid bin Şeylûlabadi, Muammer bin Kaysil Mahzumi, Hasan bin Ganamil Mahzumi, Talha bin Abdullah ve daha bir çok ashabı kiram gömülü olup Humus yakınında Seman adlı köyde de Emeviler den Ömer bin Abdülaziz gömülüdür (80).

(75) M. Sobernheim; *a. g. m.*, c. 5/1, s. 589.

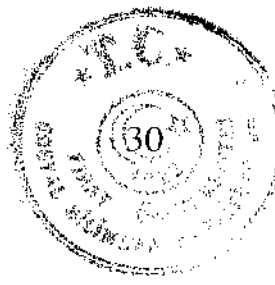
(76) E. Çelebi; *a. g. e.*, c. IV, s. 258.

(77) E. Çelebi; *a. g. e.*, c. IV, s. 260.

(78) E. Çelebi; *a. g. e.*, c. IV, s. 261.

(79) E. Çelebi; *a. g. e.*, c. IV, s. 258.

(80) Evliya Çelebi; *a. g. e.*, c. IV., s. 260.

5. Osmanlı Döneminde İktisad

a. Üretim

Evliya Çelebi "Seyahatname" sinde, burada üretilen beyaz havlu, pamuk mendil, ipek siyah peştemaller, siyah gararları ve alaca makremelerin meşhur olduğunu zikredilmiştir (81).

Şemseddin Sami de "Kâmûs-ül A'lâm" adlı eserinde, yün, iplik ve ipekten, sırmalı ve sade çarşaflık, döşemelik kumaşların imal edildiğini belirtmiştir (82).

b. Vergiler

Ahmed Akgündüz'ün yayına hazırlamış olduğu "Osmanlı Kanunnameleri ve Hukuki Tahlilleri" adlı eserinde belirtildiğine göre Humus'un ilk tahriri, 1526 yılında Hama ile birlikte yapılmıştır. 1551 tahririnde ise Humus için Müstakil bir kanunname hazırlanmıştır. 1551 tahriri, 1526 yılında yapılan tahririn genişletilmiş şeklidir. Onun için biz burada 1551 yılında yapılan tahrirden çıkarmış olduğumuz vergileri yazacağız (83).

Resm-i çift: Her çiftten kırkar akçe alınmıştır.

Resm-i bennak: On ikişer akçe alınmıştır.

Resm-i ağram: Koyun ve keçi kuzulayıp sürüye yaradıktan sonra, ağıladığı ve kuzusuyla bir sayılıp her ikisinde birer akçe alınmıştır.

Resm-i aruz(Gerdeğ Resmi): Kızdan 60 akçe avraddan (dul kadından) 30 akçe alınmıştır.

Cürmü cinayet: Cürm ü cinayetten alınan vergiler Hass-ı Hümayuna kaydedilmiştir. 1526 yılı tahridrinden başyaranadan otuz Osmani, kemik kırıldığı zaman bin akçe ve katl-i nefis'de dört yüz Osmani alınmıştır.

1551 tarihli kanunnamede zeytinden de vergi alındığı belirtilmekle beraber ne kadar alınacağı belirtilmemiştir.

(81) Evliya Çelebi; *a. g. e.*, c. IV., s. 259.

(82) Evliya Çelebi; *a. g. e.*, c. III., s. 1986.

(83) A. Akgündüz; *a. g. e.*, c. 5, s. 679.

Resm-i Camus (Mandadan alınan vergi): Her sütü sağılır mandadan üçer akçe (altı Osmani) alınmıştır. Bad-ı Heva'dan alınan bütün vergiler Haremeyn-i Şerifeyn'e gelir olarak kaydedilmiştir.

Humus'da Han-ı Tahin de gelip satılan un yükünden iki Osmani muhtesip ve bir Osmani satıcı, rubu (dörtte bir) Osmani hancının alacağı belirtilmiştir. Türkmen tailesinin getirip sattığı yoğurt için her huml-ı hımara (bir eşek yükü) bir Osmani vergi alınmıştır.

Dârû'l-Vekâle (84) 'de satılan her deve yüküne dört Osmani, eşek yüküne iki Osmani ve bal yüküne de bunun gibi, her deve yüküne dört Osmani, eşek yüküne iki Osmani alınmıştır.

Cerne (toprakta yapılmış karınlı bir kap) ile satılsa buçuk Osmani alınması öngörülmüştür. Yağ yüküne deveden sekiz akçe, eşekten dört akçe ve cerneden buçuk akçe ve zeytin yağı satılsa, katır ve eşek yüküne dört Osmani ve pirincin deve yüküne dört Osmani ve eşek yüküne iki Osmani alınmıştır. Humus'da imâl edilen susam yağından ise vergi alınmamıştır. Susam yüküne iki Osmani, İncir, Zebib-i balabeki, elma, armud, nar, naranciye ve mişmiş-i yabis yüklerine deveden dört ve eşekten yükünden iki Osmani alınmıştır. Tuz yüküne bir buçuk Osmani alınmıştır.

Kasapların kesmiş oldukları her koyun başına bir para alınmıştır. Dışarıdan celeb gelip satılan koyundan her koyun başına bir Osmani alınmıştır.

Mısri kumaş gelip Humus'da esne ile satıldığı zaman dellaliye deyi her bir Osmani'den on Osmani alınmıştır.

Humus iskelesine getirilen mallardan alınan vergiler ise şöyledir:

Kavunun her deve yüküne bir Osmani, eşek yüküne yarım Osmani alınmıştır. Karpuzun her deve yüküne İki Osmani ve eşek yüküne bir

(84) Dârû'l-Vekâle (Kaplan resmi): Simsarlık ve dellâliye hizmetlerinin ifa edildiği ve malların tartılarak alınıp satıldığı bir devlet müessesesidir. Yani Osmanlı Devletindeki kapan resmi gibidir.

Osmani, acur ve hiyarın deve yüküne bir Osmani ve eşek şüküne yarım Osmani alınmıştır. Taşradan mışmış ve Cusi eşek yüküne iki Osmani alınmıştır (85).

IV. HUMUS'UN OSMANLI HAKİMİYETİNDEN ÇIKIŞI VE GÜNÜMÜZDEKİ STATÜSÜ

Suriye ve civarı I. Dünya Savaşı'nın sonuna kadar Osmanlı Devletinin elinde kalmıştır. 1920'de San Remo konferansı ile Fransa'nın mandasına verilmiştir. II. Dünya Savaşı'nda ise Almanya ile İngiliz ve Fransızlar arasında bir mücadele yeri haline gelmiştir. II. Dünya Savaşı'ndan sonra ise Suriye bağımsızlığını kazanmıştır (86).

Günümüzde ise Humus Suriye'ye bağlı bir vilayettir. 1964'de ki nüfusu 50.000 dir. Bunun 15.000 Ortodoks Rum'dur (87). 1979'da nüfusu 424.000'dir (88). 1992'de nüfusu kent 518.000, valilik 1.209.000'dir. Humus'un yüzölçümü 42.764 km. dir (89).

(85) Bu konuda daha geniş bilgi için bkz. A. Akgündüz; a. g. e., c. V, s. 679, 682.

(86) H. Lammens; a. g. m., c. 11, s. 64, 65.

(87) M. Sobernheim; a. g. m., c. 511, s. 581.

(88) Heyet; "Humus Maddesi", *Meydan Larousse*, c. 6, İstanbul, 1979, s. 53.

(89) Heyet; "Humus Maddesi" *Ana Britania*, c. 16, İstanbul, 1993, s. 67.

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

1544-1545 TARİHLİ TAHRİR DEFTERİNİN DEĞERLENDİRİLMESİ

I. HUMUS İLE İLGİLİ TAPU TAHRİR DEFTERLERİ VE 233 NUMARALI DEFTERİN TANITIMI

1. Humus İle İlgili Tapu-Tahrir Defterleri

Humus ile ilgili tapu-tahrir defterlerinin büyük kesimi, İstanbul Başbakanlık Osmanlı Arşivinde bulunmaktadır. burada bulunan toplam sekiz defterden dört adedi sadece Humus'a aittir. Diğer dört defter ise çeşitli idari birimler ile birlikte tutulmuştur.

Humus'la İlgili Tapu Tahrir Defterleri Şunlardır:

-233 Numaralı Tapu-Tahrir Defteri: 951 (1544-1545) tarihli defter, Hama ile Humus'un evkâf ve emlâk defteridir. (İncelediğimiz defter olduğu için ileride daha geniş bilgi verilecektir.)

-281 Numaralı Tapu-Tahrir Defteri: 959 (1551-1552) tarihli defter, sadece Humus'a ait evkâf defteridir.

-340 Numaralı Tapu-Tahrir Defteri: 970 (1562-1563) tarihli defter Hama ile Humus'un evkâf ve emlâk defteridir.

-391 Numaralı Tapu-Tahrir Defteri: Tarihsiz olan defter Kanunu zamanında tutulmuştur. Humus, Hama, Halep, Azaz, Altınözü, Antakya, Birecik, Cebel-i Sema, Ekrâd, Suruc ve Şetrer'in timar defteridir.

-417 Numaralı Tapu-Tahrir Defteri: Kanuni zamanında tutulan defter tarihsizdir. Sadece Humus'a ait Timar defteridir.

-502 Numaralı Tapu-Tahrir Defteri: 978 (1570-1571) tarihli defter Humus'a ait evkâf defteridir. Ayrıca defterin kanunnamesi mevcuttur.

-998 Numaralı Tapu-tahrir Defteri: 932 (1525-1526) tarihli olan defter; Humus, Hama, Halep, Adana, Ana, Antep, Arabkir, Birecik,

Bozok, Diyarbakır, Ergani, Kiğı, Maraş, Mardin, Musul, Nusaybin, Ruha, Sis, Siverek, Şam, Trablus ve Üzeyr'in timar defteridir. Ayrıca defterin kanunnamesi mevcuttur.

-1026 Numaralı Tapu-Tahrir Defteri: Tarihsiz olan defter Humus'a ait vekâf defteridir ⁽⁹⁰⁾ .

2. Defterin Fiziki Özellikleri

Çalışmamızın esasını oluşturan Hama ile Humus'un evkâf ve emlâk defteri, Başbakanlık Osmanlı Arşivi Tapu Tahrir tasnifinde 233 numarada kayıtlı bulunmaktaedir.

Defter arşiv idaresince fotokopi edilerek araştırmacıların istifadesine sunulmuştur. Tamamı, 208 sayfa olan defterin, 1-78 sayfaları Humus'a, 79-208 sayfaları ise Hama'ya ait vakıfları ihtiva etmektedir. Siyah bir ciltle kaplanmış olan defterin ebadı 30x42 cm.'dir. Defterin her varakında orjinal defterden iki sayfa bulunmaktadır. Defterde sayfa numarası olmayıp sonradan numaralandırılmıştır.

3. Defterin Tanzim Şekli

1544-1545 tarihli defter "Defter-i Evkâf ve Emlâk-ı Liva-i Humus ve Hama" Kaydıyle başlamaktadır. Daha sonra Humus ile Hama için ayrı ayrı başlıklar atılmıştır. Defterin 1-78 sayfalarını oluşturan Humus için "Defter-i Evkâf Emlâk-ı Liva-i Humus" başlığı, 79-200 s ayfalarını oluşturan Hama için, "Defter-i Evkâf ve Emlâk-ı Livâ-i Hama" başlıkları kullanılmıştır.

Defterde öncelikle müessese vakıfların, daha sonra ise evlâdlık vakıfların tahriri yapılmıştır. Önce vakıfların ismi verilerek gelirleri tek tek gösterilmiş, daha sonra da giderleri yine aynı şekilde ayrı ayrı verilmiştir.

Bu defterde çalışmamızın temelini, 1-78 sayfaları arasında bulunan Humus evkâf ve emlâk kısmı teşkil edecektir.

⁽⁹⁰⁾ Heyet; *Başkanlık Osmanlı Arşivi Rehberi*, Ankara, 1992, s. 202 .

4. Defterin Tarihi ve Muharriri

H. 951 (M. 1544-1545) tarihli olan defterin muharririne rastlayamadık.

II. 1544-1545 TARİHLİ TAHRİR DEFTERİNE GÖRE HUMUS'DA BULUNAN VAKIFLARIN TOPLAM GELİR VE GİDERLERİ

951 (1544-1545) tarihli tahrir defterinde, vakıfların isimleri, nerede bulundukları, gelirleri ve giderleri muntazaman belirtilmiştir. Vakıf gelirleri olan köy, mezra'a, kıta', hân, hamâm v.b. gibi gelirler tek tek işlenmiştir. Aynı şekilde vakıfların giderleri olan, imâmet, müezzin, ekmek, yağ gibi giderlerde ayrı ayrı işlenmiştir. Fakat bazı vakıflarda gelirler belirtmekle berâber giderleri hakkında bilgi verilmemiştir. Bu durum özellikle evladlık vakıflar için geçerlidir. Evladlık vakıflarda gider olarak sadece kayyum gösterilmiş, fakat ne kadar akçe ödendiği belirtilmemiştir.

Deftere göre Humus'da toplam 268 aded vakıf vardır. Bunların 113 adedi (% 42.1 Müessese, 155 adedi (% 57.9) evladlık vakıftır.

Aşağıda verdiğimiz Tablo 1'de müessese vakıfların, tablo II'de evlâdlık vakıfların isimleri, bulunduğu yer ve toplam gelir-giderleri belirtilmiştir ⁽⁹¹⁾.

(91) Evlâdlık vakıfların giderleri tespit edilemediği için, bu kısım tabloda gösterilmemiştir.

TABLO I

MÜESSESE VAKIFLARIN TOPLAM GELİR-GİDERLERİ VE AMACI

Vakfın Adı	Bulunduğu yer	Toplam gelir (akçe)	Toplam Gider (akçe)	Amacı
Makam-ı Hazret-i Sa'id-i Şehid Seyyidî Hâlid bin Velid	Humus	29276	28310	
Hazreti-i Ca'fer-i Tayyâr	Humus	739	650	
Câmi' El-Kebirü'n-Nûrî	Humus	20071	15864	
Alaeddin bin A'râz Ale'l-Müezzinin be-Câmi'Ün-Nûrî	Humus	Tamamen	-	
Alaeddin bin Ed-Debbâh İfî Cami'El-Kebir	Humus	18 lerat	-	Yasin ve Kehf sûrelerinin okunması
Câmi' Hatâblı	Humus	1800	1800	
Câmi'El-Ömeri Teferruk bi'l-Herâkıs	Humus	220	220	
Câmi'El-İşâ El-Ma'rûf be C â m i ' Şeyh Cemâleddin	Humus	600	600	
Câmi'ün-Nahl	Mahalle-i Karavate Humus	970	970	
Câmi'-i Kâmil	Mahalle-i Karavate Humus	544	450	
Câmi' El-Vakf-ı Tel	Humus	698	540	

Vakfın Adı	Bulunduğu yer	Toplam gelir (akçe)	Toplam Gider (akçe)	Amacı
Câmi'-i Hâc Süleymân	Mahalle-i Bâb-ı Tedkir Humus	616	540	
C â m i ' - i Şeyh Abdullah bin Mesûd	Humus	116	-	
Câmi'-i Şeyh Ahmed El-Mâruf bi'l-Vahşi	Humus	164	120	
Câmi'-i İşhed	Mahalle-i Bâb-ı Tedkir	404	350	
Câmi'-i Köçiki	Humus	1264	1130	
Câmi'-i Haccâc	Humus	112	-	
Mescid-i Bekâi	Humus	414	414	
Mescid-i A'nber El-Ma'ruf Bektâşî	Humus	240	240	
Mescid-i Şeyh Peder	Mahalle-i Bâb-ı Tedkir	218	218	
Mescid-i Hanefî Es Sûdân	Mahalle-i Bâb-ı Tedkir	834	740	
Mescidü'n-Nûbe El-Meşhûr be-Makâm-ı Hazret-i A'liye	Humus	290	260	
Mescid-i Türkmân	Mahalle-i Bâb-ı Tedkir	60	-	
Mescid-i Müzmin	Humus	100	-	
Mescid-i Yûsrevî	Mahalle-i Bâb-ı Buyûd	86	-	

Vak'ın Adı	Bulunduğu yer	Toplam gelir (akçe)	Toplam Gider (akçe)	Amacı
Mescid-i Zebân	Humus	63	-	
Mescid-i Râs	Humus	238	200	
Mescidü'l-Baytar	Mahalle-i Bâb-ı Tedkir	135	120	
Mescid-i İbn-i Karaven	Mahalle-i Buyud	765	500	
Mescid-i Cihet	Mahalle-i Karavate	80	-	
Mescid-i Miyâse	Mahalle-i Karevate	262	230	
Mescid-i Mu'allak	Bâb-ı Tedkir	234	200	
Mescid-i Şeyh Ökkâşe El-Ma'rûf be-Mescid-i Beyti Bilâl	Mahalle-i Bâb-ı Tedkir	80	-	
Mescid-i Etik (التيك)	Humus	188	150	
Mescid-i Teferruk be Mescid-ün-Nizâm	Humus	106		
Mescid-i Şeyh Şerif Mûsâ bin Zühre	Mahalle-i Bâb-ı Tedkir	64		
Mescid-i Şeyh Halîl bin Abbâs	Humus	147	120	
Mescid-i Cemre	Mahalle-i Bâb-ı Tedkir	186	150	
Mescid-i Kadem	Tahtü'l-Kalâ Humus	150	-	

Vakfın Adı	Bulunduğu yer	Toplam gelir (akçe)	Toplam Gider (akçe)	Amacı
Mescid ve Medrese-i Haneviye	Mahalle-i Bâbu'd-Derin	1030	980	
Mescid-i Şeyh Müfdî	Humus	900	812	
Bimârhâne-i Nûrî	Humus	5152	2620	
Medrese-i Nûriye	Humus	8996	8996	
Haneğâh-ı Nûriye	Humus	5350	5220	
Türbe-i Köçikiye	Humus	150	1762	
Mescid-i Makâmü'l-İbrâr	Humus	150	-	
A'îşe Hâtûn A'li El-Müezzinin Fî Mescid	Humus	2 Feddân		
A'li Mescidü'l-İbrariye	Humus	5 Feddân		
Takiraddin bin El-Minhi	Humus	50		Ku'rân-ı Kerim okunması
(Amaç Vakıf)	Humus	-		Ku'rân-ı Kerim okunması
Alaeddin bin Minhî A'le'l- Müezzinin Fî Mescidül İbrâr	Humus	7 Feddân	-	
Nasreddîn bin Minhi	Humus	2Feddân		Kur'ân okunması
T ü r b e - i El-Hakundariya (الحوندريه)	Mahalle-i seyyid Hâlid	1080	90	
(Amaçlı vakıf)	Humus	12kîrat	-	Kur'ân-ı Kerim okunması
Emine bint-i Ferrû	Humus	-	-	Kur'ân-ı Kerim okunması

Vakfın Adı	Bulunduğu yer	Toplam gelir (akçe)	Toplam Gider (akçe)	Amacı
Bin Hatibe Bint-i Ferrû	Humus	-	-	Kur'ân-ı Kerim okunması
Fehimeddin A'li Cuma' El-Kurrâ Fî Mescidü'z- Zâtiye El-Ma'rûf be-Mescid-i Miyâse	Mahalk-i Karavale	-	-	
İsrâil	Humus	-	-	Kur'ân-ı Kerim Okunması
Şeyh Ömer Es-Seyyâki	Humus	15 Sebil	-	Kur'ân-ı Kerim Okunması
Hâc Mehmed bin A'bd	Humus			Kur'ân-ı Kerim Okunması ve Sadaka Verilmesi
Şemseddin Mehmed bin İsrâil	Humus	3 Feddân	-	Kur'ân-ı Kerim Okunması
Şemseddin bin Hakkârî	Humus	18 Kîrat	-	Kur'ân-ı Kerim Okunması
A'şûre Hâtûn	Humus	0.5 Kîrat	-	Kur'ân-ı Kerim Okunması
El-Hâc Mehmed bin Tarîr	Humus	19 Kîrat	-	Kur'ân-ı Kerim Okunması
Mibun's-Saka İlâ Alaeddin bin Türkmân	Humus	-	-	Kur'ân-ı Kerim Okunması
Hâc Abdülkâdir bin Hamza	Humus	10 Kîrat	-	Kur'ân-ı Kerim Okunması

Vakfın Adı	Bulunduğu yer	Toplam gelir (akçe)	Toplam Gider (akçe)	Amacı
Zeyneddin Ömer El-Hamder	Humus	160	-	Kur'ân-ı Kerim okunması
Câm'-î Cemaleddin	Karye-i Kefri Devs (حوس)	2		
Et- Türbe	Humus	5 Fedan	-	Kur'ân-ı Kerim okunması ve Sadaka Verilmesi
Zâviye-i Şeyh Şahâb	Humus	3 Feddân	-	
Şehâbeddin Gâzî Ali Hamiye İlber (حم الس)	Humus	6 Faddân	-	
(amaç vakıf)	Humus	554	560	Kur'ân-ı Kerim okunması
Merhum Zeyneddin	Humus	360	360	Kur'ân-ı Kerim okunması
(Amaç vakıf)	Humus	1247	360	Fukara ve miskinlere sadaka verilmesi
Alaeddin bin Gazzâl	Humus	2.5 Fettân 360	-	Kur'ân-ı Kerim okunması
A'li El-Meşayihin	Humus	36 kırat 1400	-	
Zaviye-i A'deviye	Humus	560	560	
Şemseddin Katayık	Humus	-	-	Su dağıtımı
Beyt-i Kuravi	Humus	40	-	Su dağıtımı

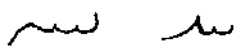
Vakfın Adı	Bulunduğu yer	Toplam gelir (akçe)	Toplam Gider (akçe)	Amacı
(Amaç vakfı)	Humus	40	-	Su dağıtımı
Şeyh Nureddin bin Asyâni	Humus	9 Feddân	-	Kur'ân-ı Kerim okunması
Hadice bint-i A'li (<i>قلم الس</i>)	Humus	6 Feddân	-	
Takiraddin bin Mihni	Humus	30 Feddân	-	Kur'ân-ı Kerim okunması
Alaeddin bin Mihni	Humus	109 Feddân 18 Sebil		
Türbe-i Melikü'l-Mücâhid	Humus	1420	1420	
Şemseddin bin Kürşat	Humus	-	-	Kur'ân-ı Kerim okunması
Ekfân (<i>اكفان</i>)	Humus	1.5 Sebil	-	
Taceddin bin Negrâdî	Humus	1 Feddân	-	Kur'an-ı Kerim okunması
Cemaleddin bin Şemseddin bin Asyâni	Humus	-	-	Kur'an-ı Kerim okunması ve sadaka verilmesi
Adeviye bint-i Abdullah	Humus	10 Feddân	-	Kur'an-ı Kerim okunması
Fatıma bint-i Zühre	Humus	4 Feddân	-	Kur'an-ı Kerim okunması

Vakfın Adı	Bulunduğu yer	Toplam gelir (akçe)	Toplam Gider (akçe)	Amacı
Feyyaz bin Berki	Humus	4	-	Kur'ân-ı Kerim okunması
Fethullâh bin Şemseddin bin Asyâni	Humus	16 kırat	-	Kur'ân-ı Kerim okunması
Mehmed bin Mehmed El-Mesâyi	Humus	12 kırat	-	Sadakaverilmesi
Şanseddin Mehmed bin Râfizi	Humus	-	-	Kur'ân-ı Kerim okunması ve sadaka verilmesi
Seniye bint-i Kerimeddin Haydar	Humus	-	-	Kur'ân-ı Kerim okunması
Alaeddin Nasraddin	Humus	-	-	Ramazan ayında Fukaralara sadaka verilmesi
Ekfân	Humus			
Ekfân	Humus			
Resâdi	Humus	330	-	
Et-Tüccâr Fi Cami'el-Hatâblı	Humus	24Fedd ân 1 16Sebil		
Hâc Abdulkadir bin	Humus	10 kırat	-	
Câmî'	Karye-i Firûze	400	300	
Câmî	Karye-i Restân	650	600	
Câmî	Karye-i Cüsiye	5040	3240	

Vakfın Adı	Bulunduğu yer	Toplam gelir (akçe)	Toplam Gider (akçe)	Amacı
Mescid	Karye-i Katit (قَطِيت)	740	540-	
Mescid-i Seyh Es-Seyyaki	Karye-i Devs	-	-	
Şeyh A'zâddin	Humus	1000		
Sebilü'l- Ma'	Karye-i Katib (قَطِيب)	240		
A'la kiraat-ı Tüccari Fi-Ez-Zaviye En-Nube	Humus	6 Feddân		

TABLO II

EVLÂDLIK VAKIFLARIN TOPLAM GELİR VE GİDERLERİ

Vakfın adı	Vakfın Bulunduğu Yer	Toplam Gelir
Seyyid Şenseddin bin Seyyid Şenseddin bin Zeynela'bîdîn A'lâ Züriyatı Ba'del İnkırâz Alâül - Heremyni's - Şerifeyin Tarih' ül Vakfiye Sene 894	Humus	238
Şeyh Abdullâh A'la Evlâdı ve Züriyâti	Humus	1300
Züriyet-i A'lâeddin bin Kırat ve Şürekâ	Humus	21 Feddân 2 bedâd
Züriyet-i Şeyh EbuBekr	Humus'a Tabi	3 Feddân
Züriyet-i Nasrâddin bin En-Nise ve Şürekâih	Humus'a Tabi	20.5 Feddân
Züriyet-i Takirâddin bin Zühre	Humus	16 Feddan
Zeyyeddin bin Gâzi ve Şürekâih	Humus	4 Feddân
Züriyet-i Atâz ve Şürekâih	Kazâ-i Humus Cifân' (صالون)	4 Feddân
	Kanâ-i Humus	4 Sebil
Züriyet-i Nasrâddin bin Tayyifa ve Şürekâih	Kaza-i Humus	35 Feddân
Hâc Mehmed bin Ed-Duhne	Humus	
İbrâhim Mehmed bin Turşâh Tarih'ül-Vakfiye sene 851	Humus	100 Kırat
El-Câmi' El-Vâkıf El-Mezkûr	Humus	12 Kırat

Vakfın adı	Vakfın Bulunduğu Yer	Toplam Gelir
El-Hâc Ebu-Bekr bin İsmâ'il El-Tahir'ul Ma'ruf Bâyet-i Şahab Tarih'ül-Vakfiye Sene 937	Humus	74 Sebil
Evlâd-ı İbrâhim bin Mastol (مصطول)	Humus	88 Sebil
Kâsım Atâz	Humus	5 Feddân
Zeyneddin bin Ömer bin اسمر	Humus	14 Feddân
Zürriyet-i Nazırulceyş ve Şürekâih	Çoruk (حروف)	20 Feddân
Zürriyet-i Korkmâz (قورقماز) ve Şürekâih	Çoruk (حروف)	5 Feddân
Şahâbeddin bin Sâmi ve Şürekâih	Cifân (حمان)	35 Feddân
Zürriyet-i Ferec bin Sâmi ve Şürekâih	Humus	29.5 Feddân
Hâc A'li bin İkra	Kasye-i firûze (فيروزه)	1
Zürriyet-i A'lâeddin ve Şürekâih	Çoruk	8 Feddân
Zürriyet-i Nâzırulceyş ve Şürekâih	Humus	6 Feddân
Zürriyet-i Nasrâddin bin Hallâc ve Şürekâih	Çoruk	5 Feddân
Zürriyet-i Mehmed bin Tarir ve Şürekâih	Çoruk	7 Feddân
Zürriyet-i Alaeddin bin Zalimân	Humus	8 Feddân
Zürriyet-i Şâhabettin bin El-caferi ve Şürekâih	Humus	10 Feddân
Cemâleddin bin Sâmi ve Şürekâih	Humus	10 Feddân
Zürriyet-i Mehmed bin Emir-i Ahur	Humus	14 Feddân
Zürriyet-i Salâhaddin ve Şürekâih	Çoruk	3 Feddân
Beyt-i Hışm	Bayus (بايوس)	

Vakfın adı	Vakfın Bulunduğu Yer	Toplam Gelir
El-Hâc Ebu-Bekr bin İsmâ'il El-Tahir'ul Ma'ruf Bâyet-i Şâhab Tarih'ül-Vakfiye Sene 937	Humus	74 Sebil
Zürriyet-i Hârem-i Esmâ	Humus	12 Feddân
Zürriyet-i Abdula'mâm bin (عبدالممن)	Humus	3 Feddân
A'li'ül-Hamdi	Humus	2.5 Feddân
Zürriyet-i Beyt'ül-Hanefî ve Şürekâih	Humus	5 Feddân
Zürriyet-i Mehmed bin A'tâz	Humus	18 Feddân
Seyyid Cemâleddin bin Hanef'a	Çoruk	12 Feddân
Şemseddin ilâ Abdulâh Mehmed bin Kılak Es-Şâfi ala' Beyne A'la'ül- Haremeyniş-Şerifeyn	Humus	1575
Zürriyet-i Şeyh A'bid bin Tekirâddin ve Şürekâih	Cifân	8 Feddân
Zürriyet-i Şahabeddin bin Mukaddem ve Şürekâih	Cifân	7 Feddân
Zürriyet-i İbn-i Sâth	Humus	11 Feddân 30 Sebil
Zürriyet-i Hâcî Ali bin Memnud ve Şürekâih	Humus	6 Feddân 19 Sebil
İbn-iBûteb	Kârye-i Bekis	13 Sebil
Zürriyet-i Ömer bin Kılak	Karye-i Hamire	200
Zürriyet-i Zeyneddin bin Ya'kub ve Şürekâih	Humus	8 Feddân
Zürriyet-i Sâlim bin Akiyyi (عيسى)	Humus	7 Feddân
Zürriyet-i İsmâ'il bin Şâhab	Humus	4 Feddân
Zürriyet-i Şeyh Nureddin bin Asyâni	Cifân	6 Feddân

Vakfın adı	Vakfın Bulunduğu Yer	Toplam Gelir
İbn-i Recep	Kârye-i Düş	
Zürriyet-i Şemseddin bin A'rab ve Şürekâih	Cifân	3 Feddân
Nureddin bin Sultân	Cifân	4 Feddân
Zürriyet-i Abdurrezzâkbin Şemseddin ve Şürekâih	Cifân	5 Feddân
Zürriyet-i Şemseddin bin اصور ve Şürekâih	Humus	16 Feddân
Zürriyet-i Mehmed bin Tarir	Humus	3 Feddân
Zürriyet-i Sâlâhaddin bin Kemâleddin Humus	Humus	28 Feddân
Em Nureddin bin Mihni	Harşilâ	Sebil 6
Zürriyet-i Nâsrâddin bin او نعم ve Şürekâih	Humus	8 Feddân
Zürriyet-i كمر ناعر ve Şürekâih	Çoruk	5 Feddân
Zürriyet-i A'li bin Tarir ve Şürekâih	Çoruk	6 Feddân
Zürriyet-i Mehmed bin Celaleddin bin Şürekâih	Humus	5 Feddân
Celâleddin bi Zeheb ve Şürekâih	Cifân	9 Feddân
Zürriyet-i Bedreddin bin Ebu-bekr ve Şürekâih	Cifân	16 Feddân
Nureddin bin Sultân	Cifân	13 Feddân
Alâeddin bin -Ed-Debbâ	Cifân	5 Feddân 6Krât
Zürriyet-i Şahabettin bin Hûdâ ve Şürekâih	Cifân	1.5 Feddân
Zürriyet-i Şemseddin bin Esbûr	Humus	18 Feddân
Zürriyet-i Halil bin Feşâse ve Şürekâih	Humus	4 Feddân
Şemseddin bin Mu'az ve Şürekâih	Humus	19 Feddân 169 Sebil

Vakfın adı	Vakfın Bulunduğu Yer	Toplam Gelir
Şahâbeddin Ahmet bin Burhaneddin İbrahim Eş-şehid ül-Pehlivân Lezzine Tarihi Sicilü'l-Vakfiyef 914	Humus	
Şahâbeddin El-Mezkur Lezzine Tarih'ül- Vâkfiye fi sene 891	Humus	5 Sehim
A'îşe bint-i Şahâbettin Ahmed El- Pehlivân Tarih'ül-Vakfiye sene 888	Humus'un Dışı	
Mehmed bin İbrahim	Çoruk	10 Kırat ve sülüs kırat
Mehmed bin Atâz	Kârye-i Bekis	
Alâeddin bin Mihni	Kef-i Sahi	10 Sebil
Şahabeddin bin Mihni	Karye-i Sahi	8 Sebil 4 Feddân
Abdullâh bin Kuseyfe ve Şürekaih	Humus	1 Feddân
Şeyh Nasrâddin bin Mihni	Karye-i Sahi	10
El-Kalâyi A'li Emireddin bin Mehmed ve'z-Zân Zeyneddin Ömer bin Mihni Lezzine Tarih'ül-V-akfiye Fi sene 930	Karye-i Saur	
Abdullâh bin Akân	Karye-i Bekis	
Ahmed bin موطأ A'li Evladı Ba'delin kıraz A'li'ül-Harameyni's- Şerifeyn	Humus	175
Şahâbî Ahmed bin Nasiri Mehmed Köçiki Ve'l-Harem-i Güzel Bint-i Abdullâh A'li Haydar ve Züriyet-i		80 Kırat

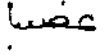
Vakfın adı	Vakfın Bulunduğu Yer	Toplam Gelir
Hâc Sâlim bin Hac Mehmed ^{برسواله} A'li Evlâdı ^{عليه} ve badel Inkıraz A'li Es- Safrâ ve'l-Meşâkin		78 Kîrat
Takirâddin bin Ebi Bekr bin Alacddin A'li el-mar'uf ^{بالمرسافو}	Humus	18 Kîrat Senan Kîrat
Nasrullâh bin Azineddin Halil Evlâdı ve Zürriyâtı		28 Sebil 12 Feddân
Şeyh Takiraddin A'bid A'li Evlâdı ve Zürriyeti		1 Kîrat
A'li bin Döğeri (^{دوگری})	Karye-i Saur	6 Sebil
Takiraddin Ebu Bekr bin Şemseddin Mehmed Eş-Şehid	Humus	
İbn-i Bahâdır		3 Kîrat
Celâleddin bin Zeyneddin Ömer bin Receb ve Bâki ve Şürekâih		65 Sebil
Hâc Mehmed A'rîfât ve Bâki Şürekâih	Humus	100
Zürriyet-i Emineddin ve Şahabettin Hanefi ve Bâki Şürekâih	Humus	65 Feddân
Zeyneddin Ömer bin Es-Seyyidüş-Şafi	Humus	8 Kîrat
Şemseddin Mehmed bin Ömer Es-Şehid Babenü'l-Azâr Tarihi'ül-Vakfiye Sene 945	Humus	144 Kîrat
Şemseddin El-Mezkûr Tarih'ül-Vakfiye sene 904	Humus	43 Kîrat

Vakfın adı	Vakfın Bulunduğu Yer	Toplam Gelir
Zeyneddin Abdulkâdir bin Şemseddin Ömer bin Şemseddin Mehmed bin Ya'kup Tarih'ül-Vakfiye 876	Humus	
Şemseddin bin Es-Seyyid	Karye-i Mecre	
Cemaleddin Yusuf bin Ebi Tâlib bin Es- Şeyh Mesud El-A'ttâr Tarih'ül-Vakfiye sene 807	Humus	
Şemseddin bin A'ttâr	Karye-i Mecre	14 Sebil 12 Kırat
Abdurrahman bin A'li Cemâl Yusuf Eş- Şehid Babet-i Feth	Humus	6 Kırat 10 Feddân
Seniyye bint-i Abdurrahman Feth		18 Sebil
Şemseddin bin A'ttâr	Humus	18 Kırat 27 Feddân
Şahabeddin Ahmed bin Er-Rûmi A'li Evlâdı ve Zürriyatı		15 Sebil
Recep bin A'bdi		
Emir Haydar El-Köçiki		120 4.5Kırat
Hâc A'li bin İkra		
Nasrâddin bin Nâzır'ül Ceys		
Kâdı A'lâeddin bin Ebi El Fazul bin Emirâ ve Şürekâih		
Şemseddin bin A'ttâr ve Şürekâih		
Şeyh Şahabettin bin Gâzi		12Kırat
Şahabettin bin AhmedZeyneddin Ömer bin YâkûbTarih'ül-Vakfiye Sene 879	Humus	21 Kırat 10 Schim

Vakfın adı	Vakfın Bulunduğu Yer	Toplam Gelir
Zeyneddin Eş-Seyyid'üs-Şafi	Humus	11.75 Kırat
Kadı A'lâeddin bin Ebil-Fâzıl bin Emirâ	Humus	4 Kırat
Mehmed bin A'taz	Humus	10 Kırat
Kutbeddin El-Hasri ve Şürekâih	Humus	Tamamen
Şahabeddin Ahmet bin İbrahim Es-Şehid Bâbet'ül-Pehlivan	Humus	11.5 Sehim ve Sülüs Sehim
A'îşe bint-i Şahabettin Ahmed bin El- Pehlivân Tarih'ül-Vakfiye Sene 888	Karye-i Bekis	5.5 Kırat
Hâcî Ahmed bin Ömer Eş-Şehid Bit- Tarir A'li Şeyh Nureddin Mahmud bin Şeyh Şemseddin Mehmed bin El-Bâgi Tarih'ül-vakfiye sene 907	Humus	1 Kırat
Eş-Şeyh Nureddin Mahmud ve Şerike Ebu Bekr Mehmed El Muaz	Karye-i Bâÿûs	12Kırat
Şemseddin bin Nafî ve Şürekâih		
Fahreddin <i>عزیز و امه ابو الحیر</i>		40
Hâcî <i>عزیز</i> bin Aleeddin A'li Es-Şehid Bâbet'ül Türkman Et-Ta'rık'ül-Vasiye El-Şer'iyye <i>مر او صر طبرست</i> Nureddin Ebi Bekr A'li Es-Şeyh Nureddin Mahmud Tarih'ül-Vakfiye sene 872	Humus	
Hâcî Mehmed bin Ömer El-Kitâbî ve Bâki Şür-ekaih	Çoruk	12 Kırat
İbn-i Bahadır ve Şürekaih	Humus	6 Kırat

Vakfın adı	Vakfın Bulunduğu Yer	Toplam Gelir
Es-Şeyh Şemseddin Mehmed bin Şahabeddin Ahmed El-Bâgi ve Şurut'ul-Bâki Mestur fi Kitâb El-Vakıf Tarih'ül-Vakfiye sene 911	Humus	86 Kırat
İbn-i Bâhadır	Cifân	4 Kırat
Zürriyet-i Kâsım bin Ataz	Humus	28 Sebil 6 Feddân
İbrahim bin Zülkadir A'li Şeyh A'li bin A'la Evladı ve Zürriyati El- An Seyyid Şeyh Halil <i>وہابو</i>	Humus	1000
Zürriyet-i Zeyneddin bin Gâzal		13 Feddân 18 Sebil 3 Kırat
En-Nâsırı Mehmed Es-Şehid Bâbet-i A'tâz Tarih'ül-Vakfiye sene 924		37 Kırat
Zeyneddin Ömer bin Ademi A'li Evladı ve Zürriyâti Sicil'ül-Vakfiye sene 864		12 Kırat
Kitâbı ve Şüreka-i	Humus	4 Feddân
Eş-Şeyh A'lâeddin bin Şemseddin Mehmed bin Kuvam Tarih'ül-Vakfiye sene 872	Humus	27 Feddân
Şemseddin Mehmed bin Zehrâ	Humus	47 Feddân
Kâdı Alaeddin bin Zehrâ	Humus	10 Feddân
Eş-Şeyh Şahabettin Ebi Fazıl bin Zehrâ Tarih'ül-Vakfiye sene 920	Humus	8 Feddân
Cemaleddin İbrahim bin Hasan El-Meşhûr Bâbet'ül-Sûfi Tarih'ül-Vakfiye sene 884	Humus	51 Kırat 100 Feddân

Vakfın adı	Vakfın Bulunduğu Yer	Toplam Gelir
Zeyneddin Mehmed bin Zehrâ	Humus	47 Feddân
Kâdı Aladeddin bin Zehrâ	Humus	10 Feddân
Eş-Şeyh Şahabeddin Ebi Fazl bin Zehrâ Tarih'ül-Vakfiye sene 920	Humus	8 Feddân
Cemaleddin İbrahim Hasan El-Meşhûr Bâbet'üs-Sûfi Tarih'ül-Vakfiye sene 884	Humus	51 Kîrat 100 Feddân
Zeyneddin bin Davud	Karye-i Düş	Bedad 5
Kâdı A'laeddin ve seyyid Cemaleddin	Humus	
Nureddin bin ve Şürekaih	Humus	65 Feddah 30 Kîrat
İbn-i Cibril	Humus	
Şemseddin bin 	Humus	9 Kîrat
Eş-Şarki En-Nâsiri Mehmed bin A'tazTarih'ül-Vakfiye 924	Humus	52 Kîrat
Şemseddin bin Takiraddin bin Muaz	Humus	13 Kîrat
Zürriyet-i Ebu Bekr bin A'cemi	Humus	7 Feddân
Hâcı Peder bin Şürekaih	Humus	3.25 Kîrat
Nasıraddin bin Ataz A'la Evladı	Humus	
Seyfeddin Sadık bin Bedreddin Mahmut bin A'limeddin Süleyman El Farisi Tarih'ül-vakfiye sene 749	Humus Karye-i Düş	10 Feddan 75 Bedâd

III. 1544-1545 TARİHLİ TAHRİR DEFTERİNE GÖRE HUMUS'DA BULUNAN VAKIFLARDA ÇALIŞAN GÖREVLİLER VE ALDIKLARI ÜCRETLER

Daha önce de belirttiğimiz gibi Humus'da toplam 268 adet vakıf bulunmaktadır. 113 Adet olan müessese vakıflardan sadece 42 tanesinde görevliler ve senelik ne kadar ücret aldıkları belirtilmiştir. Bazı vakıflarda görevliler tek gösterilip ne kadar ücret aldıkları belirtilirken, bazen de iki veya üç görevli birden gösterilip ne kadar ücret aldıkları birlikte gösterilmiştir.

Evlâdlık vakıflarda görevli olarak sadece kayyuma rastlanmaktadır. Toplam 155 evlâtlık vakıfda 240 adet kayyum görev yapmaktadır. Fakat; bunların sadece sayısı belirtilmiş olup, aldıkları ücretler gösterilmiştir.

42 Adet müessese vakıfta toplam 225 görevlinin çalıştığını görüyoruz. Bunlardan 33 Adedi İmamet, 17 adedi hitabet 12 adedi tevliyet, 18 adedi nezaret, 43 adedi müezzîn (te'zîn) 11 adedi kayyum, 7 adedi ferraş, 15 adedi hadem, 4 adedi kitabet, 32 adedi kurra, 10 adedi kraat-ı kurân, 1 adedi kıraat-ı hadis, 1 adedi müderris, 2 adedi tabib, 1 adedi meşayih, 1 adedi noktacı, 3 adedi bevvab, 2 adedi tabbah, 1 adedi se'al, 1 adedi ezan, 1 adedi hayyal, 1 adedi قاضي , 1 adedi دلوی (delû)'dir.

1544-1545 tarihli tahrir defterinden Humus'da bulunan vakıflarda çalışan görevlilerin senelik tavan ve taban ücretlerini bulmak mümkündür. Ancak; bazen iki ve üç görevliye verilen ücret beraber gösterildiği durumlarda taban ve tavan ücretleri net olarak tespit etmek mümkün olmamaktadır.

Aşağıda sunacağımız tabloda, tek başına bir görevlinin almış olduğu taban ve tavan ücretler gösterilmektedir. Buna göre H.951 (M.1544-1545) tarihinde Humus'da bulunan vakıflarda çalışan görevlilerin almış olduğu taban ve tavan ücretler senelik olarak şöyledir.

TABLO III.
VAKIFLARDA ÇALIŞAN GÖREVLİLERİN AKÇE ÜZERİNDEN ALMIŞ
OLDUKLARI ÜCRETLER

Görevlinin adı	Senelik Tavan Ücret (akçe)	Senelik Taban Ücret (Akçe)
İmâmet	1800	80
Hitâbet	1080	180
Tevliyet	720	180
Nezâret	360	150
Müezzin (Tezin	720	80
Müderris	3600	-
Kitâbet	1440	360
Kurra	360	120
Kayyum	720	360
Ferrâş	360	-
Tabîb	1800	720
Bevvâb	360	-
Tabbâh	540	-
Meşayih	1440	-
Mu'akkit	360	-
Noktacı	540	-
Kıraat-ı Hadis	360	-

Hadem, Kıraat-ı Ku'rân, şe'al, sadık, Eczahan, Ezân, Hayyâl, دلو رشداً
gibi görevlilerin tek tek aldıkları ücretleri tespit edemediğimiz için bu
tabloda gösteremedik

1544-1545 tarihlerinde bir altın yaklaşık 40 akçedir ⁽⁹¹⁾. Buna göre vakıflarda çalışan görevlilerin altın üzerinden almış oldukları taban ve tavan fiatları şöyledir:

TABLOIV.

VAKIFLARDA ÇALIŞAN GÖREVLİLERİN ALTIN ÜZERİNDEN ALMIŞ OLDUKLARI SENELİK TAVAN VE TABAN ÜCRETLER.

Görevlinin adı	Senelik Tavan Ücret (akçe)	Senelik Taban Ücret (Akçe)
İmâmet	45	2
Hitâbet	27	4.5
Tevliyet	18	4.5
Nezâret	9	3.75
Müezzin (Tezin	18	2
Müderriş	90	-
Kitâbet	36	9
Kurra	9	3
Kayyum	18	9
Ferrâş	9	-
Tabîb	45	18
Bevvâb	4	-
Tabbâh	13.5	-
Meşayih	36	-
Mu'akkit	4	-
Noktacı	13.5	-
Kıraat-ı Hadis	4	-

(91) Mustafa Öztürk; *Orta Anadolu'da Fiatlar*, (Ankara Üniversitesi sosyal Bilimler Enstitüsü Tarih Anabilim Dalı, Basılmamış Doktora Tezi) Ankara, 1987

Daha öncede belirttiğimiz gibi, yukarıda vermiş olduğumuz tablolar, tek başına bir görevlinin almış olduğu senelik tavan ve taban ücretleri göstermektedir. Daha yüksek ve daha düşük fiatlara rastlıyoruz. Ama bu ücretlerde iki ve üç görevlinin almış olduğu akçe bir arada gösterildiği için bu konuda bir tahminde bulunmak yanlış olacaktır.

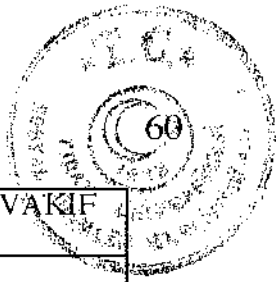
Aşağıda daha geniş bir şekilde göstermiş olduğumuz, hangi vakıfta ne kadar görevlinin çalışmış olduğu ve ne kadar ücret aldıklarını gösterir tablo bu konuda daha açık bir fikir edinmemizi sağlayacaktır

TABLO V

VAKIFLARDA ÇALIŞAN GÖREVLİLER VE ALDIKLARI ÜCRETLER

GÖREVLİLERİN VAZİFESİ	GÜNLÜK AKÇE	SENELİK AKÇE	GÖREVLİ OLDUGU VAKIF
Tevliyet ve Nezâret		2895	MAKÂM-I HAZRET-İ SA'İD-İ ŞEHİD SEYYİDİ HÂLİD BİN V E L İ D RADYALLAHU ANHUM
İmâmet	5	1800	
Te'zin	2	720	
Te'zin (Diğer)	2	720	
Hitâbet	3	1080	
Kayyum	2	720	
Kayyum (Diğer)	2	720	
Kitâbet	4	1440	
Meşayih	4	1440	
Kurrâ (24 adet)	1 (her biri)	8640	
Noktacı	1.5	540	
Hayyâl ve حلو		220	
Bevvâb	1	360	
te'zin	2	720	
Tabbâh	1.5	540	
Nezâret		150	HAZRET-İ CA'FER-İ TAYYÂR RAHİMEHULLAHU
İmâmet		300	
Te'zin, Ferrâş, Hadem		200	

GÖREVLİLERİN VAZİFESİ	GÜNLÜK AKÇE	SENELİK AKÇE	GÖREVLİ OLDUĞU VAKIF
Tevliyet ve Nezâret	5	1800	CÂMİ' ÜL-KEBİRÜ'N -NÜRİ
Hitâbet	2	720	
İmâmı Hanefî	4	1440	
İmâm-ı Şâfi	4	1440	
Kitabet	2	720	
Müezzin (8 adet)	5	1800	
Muakkit	1	360	
Hitâbet ma'Sâdık	3	1080	
Kayyum(3 adet)	3	1080	
Bevvab	1	360	
Eczâhân (4 adet)	4	1440	
Kraat-ı Hadis	1	360	
مشاولا	1	360	
Tevliyet	1	360	CÂMİ-İ HATÂBLI
Hitâbet	0.5	180	
İmâmet	2	720	
te'zin		200	
Kayyum ma'Ezân		200	
Hitâbet ma'Nezâret		140	BEDREDDİN MEHMED BİN ALÂEDDİN SULTÂN A'LÂ KIRAAT-İ YASİNVE'L-KEHF BE-CÂMİ'ÜL-KEBİRÜ'N- NÜRİ
Ezân ve Ferrâş		60	
Hitâbet, İmâet, Kiraat		360	CÂMİ' ÜL-İŞÂ EL-MA'-RUF B E - C Â M İ ŞEYH CEMÂLEDDİN
Müezzin ve Ferrâş		100	

GÖREVLİLERİN VAZİFESİ	GÜNLÜK AKÇE	SENELİK AKÇE	GÖREVLİ OLDUĞU VAKIF
Nâzaret ve Tevliyet	0.5	180	CÂMİ' NAHL
İmâmet ma' Hitâbet	1	360	
Te'zin	0.5	180	
Te'zin Diğer, Kayyum	0.5	180	
İmâmet ve Hitâbet		300	CÂMİ'KÂMİL
Te'zin		150	
Hitâbet ,Nâzaret İmâmet		360	CÂMİ' VAKF-İ TEL
Te'zin Hadem		180	
Hitâbet,İmâmet Nâzaret		360	CÂMİ' HÂC SÜLEYMÂN EL- MAŞRİKİ
Te'zin ve Hadem		180	
İmâmed ve Hitabet		80	CÂMİ' ŞEYH AHMED EL- MA'RÛF Bİ'L-VAHŞİ
Te'zih ve Hadem		40	
İmâmed ve Hitabet		250	CÂMİ'İŞHED
Te'zih ve Hadem		100	
Hitâbet ve Nezâned		360	CÂMİ KÖÇİKİ
imâmet		540	
Te'zin	0.5	180	
Te'zin (yevmül-Cuma)		50	
İmâmet ve Tezin		360	MESCİD-İ BEKÂÎ
İmâmet ve Tezin		200	MESCİD-İ A'NBER EL- MA'RUF BEKTAŞİ

GOREVLİLERİN VAZİFESİ	GÜNLÜK AKÇE	SENELİK AKÇE	GÖREVLİ OLDUĞU VAKF
İmâmet ve Tezin		180	MESCİD-İ ŞEYH PEDER
İmâmet	1	360	MESCİD-İ HANEFİ ES- SÛDÂN
Te'zin		200	
Kıraât-ı Kurân		180	
İmâmet		180	MESCİD-İ NÛBE EL-MEŞÛR BE-MAKÂM-I HAZRET-İ A'LİYEES-SELÂM
Te'zin		80	
İmâmet		140	MESCİD-İ ER-RAS
Te'zin		80	
İmâmet		80	MESCİDÜ'L- BAYTÂR
Te'zin		40	
İmâmet	1	360	MESCİD-İ İBN-İ KARA'DEN (قَرَدُون)
Te'zin ve Hadem		140	
İmâmet		120	MESCİD-İ MİYASE
Te'zin ve Hadem		80	
Kıraat-ı Kurân		30	
İmâmet ve Kıraat		120	MESCİD-İ MUALLAK
Te'zin ve Hadem		80	
İmâmet		100	MESCİD-İ ETİK
Te'zin ve Hadem		50	
İmâmet		80	MESCİD-İ ŞEYH HALİL BİN ABBAS
Te'zin ve Hadem		40	

GÖREVLİLERİN VAZİFESİ	GÜNLÜK AKÇE	SENELİK AKÇE	GÖREVLİ OLDUGU VAKIF
İmâmet		100	MESCID-İ CEMRE
Tezin ve Hadem		50	
Tevliye	1	360	MESCID VE MEDRESE-İ BEY TEM MURİYE HANEFİYE
İmâmet	1	360	
Tezin	0.5	180	
İmâmet	1	360	
Müezzin	0.5	180	MESCID-İ ŞEYH MÜFDİ
Kayyum ve şcâl		192	
Tevliyet ve nezâret	2	720	
Tabib	2	720	BİMÂRHÂNE-İ NÛRİ
Kitâbet	1	360	
Hadem	1	360	
Hitâbet	1	360	
Kraat		100	
Tevliyet	2	720	MEDRESE-İ NÛRİYE
Nezaret	1	360	
Müderris	10	3600	
İmâmet	2	720	
Tezin	1	360	
Hitâbet	1	360	
Kitabet	1	360	
Tabib	5	1800	
Bevvâb ve Kayyum	1	3630	

GÖREVLİLERİN VAZİFESİ	GÜNLÜK AKÇE	SENELİK AKÇE	GÖREVLİ OLDUGU VAKIF
Tavliyet ve Nezâret	2	720	HÂNEGÂH-I NURİYE
Tabbah ve Ferrâş	1.5	540	
Nezâret	1	360	TÜRBE-İ KÖÇİKİ
Kurrâ (4 adet)	2	720	
Hadem ve Ferrâş	0.5	180	
Tevliyet ve Nezâret	1	360	TÜRBE-İ المكوند رجب
Ferrâş	1	360	
Kayyum	0.5	180	
Kurra (4 adet)		480	KIRAAT-I KURANÜ'L-A'ZİM Fİ CAMİ'ÜL-KEBİR
Kıraatn Kurân	1	360	MERHUM ZEYNEDDİN ALÂ KIRAAT-I KURANÜ'L A'ZİM
Tevliyet ve Nezâret	1	360	VE'S-SADAKA ALİ EL- FUKARÂ-I VE'L- MESAKİN
Nezâret س			ZÂVİYE-İA'DEVIYE
Nezâret	1	360	T Ü R B E - İ MELİKÜ'L- MÜCÂHİD
Kıraat-ı Kurân (4 adet)	2	720	
Kayyum ve Ferrâş	0.5	180	
İmâmet ve Hitâbet		400	
Tez'in ve Hadem		200	CÂMİ KARYE-İ FİRÛZE DER NAHIYE-İ HUMUS
İmâmet ve Nezâret		400	CÂMİ KARYE-İ RESTÂN DER KAZÂ-İ HUMUS
Tez'in ve Hadem		200	

GÖREVLİLERİN VAZİFESİ	GÜNLÜK AKÇE	SENELİK AKÇE	GÖREVLİ OLDUĞU VAKIF
Tevliyet	3	1080	CÂMI KARYE-İ CÜSİYE DER KAZÂ-İ HUMUS
Nezâret	1	360	
İmâmet	2	720	
Hitâbet	1	360	
Te'zin	1	360	
Tevliyet	0.5	180	MESCID KARYE-İ KATİT DER KAZÂ-İ HUMUS
İmamet ve Tezin	1	360	

IV. 1544-1545 TARİHLİ TAHRİR DEFTERİNE GÖRE HUMUS'DA BULUNAN VAKIFLARIN GELİR CİNSLERİ

Vakıf kuran bütün devletlerde olduğu gibi Osmanlı Devleti'nde de kurulan vakfın hayatiyetinin devamını sağlamak için, vakıflara birçok menkul ve gayrimenkuller vakfedilmiştir.

Humus'da bulunan vakıfların da bir çok gelir türleri vardır. Bu gelirler vakfın ihtiyaçlarını gidermek, görevlilerin maaşlarını ödemek amacıyla kullanılmıştır. Kurulan bütün vakıflar gibi, Humus'ta bulunan vakıflar da burada yaşayanlar için birer istihdam sahası olmuştur. Humus'da bulunan vakıflarda toplam 225 görevli hizmet etmektedir. Her görevlinin aile nüfusunun 5 kişiden oluştuğu varsayılırsa, bu vakıflar sayesinde 1125 kişi geçimini sağlamaktadır. Burada görüldüğü gibi vakıfların dini-sosyal önemi kadar, istihdam alanı açısından da önemi büyüktür.

1544-1545 tarihli defterde Humus'da bulunan vakıfların, gelir türleri ve senelik ne kadar akçe gelir sağladığını bulmak mümkündür. Ancak; gelir türlerinde, gelir türlerinin toplam gelir içerisindeki yüzdelik payını vermek mümkün olmamaktadır. Çünkü bu kavramlar tamamen birbirine

dönüştürülemediği için yüzde payını vermek de mümkün değildir. Bazı gelir türleri ise sadece isim olarak geçmiş, ne kadar akçe gelir sağladığı belirtilmiştir.

Aşağıda vereceğimiz tablo VI'da bütün bunları ayrı ayrı olarak belirtilmiştir.

Buna göre oluşan tablo şöyledir:

TABLO VI
HUMUS'DA BULUNAN VAKIFLARIN GELİR KAYNAKLARI VE
MİKTARI

Gelir Cinsi	Akçe	Kırat	Bedad Sebil	Feddân	Sehim
Dükkân	30.571	54	-	-	-
Karye	25.749	-	-	-	-
Tâhûn	10.672	49	1.5	-	3.5
Kıta'	7.999	842.5	744	1092.5	82
Bastân	5.438	337	-	156	-
Mezra'a	5.337	-	-	-	-
Hamâm	3.176	31.5	-	-	-
Fırın	1780	-	-	-	-
İşkâr	1719	-	-	-	-
Beyt	1456	-	-	-	-
Öşr	1350	-	-	-	-
Arâzi	900	-	72.5	10	-
Hân	368	35	-	-	-
Çift	294	-	-	-	-
Bezzâz	220	-	-	-	-
Hauş	161	-	-	-	-
Resm	100	-	-	-	-
Hevatîn	70	-	-	-	-
Ma'sara	4	-	-	-	-
İstabl	-	-	-	-	-
Dud (الدود)	700	-	-	-	-
Şâa (الشام)	-	-	-	-	-
Şahâ (الشاه)	4	-	-	-	-
Muhakerin (محاکرين)	250	-	-	-	-
An-zemin (عرس)	-	10	-	-	-
A'râs (عراس)	-	31	-	-	-
ص	190	-	-	-	-
Toplam	98508	1390	818	1258.5	85.5

Yukarıdaki tabloda da görüldüğü üzere gelir türlerini sadece akçe cinsinden yüzdelik dağılımı vermek mümkündür. Buna göre gelir cinslerinin toplam gelir içindeki payları şöyledir:

TABLO VII.
GELİR CİNSLERİNİN TOPLAM GELİR İÇİNDEKİ PAYI

Gelir Cinsi	Toplam gelir içindeki payı (%)
Dükkân	31
Karye	26.1
Tâhûn	10.8
Kıta'	8.1
Bastân	5.5
Mezra'a	5.4
Hamâm	3.2
Fırın	1.8
İşkâr	1.7
Beyt	1.4
Öşr	1.3
Arâzi	0.9
Hân	0.3
Çift	0.2
Bezzâz	0.2
Hauş	0.16
Resm	0.1
Hevatîn	0.07
Ma'sara	0
Istabl	0
Dud (الدود)	0.07
Şââ (الشام)	0
Şahâ (الشاه)	0
Muhakerin (محاكرين)	0.2
An-zemin (عراس)	0
A'râs (عراس)	0
ص	0.19

Görüldüğü gibi en fazla gelir %31 ile dükkanlardan sağlanan kiralardır. Karye, tâhûn, kıta', bastân ve mezra'a'da önemli gelir kaynakları arasındadır. Dikkat edilirse su gelir türlerinin hepsi gayrimenkuldür. Burada şunu söylemek mümkündür. bir vakfın hayatietini devam ettirebilmesi için menkulden daha çok gayrinemkule ihtiyacı vardır. Bundan dolayı kurulan vakıfların devamını sağlamak için her zaman gayrimenkul vakfedilmiştir.

Humus bölgesinde timarın geniş bir şekilde uygulandığı bilinmekle beraber, askeri nitelikli timarların dışında kalan kaynaklar daha çok vakfedilmiştir. Çift, arazi, öşr malı, resm, hevatın ve havş gibi kırsal kesim gelirleri binde oran ile ifade edilebilecek kadar küçük bir meblağı oluşturmaktadır. Fakat; şehirde bulunan dükkan, değirmen, bostan, hamam, fırın gibi gelirler daha büyük bir yekünü ifade etmektedir. Bu da, askeri timar kaynaklarının fazlasıyla vakfedilmediğini göstermektedir.

V. 1544-1545 TARİHLİ TARİHLİ TAHRİR DEFTERİNE GÖRE ÜRÜN VE KİRA ÜCRETLERİ

1.Ürün Ücretleri

1544-1545 tarihli tahrir defterinde ürün ismi olarak; zeyt, güşt, kanadil, hasir, hubz, kutn, mılh, hatab, bakl, hinta, şir, revgan, ve şem' isimleri geçmektedir. Saydığımız bu ürünlere ne kadar ücret harcandığı belirtilmiştir. Fakat bu ürünlerin ne kadarına (kile veya tane), kaç akçe harcandığını bulmak mümkün değildir. Örneğin; defterde adı geçen ürünlerden bir tanesi olan; hubza (ekmek) günlük ne kadar akçe ödendiği gösterilmiş olup, tanesine kaç akçe ödendiği belirtilmemiştir.

Defterde geçen bazı ürünlerin ise iki veya üçü birlikte zikredilip, hepsine kaç akçe harcandığı belirtilmiştir. Bu durumda da ürün ücretlerini hesaplamak mümkün değildir.

2. Kiralar

Humus'da bulunan vakıfların en çok gelir getiren kısmı dükkan kiralarıdır. Daha sonra sırası ile hamam, fırın, beyt ve han kiraları gelmektedir. Aşağıda vereceğimiz tabloda bu gayrimenkullardan ne kadar gelir elde edildiği görülmektedir.

TABLO VIII.
KİRALARDAN ELDE EDİLEN GELİRLER

Kira İsmi	Toplam sayısı	Senelik toplam gelir (akçe)	Seneli tavan kira ücreti (akçe)	Seneli taban kira ücreti (akçe)
Dükkân	102	30.571	6830	10
Hamâm	7	3.176	1400	30
Fırın	8	1.780	720	30
Beyt	28	1.456	304	20
Hân	3	368	248	120
Toplam	149	37351		

Tabloda'da görüldüğü gibi senede 30.571 akçelikgeliriyle dükkan kiraları ilk sıradayer almaktadır. Toplam 102 aded olan dükkanlardan 88'i kiraya verilmiştir. 14 dükkan ise kiraya verilmemiştir.

Hamâmlar ise senelik toplam 3176 akçelik geliriyle ikinci sırada yer almaktadır

Fırınlardan ise senede 1780 akçelik gelir sağlamaktadır. Toplam 8 adet olan fırınlardan 7 tanesi kiraya verilmiştir.

Dördüncü sırada yer alan ev kiralardan ise senede 1456 akçelik gelir sağlanmıştır. Toplam 28 aded alan evlerin, 13 adeti kiraya verilmiştir

Hânlar ise senelik 368 akçelik geliri ile son sırada yer almaktadır. Defterde ismi geçen üç handan 2'si kiraya verilmiştir.

Kiralar gelir kaynakları içinde mühim bir yere sahiptir. Humus'da bulunan bütün vakıfların senelik toplam geliri 98508 akçedir. Bu gelirin 37351 akçelik bölümünü kiralar oluşturmamaktadır. Kiraların toplam gelir içerisindeki payı %37,9 'dur.

Humus'da bulunan bazı vakıfların geliri sadece dükkan kiralarından oluşmaktadır. ⁽⁹²⁾ Camii Kamil vakfı'nın bütün geliri dükkan kiralarından sağlanmıştır. Bu vakıf, dükkan kiralarından sene de 544 akçelik gelir elde etmiştir. Yine bazı vakıfların gelirlerin yarısını dükkan kiralari oluşturmuştur. ⁽⁹³⁾

VI. 1544-1545 TARİHLİ TAHRİR DEFTERİNDE İSMİ GEÇEN DİNİ VE SOSYAL MÜESSESELER İLE MAHALLE İSİMLERİ

Defterde toplam 63 adet dini ve sosyal müessese ismi geçmektedir. Bunların 47 adeti dini, 16 adeti sosyal müessesedir.

⁽⁹²⁾ Bkz. Trakiribe Metin 11 no'lu Vakıf

⁽⁹³⁾ bkz. Traskirde metin 3,32 No'lu Vakıflar

1-Dini ve sosyal Müesseseler ve bulundukları Yerler

Müessese İsmi	Bulunduğu Yer
Câmii Kebirü'n-Nûrî	Humus
Câmii Hatâblı	Humus
Câmii El-Ömeri Teferruk bi'l Herâkıs	Humus
Câmii El-işâ El-Ma'ruf	Humus
Câmii Şeyh Cemaleddin	Humus
Câmii Vakf-ı Tel	Humus
Câmii Şeyh Abdullah bin Mesud	Humus
Câmii Şeyh Ahmed El-Ma'rûf bi'l- Vahşi	Humus
Câmii Köçiki	Humus
Câmii Haccac	Humus
Câmii Nahl	Mahalle-i Karavate Humus
Câmii Kâmil	Mahalle-i Karavete Humus
Câmii İşhed	Mahalle-i Bâb-ı Tedkir Humus
Câmii	Karye-i Firûze
Câmii	Karye-i Restan
Câmii	Karye-i Cûsiye
Mescid-i Bekâr	Humus
Mescid-i Müzmin	Humus
Mescidü'r-Râs	Humus
Mescid-i Etik	Humus
Mescid-i	Humus
Mescid-i Şeyh Halil bin Abbâs	Humus
Mescid-i Şeyh Müfdi	Humus

Müessesenin İsmi	Bulunduğu Yer
Mescid-i A'nberü'l-Ma'ruf	-
Mescid-i Şeyh Peder	Mahalle-i Bâb-ı Tedkir Humus
Mescid-i Henefi Es-Sudan	Mahalle-i Bâb-ı Tedkir Humus
Mescidü'n-Nûbe El-Meşhur be Makam-ı Hazret-i A'liye Es-Salam	
Hazret-i A'liye Es-Salam	
Mescid-i Türkman	Mahalle-i Bâb-ı Tedkir Humus
Mescid-i Yüsrevi	Mahalle-i Bâb-ı Buyud Humus
Mescid-i Zebân	
Mescid-i Baytar	Mahalle-i Bâb-ı Tedkir Humus
Mescid-i İbn-i Karâven	Mahalle-i Bâb-ı Buyud Humus
Mescid-i Cihet	Mahalle-i Karavate Humus
Mescid-i Miyâse	Mahalle-i Karavate Humus
Mescid-i Mu'allak	Mahalle-i Bâb-ı Tedkir Humus
Mescid-i Şeyh Ökkeşe	Mahalle-i Bâb-ı Tedkir Humus
Mescid-i Beyt-i Bilâl	Mahalle-i Bâb-ı Tedkir Humus
Mescid-i Sinân El-Meşhur	Mahalle-i Bâb-ı Tedkir Humus
Mescid-i Kuzaddin	Mahalle-i Bâb-ı Tedkir Humus
Mescid-i Şeyh Şerif Mûsâ bin zühre	Mahalle-i Bâb-ı Tedkir Humus
Mescid-i Cemre	Mahalle-i Bâb-ı Tedkir Humus
Mescid-i Kadem	Tahtü'l-Kalâ Humus
Mescid ve Medrese-i Beytenuriye Hanefiye	Mahalle-i Bâb-ı Derin Humus
Mescid-i Makâmü'l-İbrar	Humus
Mescid	Karye-i Katit
Mescid-i Şeyhü'l-Şeyyaki	Karye-i Deyr-i Mекре

Hânü'l-Cedid	Humus
Hanü'l-Tahin	Humus
Hân-ı Mülakısa	Humus
Hamâm-ı Es-seri	Humus
Hamâm-ı A'kil	Humus
Hamâm-ı Serrâc	Humus
Hamâm-ı El-Bedrü'l-Ma'rûf-ı Tec'did	Humus
Hamâm-ı Emir A'li	Humus
Hamâm-ı bi-l-Beyderü'l-An	Humus
Hamâm-ı bi's-Sa'gir	Humus
Bimârhâne-i Nûrî	Humus
Medrese-i Nûrîye	Humus
Hanegah-ı Nûrîye	Humus
Zaviye-i Şeyh Şahab	Humus
Zâviye-i A'deviye	Humus
	Humus

2- Mahalleler

Mahalle-i Karavate(قراوتہ)

Mahalle-i Bâb-ı Tedkir(تدقیر)

Mahalle-i Bâb-ı Buyûd(بیود)

Mahalle-i Bab-ı Derin(دریس)

Mahalle-i Bâbü'l-Hüdâ(الهیڈا)

Mahalle-i Seyyid (سید حالد)

Mahalle-i Bâbü'l-Hüd (الهیڈ)

VII.1544-1545 TARİHLİ TAHRİR DEFTERİNE GÖRE HUMUS'UN FİZİKİ DURUMU

Defterden çıkarmış olduğumuz bilgiler dahilinde Humus'un fiziki durumu hakkında az çok bilgi edinmemiz mümkün olmaktadır.

1544-1545 tarihinde Humus'da yedi mahalle ve 63 adet dini ve sosyal müessese bulunmaktadır. Humus'da bulunan mahalleler şunlardır:

Mahalle-i Karavate

Mahalle-i Bâb-ı Tedkir

Mahalle-i Bab-ı Buyud

Mahalle-i Bab-ı Derin

Mahalle-i Bâbü'l-Hüda

Mahalle-i Seyyid Hâlid

Mahalle-i Bâbü'l-Hüd

Bu tarihte Humus'da bulunan 63 adet dini ve sosyal müesseseden 34 adeti Humus merkezde bulunmaktadır. Bunlar:

Camii Kebirü'n-Nûr

Câmii Hatâblı

Câmii El-Ömerî Tefferuk bi'l-Herâkıs

Câmii El-İşâ

Câmii Şeyh Cemâleddin

Câmii Vakf-ı Tel

Câmii Şeyh Abdullah bin Mesûd

Câmii Şeyh Ahmed

Câmii Köçiki

Câmii Haccâc

Mescid-i Bekâî

Mescid-i Müzmin

Mescidü'r-Râs

Mescid-i Etik

Mescid

Mescid-i Şeyh Halil bin Abbas

Mescid-i Şeyh Müfdî

Mescid-i Makâmü'l-İbrâr

Hânü'l-Cedîd

Hânü'l-Tahin

Hân-ı Mülakısa

Hamâm-ı Es-Serî'

Hamâm-ı A'kil

Hamam-ı Sirac

Hamâm-ı Tecdîd

Hamâm-ı Emir A'lî

Hamâm-ı bi'l-Beyderü'l-An

Hamâm-ı bi's-Sa'gîr

Bimârhâne-i Nûrî

Medrese-i Nûriye

Hânegâh-ı Nûriye

Zâviye-i Şeyh Şahâb

Zâviye-i A'deviye

Humus'un merkezinde olan Camii Kebirü'n-Nûrî'nin bir külliye olduğu anlaşılmaktadır. Çünkü; bu câmiini, bir, medresesi ,bir bîmârhânesi ve bir hânegâhı mevcuttur.

Humus'da bulunan mahallelerden en işlek ve kalabalık olanı anlaşıldığına göre Mahalle-i Bâb-ı Tedkir'dir. Bu Mahalle de toplam ondört aded dini yapı bulunmaktadır. Bunlardan bir adedi camii onüç adedi Mesciddir. Bunlar:

Câmii İçhed

Mescid-i Şeyh Peder

Mescid-i Hanefî Es-Sudân

Mescid-i Türkmân

Mescid-i Yûsravi

Mescidü'l-Baytâr

Mescid-i Mu'allak

Mescid-i Şeyh Ökkâşe

Mescid-i Beyt-i Bilâl

Mescid-i Sinân El Meşhûr

Mescid-i Kuzaddîn

Mescid-i Şeyh Şerif Musâ bin Zühre

Mescid-i Cemre

Mahalle-i Karavate'de ise dört aded dini yapı bulunmaktadır. Bunlar:

Câmii Nahl

Câmii Kâmîl

Mescid-i Cihet

Mescid-i Miyâse

Mahâlle-i Buyûd'da ise bir mescid bulunmaktadır. Bu da, Mescid-i İbni Karaven'dir. Mahalle-i bâb-ı Derin'de ise Mescid ve Medrese-i Beytemuriye Hanefiye Vakf-ı bulunmaktadır.

Humus'un köyleri olan; Fîrûze'de bir câmii Restan'da bir câmii, Cusiye'de bir camii, Kâtît'de bir mescid ve Deyr-i Mecre'de bir mescid bulunmaktadır.

Yine defterden çıkardığımıza göre Humus'da sekiz aded fırın bulunmaktadır. Bu fırınlardan bir adedi Mahalle-i Karavate'de bir adedi Bimârhâne-i Nûrîye'nin yanında bulunmaktadır.

Humus'da üç aded ma'sara bulunmaktadır. Bir adedi merkezde olup iki adedinin yerini tespit edemiyoruz.

DÖRDÜNCÜ BÖLÜM

METİN

DEFTER-İ EVKÂF VE EMLÂK-I LİVA-İ HUMUS

1.VAKF-I MAKÂM-I HAZRET-İ SA'İD-İ ŞEHİD SEYYİDİ HALİD BİN VELİD RADYALLAHU ANHUM DER-HUMUS

- KARYE-İ : Merganem tâbi'-i Sayda der-Safed
Hâsıl ber-vech-itahmin 5200
- AN KARYE-İ : Dâriyetü'l-Kûbrâ tâbi'-i iklim-i Dârâni
Hisse 3 Feddân ber-vech-i tahmin 2000
- AN KARYE-İ : Dûmâ (حوما) tâbi'-i Merc (مرج)
Hisse 2 Feddân ber-vech-i tahmin 7200
- KARYE-İ : Tayyibe (طيم) tâbi'-i Bânin (باس)
Tamâmen hâsıl 2400
- ANKARYE-İ : Kefr-î La' (لاع) tâbi'-im.
Hisse 65 Feddân 364
- ANKARYE-İ : Kefr-i Habûr (هبور) tâbi'-im.
Hisse-i 12 Feddân 1300
- ANKARYE-İ : Kefr-i Devs (حوص) tâbi'-i Humus
Hisse 1 Feddân 380
- AN MEZRA'A-İ : Lata'yn (لطعن) der-nez di karye-im. tabi-im.
Hisse 12 kırat 300
- AN MEZRA'A-İ : Meklûb (مكلوب) tâbi'-im.
Hisse 2 kırat hâli
- AN MEZRA'A-İ : Tayyibû (طيبو) tâbi'-im.
Hisse 2 kırat 100
- AN KARYE-İ : Bedâris (بدارس) tâbi'-im.
Hisse nısf Feddân 36
- AN KARYE-İ : Deyr-i Bakliyâ (بعليا) tâbi'm.
Hintâ maktû 4,48 mekkük.
- ÖŞR : Alâ Çakal

Hinta Maktû 6 mekkük 600

AN MEZRA'A-İ : Kefr-i Akîb (عصب) thabi'-im.

Tamâmen hâsıl 1500

ÖŞR : Alâ Çakâl der-mezraa-i mezbûr

400

AN MEZRA'A-İ : Kefr-i Tâb (طاب) tâbi'-im.

Hisse 2 Kırat 37

MEZRA'A-İ : A'yn-ı Beniye (عسر عسر) der nezdi karye-i

Mergab

(مرعس) ve Kefr-i Sûn (صون) ve gayrihi

Hâsıl 100

AN KARYE-İ : A'ntu (عطو) tabi'-i m.

Hisse 6 kırat min feddan 25.

AN MEZRAA-İ : Tekim (نعيم) tâbi'-im.

Hisse 2 kırat 50

MEZRA'A-İ : A'liyye (علم) tâbi'-im. Hisse 2 kırat 140

TÂHUN : A'ynül-Hasâ tâbi'-im. Hisse 2 kırat Hâli

HÂN : El-Cedid Suku'n-Neb Be-Humus

Hisse 1 kırat ve rub'lerat Fi sene 120

ANHAMÂM : El-Bedrü'l Ma'rûf-ı Tecdid Be-Humus

Hisse 8 kırat Hâli

BOSTAN : Kaniyet'ül-Kavle arâzi-i Çoruk (حروف)

Fi sene 240

BOSTAN : El-Hevâtîn tâbi'-i Çocuk Hisse 2 kırat 30

AN HEVATİN : Suku't-Tüccârü's-Sûr 13 Bâb Ma'al-Maktu'yye 2 kırat

Fi sene 70

DÜKKAN : Der-bâb-ı Tedkir Be-Humus Fi sene 80

AN DEKÂKÎN : Suku'l-Hüdâdin Hisse 12 kırat 160

KITA' : Arz min arâzi-i Karye-i Katiyye (عظم)

Tâbi'-i Humus Fi sene 60

KITA' : Arz-ı Teferruk bi'l-Hacibi min dâir Humus
Fi sene 40

KITA' : Arz min arâzi Bayûs (باوس) tâbi'-im. 50

İŞKÂR (اِشكار) : Buyud der-Karye-i Deyr-i Bakliyâ (درعليه)
Fi sene 294

TÂHUN : Akmar fi'l-Hûb tâbi'-im. كدلولوب
Fi sene 600

ÖŞR : Bostân ve'z-zân ve kerm raşvan ve bostân sabbâh
ve Halliye-i rasvân Fi sene 350

ARÂZİ : Teferruk bi'z-Zevân veled ve ser bâb der-arâzi
kefr-i Devs Hisse 8 kırat 40

AN ARÂZİ : 2 kıta' el-Ma'rûf bi'z-Zevan diğér ve'l-Barsiyye
Karye-i Kefr-i Devs Hisse 4 kırat 10

YEKÛN : 29276

MÎNHÂ EL-MASRAF

CİHET : Tevliyet ve Nezâret Öşr-i Mahsul Fi sene 2895

CİHET : İmâmet Fi yevm 5 Fi sene 1800

CİHET : Te'zin Fi yevm 2 Fi sene 720

CİHET : Te'zin Diğér Fi yevm 2 Fi sene 7200

CİHET : Hitâbet Fi yevm 3 Fi sene 1080

CİHET : Kayyum Fi yevm 3 Fi sene 720

CİHET : Kayyum-u Diğér Fi yevm 4 Fi sene 1440

CİHET : Kitâbet Fi yevm 4 Fi sene 1440

CİHET : Meşihâ Fi yevm 4 Fi sene 1440 an-mümkün Şart Vâkıf

CİHET : Kurra 24 Neferâ beher gün birer cûz tilâvet eyliyeler
beher nefer Fi yevm 1 Fi sene 8640

CİHET : Noktacı Fi yevm 1.5 Fi sene 540

CİHET	: Anbâri bakl (عسريع) Fi sene 500
BE CİHET	: Hadem, bakl ve dolâp Fi sene 240
BE CİHET	: Hayyâl ve delu Fi sene 220
BEHÂ-İ	: Zeyt ve Hasîr ve kanadil ve gayri Fi sene 1000
BE CİHET	: Ücret-i Mağrib ve Musul Fi sene 120
CİHET	: Bevvab Fi yevm 1 Fi sene 360
CİHET	: Te'zin mki mirinden virulur Fi yevm 2
BE-CİHET SİMÂT	
BEHÂ-İ	: Gûşt Fi yevm 5 Fi 11 Eşhür 1625
BEHÂ-İ	: Hubz Fi yevm 3 Fi 11 Eşhür 975
BEHÂ-İ	: Hatab ve milh Bahil (صر) Fi yevm 1.5 Fi sene 540
CİHET	: Tabbah Fi yevm 1.5 Fi sene 540
BEHÂ-İ	: Hinta Fi yevm 4 Fi 11 Eşhür 1300
YEKUN	: 4980
BE CİHET SİMÂT ŞEHR-İ RAMAZANÜ'L-MÜBÂREK:	
BEHÂ-İ	: Gûşt Fi yevm 8 Fi 30 Eyyan 240
BEHÂ-İ	: Hubz Fi yevm 4 Fi 30 Eyyan 120
BEHÂ-İ	: Hatab ve Milh ve Bahil Fi yevm 2 Fi 30 Eyyân 60
BEHÂ-İ	: Hinta Fi yevm 5 Fi 30 Eyyân 150
BECİHET	: Sofra ıyd HâcŞerif Pilâv ve Zade Şir Fi sene 50
BECİHET	: Sofra A'sûra Fi sene 14
EL-BAKİ	: 405

Zevâid dayu kimesneye verilmeyub Fermanına sarf oluna.

2.VAKF-I HAZRET-İ CA'FER-İ TAYYÂR

RAHİMEHULLAHU TEALA DER HUMUS

AN KARYE-İ : Kefr-i Gân (عان) tâbi'-i Humus Hisse 2.5 Feddân
ve rub' 234

ÇİFT : An-dükkân Abdülmelik Rub' Fi sene 60

KITA'	: Arz der-arâzi kefr-i Sâc (ساج) hâsıl 30
KITA'	: Arz-ı diğêr der-arâzi kefr-i Sâc Hâsıl 28
KITA'	: Arz der-zemlin kefr-i Sahr (صحر) Hâsıl 56
KITA'	: Arz der-makâm kurb-u makâm Fi arz daîr Hâsıl 56
KITA'	: Arz-ı diğêr arz ed-deyr tâbi'im. Hâsıl 10
KITA'	: Arz-ı der zemin Kebâr tâbi'-im. Hâsıl 42
ÇİFT	: An Tayyibe-i Mürğa rub' ve sümün 90
KITA'	: Arz der-vâdi Birân Hâsıl 10
KITA'	: Arz be-kurb-ül-Mukabilî der-ser İmâm Hâsıl 50
KITA'	: Arz der-kurb-u kefr-Devs Hâsıl 28
DÜKKÂN	: Sâkin Refet El-Hisârî Fi hayrihi senelik kassabât fi sene 40
YEKÛN	: 739

MİNHÂ EL-MASRAF

CİHET	: Nezâret Fi sene 150
CİHET	: İmâmet Fi sene 300
CİHET	: Te'zin ve Ferraş ve Hadem Fi sene 200
EL-BAKİ	: 89 Yağına ve hasirine sarf oluna

3.VAKF-I CÂMİ'ÜL-KEBİRÜ'N-NURİ DER-HUMUS

DEKÂKÎN	: Fi bâb'ül-Keyyâl 10 bâb Fi sene 340
DEKÂKÎN	: Fi Suku'd-duhân 13 bâb Fi sene 6830
DEKÂKÎN	: Fi Suku't-Tüccâr 4 bâb Fi 320
DEKÂKÎN	: Fi Suku'l-Kutn 6 bâb Fi sene 488
DEKÂKÎN	: Fi Suku'l-Attârin 11 bab Fi sene 1428
DEKÂKÎN	: Fi Suku'l-Lâdim 31 bab Fi sene 1640
DEKÂKÎN	: Fi Suku'd-Devvâr 11 Bab fi sene 3082
DEKÂKÎN	: Fi suk-u Hanefî 10 bab fi sene 1600

- DEKÂKÎN : Fi suku'l-Hassadin 4 bab fi sene 1640
- DEKÂKÎN : Kassabîn Bab 12 fi sene 2268
- HÂN : Fi suku'l-Kassabîn Fi sene 348
- MUHÂKERE-İ (مهاجرة): Dekâkîn ris'is-Simâk ve ris'is-Seydi Fi sene 40
- BOSTÂN : Kurbu'l-Hamâm der-arazi-i Civâniyât (هواسات) ma'akıt' arâzi Fi sene hâsıl 1 Feddân, Fermanına sarf olunur.
- BOSTÂN : El-Karazi der-arâzi civâniyât Fi sene 120
- AN BOSTÂN : El-Kâim der-arâzi Çoşuk (حروم) Hisse 4 kırat Fi sene 240
- AN HAMÂM : El-Tâûn (التاعون) der-nefs-i Humus Hisse 3 kırat Fi sene 100
- BOSTÂN : Benin der-arâzi-i Fîrûz Fi sene 20
- ÇİFTİ : Halk der-kurb-u bâb-ı Tedkir Hisse 16 kırat Fi sene 40
- KITA' : Arz der-arâzi-i deyr-i Bakliyâ Fi sene 160
- DÜKKÂN : Der-susu't-Tedâkin 1 bâb Fi sene 160
- İŞKÂR : Dâr-ı Sefrâk Fi sene 4
- İŞKÂR : Dâr-ı A'cem fi sene 5
- İŞKÂR : Dâr'ül-Kebir bâc Fi sene 5
- İŞKÂR : Dâr'üz Zihâb Fi sene 5
- İŞKÂR : Hâtûn İbn'ül-Mesk fi sene 5
- KITA' : Arz min arâzi-i Cifân'ül-Ma'rûf be-vakf el-Câmi' Fi sen 10
- İŞKÂR : Dâr-ı Şahâb Fi sene 3
- FIRIN : 1 bâb harâb
- BEYT : Der-kurb-u bâb-ı Nebüd 1 bâb Hâli
- AN MEZRA'A : Da'yâr tâbi'm. Hisse 12 kırat 300
- YEKUN : 20071
- MİNHA EL-MASRAF
- CİHET : Tevliyet ve nezâret Fi yevm 5

CİHET	: Hitâbet fi yevm 2
CİHET	: İmâm-ı Hanefî fi yevm 4
CİHET	: İmâm-ı Şâfi fi yevm 4
CİHET	: Kitâbet fi yevm 2
CİHET	: Müezzîn 8 neferâ, dinî müezzîn 2 neferâ Fi yevm 3 müezzîn-i sâire neferâ 6 Fi yevm 6
CİHET	: Muakkid Fi yevm 1
CİHET	: Hitâbet ma'a Sadık Fi yevm 3
CİHET	: Kayyum 3 neferâ fi yevm 3
CİHET	: Bevvâb 1 neferâ fi yevm 1
CİHET	: Ecza Hubân neferâ 4 Fi yevm 4 beher yûn bir er cüz'ü okurlar
CİHET	: Kıraat-ı hadis Fi yevm 1
CİHET	: (مشو) Fi yevm 1
BEHÂ-İ	: Revgan ve Zeyt Fi yevm 2
BEHÂ-İ	: Kanâdil ve Hasîr Fi yevm 2
EL-BAKİ	: 4231

Câmi' köhne câmi olup fermana muhtaç kullî yeri olmağın bu mikdar akçe ele konulup minba'ad-ı zevâid deyu kimesneye verilmeyub ma'rifet-i kâdı ile zabt eyleyüb imaretine sarf olunub salbesâl muhasebeleri görölüb Haleb hazinesine gönderile

4.VAKF-I ALÂEDDİN BİN A'RÂZ A'LE'L- MÜEZZİN BE-CÂMÎ'ÜN NURİ DER-HUMUS

KITA' : Arz ve kıta' mulakısa der-arâzi Cîvâniyât tamâmen

5.VAKF-I ALÂEDDİN BİN ED-DEBBÂH A'LÂ KIRAAT- I YASİN VE'L-KEHF Fİ CA'Mİ'ÜL-KEBİR

AN BOSTÂN : Teferruk imâret ve besâtin-i cîfân Hisse 18 kırat

6.VAKF-I CÂMÎ'İ HATÂBLI

BUYUD	: 6 bâb Fî sene 304
DEKÂKÎN	: 5.5 bâb fî sene 340
DÜKKÂN	: 1 bâb A'tıl
DÜKKÂN	: Ebû Refika Hisse beyt fî sene 30
FIRIN	: Fî seyren A'lcili fî sene 250
İŞKÂR	: Zemin buyûd 10 bâb fî sene 100
İŞKÂR	: Zemin dekâkîn 12 bâb fî sene 80
İŞKÂR	: Hevsin 3 bâb fî sene 22
İŞKÂR	: Kuyu ve matbâh fî sene 8
KITA'	: Arz-ı teferruk'ül-A'zâm der-dair Humus fî sene 40
KITA'	: Arz-ı teferruk bi'l-Kassâb fî sene 50
KITA'	: Arz-ı teferruk (تالو اسم) der-mezraa-i kefr-i Sahr (صحر) Fî sene 50
KITA'	: Arz-ı teferruk bi't-Toylu der-mezra'a-i m. fî sene 60
KITA'	: Arz-ı teferruk bi't-Toylu der-mezra'a-i m. fî sene 30
KITA'	: Arz-ı teferruk bi'l-Hisâye der mezra'a-i m. fî sene 60
KITA'	: Arz-ı teferruk be-çift-i çift'ül-U'tbe der-mezra'a-i m. fî sene 20
KITA'	: Arz-ı teferruk bi't-Toylu der-mezra'a-i m. fî sene 20
KITA'	: Arz-ı teferruk el-mâder der-mezra'a-i m. Fî sene 20
ANKITA'	: Arz-ı teferruk be-çift-i çiftü't-Tüccari der-mezra'a-i m. fî sene 10
KITA'	: Arz-ı teferruk bi't-Toylu diğer hisse 12 kırat fî sene 20
KITA'	: Arz-ı teferruk berş der-karye-i deyr-i Bakliyâ (درعلیا) Fî sene 20
KITA'	: Arz-ı teferruk bi'z-Zâtiye der-karye-i deyr-i Bakliyâ

	Fi sene 30
KITA'	: Arz-ı teferruk bi'l-berş der-mezra'a-i Bayûs (لاسوس)
	Fi sene 20
KITA'	: Arz-ı teferruk be-çift-i Şeyh'ül-Hamzâ der-mezra'a-i m. Fi sene 50
ARÂZİ	: 2 kıtâ der-karye-i Fîrûze (مروة) Fi sene 40
KITA'	: Arz der-dair Humus hisse rub' ve semân fi sene 40
KITA'	: Arz der-karye-i kefr-i Bekis (مكى) Hisse 12 kırat Fi sene 30
YEKÛN	: 1700

MİNHÂ EL-MASRAF

CİHET	: Tevliyet fi yevm 1
CİHET	: Hitâbet fi yevm 0.5
CİHET	: İmâmet fi yevm 2
CİHET	: Te'zin fi sene 200
CİHET	: Kayyum ma' ezân yevm'ül-Cuma' Fi sene 200
BEHA'-İ	: Hasîr ve revgan fi sene 140

7.VAKF-I BEDREDDİN MEHMED BİN A'LÂEDDİN SULTÂN-I A'LÂ KIRAAT-I YASİN VE'L-KEHF, BE- CÂMİ'ÜL-KEBİR'ÜN-NURİ DER HUMUS

KITA'	: Arz-ı teferruk be-Sahfeb zahîr-i Humus
KITA'	: Arz min arâzi-i Cifân (حيفان) teferuk bi'l-Vâdi
ANBOSTÂN	: Teferruk kadimen baş kassâbin ve Bilân-ı bay Hindi Hisse 18 kırat
ANDÜKKÂN	: Fi suku'l-attarin bi't-Tâb Humus Hisse 8 kırat

KITA' : Arz-ı teferruk bi'l-Kuvviane (بالقوصية) min arâzi
ed-dair

8.VAKF-I CÂMÎ-ÜL-ÖMERÎ TEFERRUK Bİ'L-HERÂKIS DER-HUMUS

KITA' : Arz-ı teferruk kuburu'n-Nassârî der-dair Humus
Fi sene 50
KITA' : Arz der-karye-i kefr-i Sahr (صحر) Fi sene 60
KITA' : Arz der-mezra'a-i kefr-i Sahr Fi sene 50
BEYT : 1 bâb hâli
KITA' : Arz-ı teferruk berş der-dair Humus Fi sene 60
YEKÛN : 220

MİNHÂ EL-MASRAF TAMÂMEN 220

CİHET : Hitâbet ma'Nezâret Fi sene 140
CİHET : Ezân ve Rerrâş fi sene 60
BEHÂ-İ : Hasîr Fi sene 20

Harici şehirden olmağın evkâf namazı kılınmayup Cuma namazı
kılınur

9.VAKF-I CAMÎ'ÜL-İŞÂ'ÜL-MA'RUF BE- CÂMÎ'ŞEYH CEMALEDDİN DER-HUMUS

BOSTÂN : Teferruk bi'l-işâ der-besâtin-i civâniyât Fi sene 400
KITA' : Arz-ı teferruk bi'l-gayb der-karye-i kefr-i Devs Fi sene
200
YEKÛN : 600

MÛNHÂ EL-MASRAF TAMÂMEN

CİHET : Hitâbet ve İmâmet ve kıraat Fi sene 360

CİHET : Müezzin ve Ferrâş Fi sene 100

BEHÂ-İ : Revgan ve hasîr Fi sene 40

10.VAKF-I CAMİ'ÜN-NAHL DER-MAHALLE-İ

KARAVATE DER-HUMUS

AN KARYE-İ : Deyr-i Mекре (tâbi'-im.

Hisse 1 Feddân 150

KITA' : Arz fi bâb-ı Saniye der-dair Humus Fi sene 80

KITA' : Arz-ı teferruk bi's Sabia' arâzi Cifân Fi sene 100

DEKÂKİN : Der-mahalle-i karavate (der-nefs-İ Humus
Fi sene 100

AN FIRIN : Der-mahalle-i Karavale Fi sene 30

DÜKKÂN : Ahmed Mекре Balus Humus fi sene 120

BEZZÂZ : İbn-i A'mûd Humus fi sene 100

BEZZÂZ : Sekene Türkmânî der-mahalle-i Karavale Fi sene 80

MUHÂKERİN : Der-mahalle-İ a'ded 6 Fi sene 100

KITA' : Arz mined-dair fi kurbu'l-beyt Fi sene 80

 : Kurb-u câmi-i m. Fi sene 30

MİNHÂ EL-MASRAF

CİHET : Nezâret ve Tevliyet Fi yevm 0.5

CİHET : İmâmet ve Hitâbet Fi yevm 1

CİHET : Te'zin Fi yevm 0.5

CİHET : Te'zin diğer ma'kayyum Fi yevm 0.5

BEHÂ-İ : Zeyt ve hasîr ve kanâdil Fi sene 70

11.VAKF-I CÂMİ-İ KÂMİL DER MAHALLE-İ

KARAVATE DER-NEFSİ HUMUS

DÜKKÂN : Seken Osman tedkiri fi sene 64

DÜKKÂN	: Kesene Ta'miye fi sene 40
DÜKKÂN	: Şahâbeddin Basû 2 bâb fi sene 60
DÜKKÂN	: Abdurrâhim Bostâncı fi sene 40
DÜKKÂN	: Sekene Hâcî A'li sebîl fi sene 240
DÜKKÂN	: Sekene Kassâb fi sene 60
YEKÛN	: 544

MÎNHÂ EL-MASRAF

CÎHET	: İmâmet ve Hitâbet fi sene 300
CÎHET	: Te'zin fi sene 150
EL-BAKÎ	: 94

Yağına ve hasirine ve fermânına sarf oluna

12.VAKF-I CÂMÎ'ÜL-VAKF-I TEL DER-NEFS-İ HUMUS

DÜKKÂN	: Der-suku'l-Hall Fi sene 160
KITA'	: Arz der-dair El-Ma'ruf bi'l-Kise Fi sene 120
RESM	: Adâb-ı Harir Fi sene 100
HAVŞ	: D er-mahalle-i m. Hisse nısf fi sene 70
BEHÂ-İ	: Debbâh Fi sene 160
İŞKÂR	: Buyût ve Havş ve dükkân Fi sene 88
YEKÛN	: 698

MÎNHÂ EL-MASRAF

CÎHET	: Hitâbet ve Nezâret ve İmâmet Fi sene 360
CÎHET	: Te'zin ve hâdem fi sene 160
EL-BAKÎ	: 159

Yağına ve hasirine ve fermânına sarf oluna

13.VAKF-I CÂMÎ HÂC SÜLEYMAN EL-MAŞRIKÎ DER- MAHALLE-İ BÂB-I TEDKÎR

DEKÂKÎN	: 5 bâb fî sene 320
FİRİN	: Der-mahalle-i derin fî sene 200
BUYÛT	: 3 bâb fî sene 96
YEKÛN	: 616

MÎNHÂ EL-MASRAF 540

CİHET	: Hitâbet ve İmâmet ma'nezâret Fî sene 360
CİHET	: Te'zin ve Hadem Fî sene 180
EL-BAKÎ	: 76

Yağına ve hasirine ve fermanına sarf oluna

14.VAKF-I CAMÎ ŞEYH ABDULLÂH BİN MESUD DER- NEFS-İ HUMUS

DÜKKÂN	: Haşat (حشات) Fî sene 100
HAVŞ	: Der-kurb-u câmi Fî sene 10
İŞKÂR	: İbn-i beyt-i Kuseyr fî sene 6
YEKÛN	: 116

MÎNHÂ EL-MASRAF

15.VAKF-I CÂMÎ ŞEYH AHMED EL-MA'RUF BÎ'L-VAHŞÎ DER-NEFS-İ HUMUS

DEKÂKÎN	: 2 bâb fî sene 80
İŞKÂR	: Dekâkin ve buyût 3 Fî sene 64
BEYT	: Kuyû ve kubûrâ Fî sene 20
YEKÛN	: 164

MİNHÂ EL-MASRAF

ÇİHET	: İmâmet ve Hitâbet Fi sene 80
ÇİHET	: Te'zin ve hHadem Fi sene 40
EL-BAKÎ	: 44

Yağına ve hasîrine ve fermanına sarf oluna

**16.VAKF-I CÂMÎ' İŞHED DER-MAHALLE-İ BÂB-I
TEDKİR DER-NEFS-İ M.**

FIRIN	: Sâce Fi sene 160
İŞKÂR	: Mahzen-i Ebülhüdâ Fi sene 24
İŞKÂR	: Ma'sara-i İbn-i Kuzeye fi sene 36
İŞKÂR	: Il-beyt-i mutaf-ı Fevzi ve beyt-i sermin ve beyt'ül-kiriş ve havş ibn-i Bakır Fi sene 38
İŞKÂR	: Ma'"sara-i A'rifât ve Mürdehu Fi sene 50
DEKÂKİN	: Hatâb ve Ma'sara Fi sene 96
YEKÛN	: 404

MİNHÂ EL-MASRAF

ÇİHET	: İmâmet ve Hitâbet Fi sene 250
ÇİHET	: Te'zin ve %Hadem Fi sene 100
EL-BAKÎ	: 54

Yağına ve hasîrine ve fermanına sarf oluna.

17.VAKF-I CÂMÎ-İ KÖÇİKİ DER-NEFS-İ HUMUS

AN HAMÂM	: Sirâc Hisse sülûsân fi sene 1064
AN BOSTÂN	: Ömerân hisse rub' Fi sene 120
AN ÇİFT	: El-Vâdi hisse sülûs fi sene 20
ÇİFT	: Der-karye-i Fîrûz be-yed-i Kuseyr fi sene 30
DÜKKÂN	: sekene Hâtîb fi sene 20

ÇİFT : El-Ma'rûf ^{سم} en-arz ed-dair fi sene 10
BEYT : Yusuf Türkmân
DÜKKÂN : Sekene Asyânî
YEKÛN : 1264

MİNHÂ EL-MASRAF 1130

CİHET : Hitâbet ve Nezâret fi sene 360
CİHET : İmâmet fi sene 540
CİHET : Te'zin fi yevm 0.5 fi sene 180
CİHET : Te'zin-i yevm'ül Cuma' fi sene 50
EL-BAKÎ : 134

Yağına hasirine ve fermanına sarf oluna

18.VAKF-I CÂMİİ HACCÂC DER-NEFS-İ HUMUS

DÜKKÂN : Der-yed-i Hâc Mehmed el-Kürdi fi sene 48
DÜKKÂN : Der-yed-i Hâc Osman fi sene 48
İŞKÂR : Beyt İbn-i İzzet fi sene 6
İŞKÂR : Beyt Osmân fi sene 6
İŞKÂR : Havş lealeki (^{لعلكى}) fi sene 4
YEKÛN : 112

Yağına ve hasîrine sarf olunub ^{ماعصل} kalursa İmârî ve ^{مطلب} musarrıf olâ

19.VAKF-I MESCİD-İ BEKÂÎ DER-NEFSİ HUMUS

FIRIN : Et-Tüccâr kurb-u mescid-i m. fi sene 380
DÜKKÂN : 1 bâb fi sene 24
İŞKÂR : Sadr fi sene 10
YEKÛN : 141

MİNHÂ EL-MASRAF TAMÂMEN

CİHET : İmâmet ve Te'zin fi sene 360

BEHÂ-İ : Şem ve hasîr fi sene 54

20.VAKF-I MESCİD-İ A'NBER EL-MA'RUF BEKTÂŞİ

AN BOSTÂN : Eş-Şehr bi'l-Bektâş Hisse nısf fi sene 240

MİNHÂ EL-MASRAF TAMÂMEN

CİHET : İmâmet ve te'zin fi sene 200

BEHÂ-İ : Zeyt ve hsîr fi sene 40

21.VAKF-I MESCİD-İ ŞEYH PEDER DER-MAHALLE-İ

BÂB-I TEDKİR

DÜKKÂN : Der-mahalle-i m. 6 bâb fi sene 176

İŞKÂR : Buyût 3 bâb dükkân 1 bâb fi sene 24

HAVŞ : El-Beyt Fi sene hâli

YEKÛN : 218

MİNHÂ EL-MASRAF

CİHET : İmâmet ve te'zin fi sene 180

BEHÂ-İ : Zeyt ve hasir 34

22.VAKF-I MESCİD-İ HANEFİ ES-SUDÂN DER-BAB-I

TEDKİR

BOSTÂN : El-Hanefi der-Çoruk fi sene 800

İŞKÂR : Zemin dekâk^ın fi sene 24

İŞKÂR : Beyt Koraci Nasrâni fi sene 10

YEKÛN : 834

MİNHÂ EL-MASRAF

CİHET : İmâmet fi yevm 1

CİHET	: Te'zin ve Ferraş fi sene 200
CİHET	: Kıraat ve Kurra Zeririye-i Vakıf fi sene 180
EL-BÂKİ	: 94

Yağına ve hasîrina ve fermanına sarf oluna

23.VAKF-I MESCİD-İ NÛBE EL-MEŞHUR BE-MAKÂM-I HAZRET-İ A'LİYE ES-SELÂM

İŞKÂR	: Zemin dekâkîn 3 bâb fi sene 20
İŞKÂR	: Kıse fi sene 10
İŞKÂR	: Dâr-ı Hâcî A'li 2 bâb Fi sene 10
ARÂZİ	: Müteferrika 8 kıta hâsıl 250
YEKÛN	: 290

MİNHA EL-MASRAF

CİHET	: İmâmet Fi sene 180
CİHET	: Te'zin 80
EL-BAKİ	: 30

Yağına ve hasirine ve fermanına sarf oluna

24.VAKF-I MESCİD-İ TÛRKMÂN DER-MAHALLE-İ BÂB- I TEDKİR

ARÂZİ	: 4. kıta teferruk bi't-Terras der-dair Humus Fi sene 60
-------	--

yağına ve hasirine sarf olunup ziyadesine imam mutasarrıf ola

25.VAKF-I MESCİD-İ MÛZMİN (مزمع) DER NEFS-İ HUMUS

AN ARÂZİ:	4. kıta el-ma'rûf bi'l-hatibe ve't-toylu ve's-saferi
-----------	--

hisse 12 kırat 100

**26. VAKF-I MESCİD-İ YÜSREVİ DER-MAHALLE-İ
BÂB-I BUYUD**

AN DÜKKÂN : Der-yed-i Hanef hisse 3 hams Fi sene 36
AN DÜKKÂN : Ristaf hisse 2 hams fi sene 50
YEKÛN : 86

Yağına ve hasîrinesarf olunup ziyadesine imâm mutasarrıf ola

27. VAKIF : MESCİD-İ ZEBÂN

MUHÂKERİN (ماكرين): Buyûd 6 adad Fi sene 40
İŞKÂR : Dükkân-ı kumaş fi sene 3
KITA' : Arz min arz-ı kebir nema teferruk Yusuf A'hûr fi sene
20
YEKÛN : 63

Yağına ve hasirine sarf oluinup ziyadesine imâm mutasarrıf ola

28.VAKF-I MESCİDÜ'R-RÂS DER-HUMUS

AN DEKÂKİN : Sekene Tüccâr hisse nısf fi sene 50
AN DEKÂKİN : A'zaddîn Tüccâr hisse nısf fi sene 6
DEKÂKİN : 2 bâb sekene Abdulkerim fi sene 120
DÜKKÂN : Beydar hali
İŞKÂR : Beyt-i haktum fi sene 2
KITA' : Arz-ı teferruk Karâbas fi sene 60
YEKUN : 238

MİNHÂ EL-MASRAF 200

CİHET : İmâmet fi sene 140
CİHET : Te'zin fi sene 80
EL-BAKİ : 38

Yağına ve hasirine ve fermanına sarf olunup

**29.VAKF-I MESCİD EL-BAYTAR DER MAHALLE-İ
BÂB-I TEDKİR DER-HUMUS**

DÜKKÂN	: Sekene Mehmed bin Kulâse fi sene 55
DÜKKÂN	: Sare bin Ekrâd Fi sene 20
DÜKKÂN	: Sekene Ali fi sene 24
İŞKÂR	: Beyt sekene Nasrâni fi sene 6
DÜKKÂN	: Hali
KITA'	: Arz hali
KITA'	: Arz be-kurbu'l-berş hâsıl 20
İŞKÂR	: Beyt-i Abbâs fi sene 10
YEKÛN	: 135

MİNHA EL-MASRAF 120

CİHET	: İmâmet fi sene 80
CİHET	: Te'zin fi sene 40
EL-BAKİ	: 10

Yağına ve hasirine sarf oluna

**30.VAKF-I MESCİD İBN-İ KARA'DEN (قرعدن) DER-
MAHALLE-İ BÂB-I BUYUD**

FIRIN	: Der-yed-i Ebu Rafız fi sene 720
BEYT	: Sekene Şehide be-kurb-u mescid-i m. fi sene 20
BEYT	: Sekene Emir Hâc Türkmân fi sene 25
YEKÛN	: 765

MİNHA EL-MASRAF 500

CİHET	: İmâmet fi sene 360
CİHET	: Te'zin ve hadem 140
EL-BAKİ	: 265

Yağına ve hasirine ve mescidin ve ekafın fermanına sarf olunâ

31.VAKF-I MİSCİD-İ CİHET DERMAHALLE-İ

KARÂVATE DER-HUMUS

DÜKKÂN	: Der-yed-i İbrahim bin A'yyâm Fi sene 30
DÜKKÂN	: Mu'aviye Şahab Müfri fi sene 25
İŞKÂR	: Beyt Abdullâh bin Cezzar Fi sene 5
DÜKKÂN	: Der-yed-i İbn-i سالى Fi sene 20
YEKÛN	: 80

Yağına ve hasirine sarf olunub ziyade ne kalursa imâm mutasarrıfola

32.VAKF-I MESCİD-İ MİYÂSE DER-MAHALLE-İ

KARAVATE DER-HUMUS

DÜKKÂN	: Der-yed-i Hâc Emineddin Fi sene 48
DÜKKÂN	: Mehmed bin A'ttar fi sene 28
DÜKKÂN	: Diğer hali
DÜKKÂN	: Der-yed-i Yusuf deyir fi sene 80
DÜKKÂN	: Der-yed-i Hâc İbrahim Keyyâl
DÜKKÂN	: İbrâhim bin Kasım fi sene 28
KITA'	: Arz an-arâzi ül'Üamerâ be-kurbu savma'a Fi sene 30
YEKÛN	: 262

MİNHÂ EL-MASRAF

CİHET	: İmâmet Fi sene 120
CİHET	: Te'zin ve hadem fi sene 80
CİHET	: Kıraat-ıKuran der-mescid fi sene 30
EL-BAKİ	: 32

Yağına ve hasirine ve Fermanına sarf oluna

33.VAKF-I MESCİD-İ MU'ALLAK BE-KURB-U BÂB-I TEDKİR DER-HUMUS

DAKKÂN	: Der-yed-i Ömer fi sene 80
DÜKKÂN	: Der-kurb-u mescid fi sene 40
DÜKKÂN	: Sekene bint-i Karin fi sene 60
İŞKÂR	: Beyt Argir fi sene 4
İŞKÂR	: Beyt-i Du'as fi sene 4
İŞKÂR	: Beyt-i Salih fi sene 4
İŞKÂR	: Beyt'ül-Mine gi sene 4
İŞKÂR	: Dükkân Hâcî Sa'id gi sene 10
İŞKÂR	: Dükkân Abdullâh Harun fi sene 16
İŞKÂR	: Beyt-i Şeyh A'mir fi sene 4
İŞKÂR	: Beyt-i Hâc Mahmud bin Karin fi sene 8
YEKÛN	: 234

MİNHA EL-MASRAF 200

CİHET	: İmâmet ve Kıraat fi sene 120
CİHET	: Te'zin ve hadem fi sene 80
EL-BAKÎ	: 34

Yağına ve hasirine ve fermanına sarf oluna

34.VAKF-I MESCİD-İ ŞEYH ÖKKAŞE EL-MA'RUF BE MESCİD-İ .BEYT-İ BİLÂL DER- MAHALLE-İ BÂB-I TEDKİR DER-HUMUS

DÜKKÂN	: Der-yed-i Mehmed bin Tosun fi sene 80
--------	---

Yağına ve hasirine sarf olunup ziyadesine imân mutasarrıf ola

35.VAKF-I MESCİD-İ SİNÂN EL-MEŞHUR BE-MESCİD-İ KUZADDİN DER-MAHALLE-İ BÂB-I TEDKİR

İŞKÂR	: Fahreddin bin U'tbe fi sene 11
İŞKÂR	: Ma'sara-i Hâc Nakib fi sene 20
İŞKÂR	: Beyt-i Abdülhâk fi sene 4
İŞKÂR	: Beyt-i Seyyid fi sene 5
İŞKÂR	: Beyt-i Hâc İbrâhim fi sene 11
İŞKÂR	: Beyt-i Hâc İbrâhim A'teş fi sene 11
İŞKÂR	: Astin Seyyid Zeyneddin fi sene 4
YEKÛN	: 66

Yağına ve hasirine ve fermanına sarf olunup ziyadesine İmâm mutasarıf ola

36.VAKF-I MESCİD-İ ETİK DER-HUMUS

DEKÂKİN	: 2 bâb Fi sene 96
İŞKÂR	: Beyt-i Sâlim bin Musâ' Fi sene 12
İŞKÂR	: Beyt-i Kuseyri fi sene 12
HAVŞ	: Be-kurb-u mescid fi sene 20
DÜKKÂN	: İbn-i Ferid hali fi sene 48
YEKÛN	: 188
MİNHÂ EL-MASRAF	
CİHET	: İmâmet fi sene 100
CİHET	: Te'zirne hadem fi sene 50
EL-BAKİ	: 38

Yağına ve hasirine sarf oluna

37.VAKF-I MESCİD-İ TEFERRUK BE-MESCİDÜ'N- NİZÂM DER-HUMUS

KITA'	: Arz der-karye-i kefr-i Bekis fi sene 20
-------	---

İŞKÂR	: Karâr ve kassâm fi sene 30
HAVŞ	: Nâ-sekene fi sene 24
AN TÂHUN	: Hisse 7 kırat ve sülûs kırat 32
YEKÛN	: 106

Yağına ve hasirine sarf olunup ziyade imam mutasarrıf olâ

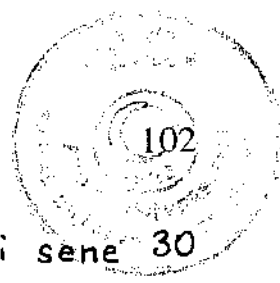
38.VAKF-I MESCİD-İ ŞEYH MUSA' BİN ZÜHRE DER- MAHALLE-İ BÂB-I TEDKİR DER-HUMUS

KITA'	: Arz an-Bayus fi sene 32
KITA'	: Arz an arâzi Harşîlâ fi sene 32
YEKÛN	: 64

Yağına ve hasîrine sarf olunup ziyadesine imâm mutasarrıf ola

39.VAKF-I MESCİD-İ ŞEYH HALİL BİN ABBAS DER- HUMUS

İŞKÂR	: Dâr-ı Hatib Cemre fi sene 5
İŞKÂR	: Beyt-i A'li Camûs fi sene 4
İŞKÂR	: Beyt-i A'li Derviş fi sene 4
İŞKÂR	: Beyt-i Hadice fi sene 4
İŞKÂR	: Mehmed bin Harâbi fi sene 4
İŞKÂR	: Beyt Hâc Mehmed bin Hakmadanî fi sene 8
İŞKÂR	: Beyt Hâc İbrâhim bin Cârîye fi sene 8
İŞKÂR	: Beyt Ahmed bin fellâh fi sene 4
İŞKÂR	: Bâbeki-i Bündân Sehre fi sene 5
İŞKÂR	: Dükkân Kâsım bin Cavît fi sene 6
İŞKÂR	: Beyt Mehmed bin Safiye fi sene 8
İŞKÂR	: Şamine A'bisi Türkmân fi sene 12
İŞKÂR	: Seyyid Mehmed bin Hamit Rezzâz fi sene 12
ŞÂHA (شَاہ)	: Semiyye Seyyid Hâc Ahmed fi sene 4

BEYT : Hâc Mehmed bin semek Sellur fi sene 24
KITA' : Arz der *عزاد من عرا* fi sene 30
AN DÜKKÂN : nûr Hisse 2 kırat der-sûk dükkân fi sene 5
YEKÛN : 147

MİNHÂ EL-MASRAF 120

CİHET : İmâmet fi sene 80
CİHET : Te'zin ve Hadem fi sene 40
EL-BAKÎ : 27

Yağına ve masirine sarf oluna

**40.VAKF-I MESCİD-İ CEMRE DER-MAHALLE-İ BÂB-I
TEDKİR**

DÜKKÂN : Der-yed-i Yusuf fi sene 50
DÜKKÂN : Der-yed-i Ahmed fi sene 50
DÜKKÂN : Der-yed-i Ahmed bin Hâcî A'lî fi sene 40
İŞKÂR : Beyt Hâc Sâlih *عبدالحميد* fi sen 2
KITA' : Arz an-arz ed-dair der-yed-i Mülif fi sene 40
YEKÛN : 186

MİNHÂ EL-MASRAF 150

CİHET : İmâmet fi sene 100
CİHET : Te'zin ve hadem fi sene 50
EL-BAKÎ : 34

Yağına ve hasirine sarf oluna

**41.VAKF-I MESCİD-İ KADEM DER-TAHTÜ'L-KALÂ
DER-HUMUS**

İŞKÂR : Buyut ve dükkân 12 bâb fi sene 120

KITA' : Arz min ed-dair fi sene 30

YEKÛN : 150

Yağına ve hasirine sarf olunup ziyadesine imam mutasarrıf ola

42.VAKF-I MESCİD VE MEDRESE-İ BEYTEMURİYE VE HANEFİYE DER-MAHALLE-İ BÂBU'D-DERİN EL- MA'RUF Bİ'L-CEYFİBE

AN KARYE-İ : Deyr-i Mекре tâbî'-i Humus hisse 3 Feddân 450

ANMEZRA'A-İ : Mericeme ber-vech-i bostân hisse 6 kırat 250

MEZRA'A-İ : Sebûki hisse 6 kırat 250

BEYT : Der-kurb-u medresi-i m. 2 bâb fi sene 80

DEKÂKİN : Harâb fi suku't-Tüccârin 7 bâb hali

YEKÛN : 1030

MİNHÂ EL-MASRAF

CİHET : Tevliyet fi yevm 1

CİHET : İmâmet fi yevm 1

CİHET : Te'zin fi sene 180

BİHÂ-İ : Revgan ve hasîr 80

43.VAKF-I MESCİD-İ ŞEYH MÜFDİ DER-NEFS-İ HUMUS

BEYT : Kassâbiye fi sene 100

BEYT : Et-Tekriti fi sene 180

DÜKKÂN : Reyhân fi sene 100

BEYT : Reyhân fi sene 100

BEYT : Ahmed fi sene 240

MUHÂKERİN (مهاكرين): Buyut 8 bâb fi sene 80

KITA' : Arz-ı teferruk Bekûrût-tegâllibi Bayus fi sene 100

YEKÛN : 900

MÎNHÂ EL-MASRAF

CİHET : İmâmet fi yevm 1

CİHET : Müezzîn fi sene 180

CİHET : Kayyum ve Şeâl fi sene 192

BEHÂ-İ : Zeyt ve revgan ve hasir gi sene 80

EL-BAKÎ : 88

Zevâid deyu kimseye verilmeyub mescidin ve evkâfın fermânına sarf oluna

44.VAKF-I BİMÂRHÂNE-İ NURÎ DER-NEFSİ HUMUS

HAMÂM : Akîl der-Humus tamâmen fi sene 1400

AN BOSTÂN : Teferruk Berkî tımâr bostân der-besâtîn-i Cîfân
hisseye 18 kırat fi sene 240

AN BOSTÂN : Seyyiden der-besâtîn-î mezbûr hisseye 2 kırat fi sene 200

KITA' : Arz-ı teferruk bi'l-Hitâbe der-arâzı karye-i kefr-i Bekıs
fi sene 100

KITA' : Arz-ı teferruk bi'l-Mukarrer der-arâzî-im. fi sene 60

KITA' : Arz-ı teferruk keyfü'l-Cüdâ arâzî-im. fi sene 160

KITA' : Arz-ı teferruk **عماد** der arâzî-i m. fi sene 80

KITA' : Arz-ı teferruk beytü't-derin der-arâzî -i m. fi sene 80

KITA' : Arz-ı teferruk berş der-arâzî-i mim fi sene 80

KITA' : Arz-ı teferruk mersebâtiye der-arâzî karpîye-i kefr-i
Devs fi sene 80

KITA' : Arz-ı teferruk bi's-Sudîr der-arâzî-i m. fi sene 320

KITA' : Arz-ı teferruk bi'l-Kudsiye der-arâzî-i m. fi sene 80

KITA' : Arz-ı teferruk Havne der-arâzî adı tâbî-i Cîfân fi sene

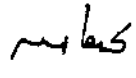
- KITA' : Arz-ı teferruk bâb-ı bostân kasir arâzi adı tâbi'i Cifân fi sene 10
- BUYUT : 24 bâb an mahalle-i Bâbü'l-Hûdâ fi sene 247
- ANİŞKÂR : Tâhûnü'n-nâ hisse beyt 5 fi sene 120
- KITA' : Arz-ı teferruk bi'l-Hûn Hamîn der-arâzi karye-i Kafiyye (قطم) Fi sene 100
- KITA' : Arz-ı teferruk garbilci der-arâzi karye-i kefr-i Gân (غان) Fi sene 120
- KITA' : Arz-ı teferruk Kubûr Buyût der-arâzi adı tâbi'-i Cifân fi sene 80
- DEKÂKÎ N : 3 bâb teferruk bezzânü'n-Ner fimahâlle-i bâbü'l-Hûd fi sene 10
- DÜKKÂN : fi suku'l-Hasîr 15 kırat fi sene 50
- DÜKKÂN : Halife et-Tüccâr fi sene 150
- DÜKKÂN : Mehmed ve Suku'n-Neb fi sene 40
- DÜKKÂN : Fi yed-i İbn-i Yunus fi sene 20
- FIRIN : Es-Sitâk fi sene 50
- AN DÜKKÂN : El-Müsrit Hisse 12 Kırat 10
- DARÛ'L-HAMÂM : Fi sene 30
- HAVŞ : Fi kurb-u dârü'l-hamâm fi sene 15
- DÜKKÂN : Teferruk bâbetü'l-kassâb fi kurb-u zâviye-i el-A'deviye Hisse 12 kırat fi sene 30
- AN MEZRA'A-İ : Da'bâdûr (دعابور) yed-i ihâle-i karye-i Hamîsere (حمسة) Hisse nısf fi sene 300
- AN MEZRA'A-İ : Zemîne (زمينه) yed-i İhâle-i Karye-i Abel (ابل) tamâmen hâsıl 250
- AN MEZRA'A-İ : Zerbekârâhâ (زرعارمها) ihale-i Kasir hisse sülüs

YEKÛN : 5152

MİNHÂ EL-MASRAF:

CİHET	: Tevliyet ma'Nezâret fi yevm 2
CİHET	: Tabîb fi yevm 2
CİHET	: Kitâbet fi yevm 1
CİHET	: Haden fi yevm 1
CİHET	: Hâtîb fi yevm 1
CİHET	: Kiraat fi sene 100

EL-BÂKÎ : 2532

Zevâid deyu kimseyşe virilmeyub vâki olan ferzanın sene ve sâire lüzümuna ve bimârhâne yağına ve hasirine ve fermanına sarf oluna.

45. VAKF-I MEDRESE-İ NÛRİYE DER-NEFS-İ HUMUS

DEKÂKÎN	: Der-suku'l-Gazâl bâb 9 fi sene 1880
DEKÂKÎN	: Der-suku'l-Gazâl bâb 9 fi sene 716
DEKÂKÎN	: Hatâbîn bâb 5 fi sene 668
DEKÂKÎN	: Der-suku't-Tüccâr ve merur 25 bâb fi sene 2600
İŞKÂR	: Zemin dekâkin a'ded 32 fi sene 180
MA'SARA	: Der-Humus 1 bâb fi sene 4
İŞKÂR	: Buyût der-nefs-i Humus 27 bâb fi sene 54
BOSTÂN	: Hamrâ der-civâniyât Hisse rub' fi sene 60
DEKÂKÎN	: Suku'l-lâdim bâb 8 fi sene 876
KARYE-İ	: Yarâlû tâbi-imünâzıf hâsıl 1550
BOSTÂN	: El-Ömerân hisse rub' 260
BOSTÂN	: Nâzır fi arâzı Cifân hisse rub' 148
YEKÛN	: 8996

MINHÂ EL-MASRAF

CİHET	: Tevliyet fi yevm 2
CİHET	: Nezâret fi yevm 1
CİHET	: Müderris fi yevm 10
CİHET	: İmâmet fi yevm 2
CİHET	: Te'zin fi yevm 1
CİHET	: Hitâbet fi yevm 1
CİHET	: Kitâbet fi yevm 1
CİHET	: Talebe fi yevm 5
CİHET	: Bervâb ve kayyum fi yevm 1
BE-CİHET	: Behâ-i revgan ve hasir ve kanâdil fi sene 356

Talebe ve tahifesi için.
 şehirluye mufit olmayıb medrese ve mescidinin gece ve gündüz sakin olub
 ders hânede ders okuyan talebeye müderrisullaha tevzi olunâ.

46.VAKF-I HÂNEGÂH-I NÛRİYE DER-KURB-U CÂMÎ EL-KEBİR DER-NEFS-İ HUMUS

İŞKÂR	: Dekâkîn der-kurb-u hâne gâh 2 bâb fi sene 20
DÜKKÂN	: Kassâb fi sene 120
DÜKKÂN	: Ahir bâb 1 fi sene 80
TÂHÛN	: Kasımiye A'li Nehr Gâzi 5 Sahr fi sene 5000
KITA'	: Arz-ı teferruk be-sevâbiye hisse 12 kırat 120
DÜKKÂN	: Fâzûrî (فأصوری) fi sene 10
YEKÛN	: 5350

MİNHA EL-MASRAF 5220

CİHET	: Tevliyet ve nezâret fi yevm 2
CİHET	: Tabbâh ve ferrâş fi yevm 1.5
BEHÂ-İ	: Hintâ berâ-i sürûb fi yevm 3

BEHÂ-İ	: Revgan berâ-i sürûb fi yevm 2
BEHÂ-İ	: Mıh ve hatâb ve Eczahân sair fi yevm 1
BEHÂ-İ	: مَارُوعَة وَحَدَسِي fi yevm 2
BEHÂ-İ	: Hubz fi yevm 3
EL-BAKÎ	: 120

Yağına ve hasirine sarf oluna

47.VAKF-I TÜRBE-İ KÖÇİKİYE DER-HUMUS

ES-DÛD	: کُورْبُو kurbu besâtîn ve arâzi-i civâniyât fi sene 700
EL BEZZÂZ	: El-Câmii Suku'l-hüdâdin fi sene 400
DÜKKÂN	: Suku'l-hüdâdin fi sene 60
AN HAMÂM	: Es-Seri hisse 8 kırat 532
MUHAHERE-İ	: Dükân-ı Şabânü't-tüccâr Fi sene 40
MUHAKEİRİN	: 4 aded fi sene 30
YEKÛN	: 1762

MÎNHÂ EL-MASRAF 1430

ÇİHET	: Nezâret fi yevm 1 fi sene 360
ÇİHET	: Kurrâ 4 neferâ fi nehâr hamis vakit ve Cuma fi sene 720
ÇİHET	: Hadem ve ferrâş fi sene 180
BEHÂ'İ	: Zeyt ve hasir fi sene 170
EL-BAKÎ	: 332

Zevâid deyu kimesneye virilmeyub ma'rifet-i kadı ile türbenin ve evkâfın fermanına sarf oluna

48.VAKF-I MESCİD-İ MAKAMÜ'L-İBRÂR DER NEFS-İ HUMUS

DÜKKÂN	: 3 bâb fi'l-mukbiliye fi sene 56
ÇİFT	: 2 sehim an-arz sermaye fi sene 44

KITA' : Arz an-mezraa-i kefr-i Sahr Hali
 ANHAMÂM : El-ma'ruf-ı Tüccâr der-nefs-i Humus hisse 4 kırat 50
 YEKÛN : 150

Yağına ve fermanına ve hasrına sarf olundukdan sonra ziyadesine imâm mutasarrıf ola.

49.VAKF-I A'İŞE HATÛN ALÂEL-MÜEZZİNÎN FÎ MESCİD

KITA' : Arz-ı teferruk sehim Makaslı der-dair Humus feddân 2

50.VAKF-IA'LA MESCİDÜ'L-İBRARİYE

KITA' : Arz bi'l-Erzik der-dair mezra'a-i Sema't ()
 tâbi'-i Humus Feddân 3

KITA' : Arz'ı diğér teferrük bi'l-Erzik der-arâzi mezra'a-i m.
 Tâbi'-i Humus Feddân 2

51.VAKF-I TAKİRADDİN EL-MİNHÎ A'LÂ KIRAAT-I KURÂÜ'L-A'ZİM DER-MESCİD-İ M.

KITA' : Arz el-ma'ruf bi'l-berş ta'bi'kefr-i hâsıl 50

52.VAKF-I A'LÂ KIRAATÜ'L-KURÂN FÎ MESCİDÜ'L-İBRÂR

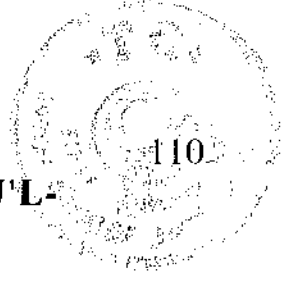
KITA' : Arz der-mezra'a-i kefr-i Sahr

KITA' : Arz-ı teferruk bi'l-berş der-mezra'a-i m.

KITA' : Arz der-mezra'a-i kefr-i Sahr

53.VAKF-I ALÂEDDİN BİN MİNHÎ A'LE'L- MÜEZZİNİN

KITA' : Arz-ı teferruk Havrâ Feddân 7.

**54.VAKF-I NASRADDÎN BÎN MÎNHÎ KIRAATÜ'L-
KUR'ÂN FÎ MESCİDÜ'L-İBRÂR**

KITA' : Arz-ı teferruk Ücrâ der-dair Humus Feddân 2.

**55.VAKF-I TÜRBE HAKÛNDARIYE (الحکودریه) FÎ
MAHALLE-İ SEYYİD HÂLİD DER-HUMUS**

BOSTÂN : Teferruk Hâliidiye der-arâzi Çoruk tamâmen fi sene
1040

MÎNHÂ EL-MARAF 900

CÎHET : Tevliyet ve nezâret fi yevm 1

CÎHET : Kiraat fi yevm 1

CÎHET : Hadem fi sene 180

EL-BAKÎ : 18

Yağına ve hasirine ve fermanına sarf oluna

**56.VAKF-I A'LÂ KIRAAT-I KUR'ÂNÜ'L-A'ZÎM DER-
HUMUS**

AN KITA' : Arz-ı teferruk bi'l-Kavle der-dair Humus hisse 12 kırat

**57.VAKF-I EMİNE BÎNT-İ FERRUH A'LÂ KIRAAT-I
KUR'ÂNÜ'L-A'ZÎM**

AN KITA' : Arz-ı teferruk bi's-Sehim der-dair Humus

**58.VAKF-I BEYTÜ'L-HATİBE BEYTÜ'L-HATİB A'LÂ
KIRAAT-I KUR'ÂNÜ'L-A'ZÎM**

BOSTÂN : teferruk be-cenine ül-Hatib A'li der-besâtîn-i Çoruk

**59.VAKF-I FEHİMEDDİN A'LA CUMA ÜL-KURRÂ
TARİHİ VAKFİYYE SENE Fİ MESCİDÜ'Z-ZÂTİYYE EL-
MA'RÛF BE- MESCİD-İ MİYÂSE DER-MAHALLE-İ
KARAVATE DER- HUMUS**

KITA' : Arz-ı teferruk kadıman bi'l-Ekrâd ül-on-bâ. Ümerâ der-
dair Humus

**60.VAKF-I İSRAÎL A'LA KIRAAT-I KUR'ÂNÜ'L-A'ZÎM
DER-HUMUS**

KITA' : Arz-ı teferruk bi'l-vakf der-dair Humus

KITA' : Arz-ı teferruk Hâlıdiye der-karye-i kefr-i Bekis

KITA' : Arz-ı teferruk sehim der-karye-i kefr-i Bekis

**61.VAKF-I ŞEYH ÖMERÜ'S-SEYYÂKİ A'LÂKIRAAT-I
KUR'ÂNÜ'L-A'ZÎM DER-HUMUS**

KITA' : Arz-ı teferruk bi'l-Hisâsiye der-karye-i Deyr-i Mекре
bedâd m.1 sebil 8

KITA' : Arz-ı teferruk bi'r-Râs bostân der-karye-i m. bedâd
sebil 9

KITA' : Arz-ı teferruk bi'l-vakf A'li'ül-fukara-i m. ez-Zürriye
der-karye-i m. bedâd sebil 4

KITA' : Arz-ı teferruk bi'l-Adeviye der-karye-i deyr-i Mекре

ARÂZİ : 2 kıta teferruk bi's-Safrâ ve'l-Bernik der-karye-i kefr-i
Devs

**62.VAKF-I HÂC MEHMED ABD A'LÂ KIRAAT-I
KUR'ÂNÜ'L-A'ZÎM DER-HUMUS**

ARÂZİ : 3 kıta teferruk bi'l-Hisâsiye ve'z-Zerrinü'l-A'guç ve
râsü'l bostân

**63.VAKF-I ŞEMSEDDİN BİN İSRA'İL A'LÂ KIRAAT-I
KUR'ÂNÜ'L-A'ZÎM DER-HUMUS**

KITA' : Arz-ı teferruk bi's-sedir der-dair Humus neferân
makâm-ı Seyyid Hâlid Feddân 3

**64.VAKF-I ŞEMSEDDİN BİN HAKKÂRİ A'LÂ KIRAAT-I
KUR'ÂNÜ'L-A'ZÎM DER-HUMUS**

AN BOSTÂN : Teferruk Divân der-besâtin-i Çoruk hisse 6 kırat
AN BOSTÂN : Teferruk Şeyh'üs-Sûk der-besâtin-i Cifân
Hisse 12 kırat

**65.VAKF-I A'ŞÛRA HATÛN A'LÂ KIRAAT-I
KUR'ÂNÜ'L- A'ZÎM DER-HUMUS**

KITA' : Arz'ü-l-Ma'rûf be-çift-i nasrânî der-zemin mezra'a-i
Karzîl Sa'lık bedâd m. 05

**66.VAKF-I EL-HÂC MEHMED TARÎR A'LA KIRAAT-I
KUR'ÂNÜ'L-AZÎM DER-HUMUS**

KITA' : Arz-ı teferruk çift-i Hamâd der-dair :Humus feddân 7
KITA' : Arz-ı teferruk bi'l-Kâvle der-dair Humus hisse 12 kırat

**67.VAKF-I A'LA KIRAAT-I ماسر MİNE'L-
KURANÜ'L- AZÎMÜ'L-MİBÜNÜ'S-SAKÂ İLÂ
A'LÂEDİN BİN TÜRKMÂN**

ARÂZİ : Bastânü'l-Cenine teferruk bi's-Sa'id Zâhiri Humus min
arâzi Cifân

**68.VAKF-I HÂC ABDÜLKÂDİR BİN HAMZA A'LÂ
KIRAAT-I KUR'ÂNÜ'L-A'ZÎM DER-MAKÂM-I
CA'FERÜ'L- TAYYÂR**

AN BOSTÂN : El-hevâtin tâbi'i arz-ı Çoruk hisse 15 kırat

**69.VAKF-I ZEYNEDDİN ÖMERÜ'L-HÂM DER-NEFS-İ
HUMUS KIRAAT-I KUR'ÂNÜ'L-A'ZÎM**

ص : Teferruk bi'l-bâği tâbi civâniyât tamâmen hâsıl 160

**70.VAKF-I KIRAAT-I KUR'ÂNÜ'L-A'ZÎM DER-CÂMÎ-İ
ŞEYH CEMALEDİN DER-KARYE-İ KEFR-İ DEVS**

KITA' : Arz-ı teferruk bi'n-Nûn bedâd m. 2

**71.VAKF-I ET-TÜRBE VE'S-SADAKA VE A'LÂ
KIRAAT-I KUR'ÂNÜ'L-A'ZÎM DER-HUMUS**

BOSTÂN : Seyfettin Sudfet der-arâzi Çoruk Feddân 5

72. VAKF-I ZÂVİYE-İ ŞEYH ŞAHÂB DER-HUMUS

KITA' : Arz fî yed-i Hamzâ bin Minhî der-dair Humus Feddân 3

**73. VAKF-I ŞAHÂBEDDİN GÂZÎ A'LÂ
DER-HUMUS**

KITA' : Arz-ı teferruk Toylu der-arâzi A'bdî tâbi'-i Cîfân
Feddân 4

KITA' : Arz-ı diğêr der-arâzî-i a'bdî tâbi'-i Cîfân feddân 2

**74.VAKF-I KIRAAT-I KURÂNÜ'L-A'ZÎM FÎ CÂMÎ EL-
KEBÎR DER-HUMUS**

AN MEZRA'A-İ : Kefr-i Tâb (ط) tâbi'-i Humus 4 kırat 74

AN MEZRA'A-İ : Meklûb tâbi'-im. hisse 2 kırat h0âli

AN MEZRA'A-İ : Tayyi bû (طيبو) tâbi'i m. hisse 2 kırat hâli

AN MEZRA'A-İ : Aliyye (علم) tâbi-i m. hisse 4 kırat 280

YEKÛN : 554

MİNHÂ EL-MASRAF

CİHET : Kurrâ neferâ 4 beher nefer fi sene 120 yekûn fi sene 480

سربل : Sebil el-Mâ-i fi yevmü'l-Cuma fi sene 80

صا صا vakf-ı vech-i meşruh üzere şart itmiş ziraat olunup masrafından zevâid kalırsa evlâdı tasarruf eder.

75.VAKF-I MERHUM ZEYNEDDÎN A'LÂ KIRAAT-I KURÂNÜ'L-A'ZÎM DER-NEFS-İ HUMUS

KITA' : Arz-ı teferruk bi'l-Mihmandâriye tâbi'-kefr-i Kars fi sene 100

KITA' : Arz-ı teferruk bi's-Safrâ tâbi'-i m. fi sene 100

KITA' : Arz-ı teferruk bi'l-Meşnki tâbi'-i m. fi sene 5

KITA' : Arz-ı teferruk bi'l-Kavle mine'd-dair fi sene 5

KITA' : Arz-ı teferruk bi't-Toylu Cifân fi sene 150

YEKÛN : 360

MİNHÂ EL-MASRAF

CİHET : Kıraat-ı Kurânü'l-Azîm Fi yevm 1

76.VAKF-I ريسر VE'S-SADAKA A'LÂÜL-FUKARÂ-İ VE'L- MESÂKÎN DER-NEFS-İ HUMUS

KARYE : Berâi (برلى) tâbi'-i Humus hâsıl 500

AN DÜKKÂN : Der-suku'l-Hatâbîn fi sene 277

AN DÜKKÂN	: Der-suku'l-A'ttârin hisse 12 kırat 50
AN DÜKKÂN	: Suk der-yed-i Nakib hisse 12 kırat 64
AN DÜKKÂN	: fi suku der-yed-i Seyyid hisse 18 34
AN DÜKKÂN	: der-suk-u Kasâbîn hisse 12 kırat 80
	: der vâdi fi sene 240
YEKÛN	: 1247

MÎNHÂ EL-MASRAF

CÎHET	: Tevliyet ve nezâret fi yevm 1
EL-BAKÎ	: Ma'rifet-i Kadı ile zabt olunup mirsâl ne hâsıl olursa şart-ı vakıf üzere fukarâya ve misaline tevdi oluna

77.VAKF-I A'LAEDDİN BİN GAZÂL A'LÂ KIRAAT-I KUR'ÂNÜ'L-A'ZÎM

AN KARYE-İ	: Hamirâ (حمير) tâbi'-im Humus hisse 2.5 Feddân 375
------------	---

Zikr olunân hisse kadimden Kiraat-ı Kurânü'l-azim için vakf olup kablü'l-feth ve ba'de'l-feth ile ha'ze'l-an vakfiyyet üzere tasarruf olunageldüğüne ayân-ı vilâyet şehâdet eyleyüb vakıf kayd olundu.

78.VAKF-I A'LİULLAHUM EL-MEŞAYİHİN DER-HUMUS

AN KARYE-İ	: Kassâbîn tâbi'-i Humus hisse 8 kırat 730
AN MEZRA'A-İ	: Ma'berân tâbi'-i . hisse 8 kırat 130
MEZRA'A-İ	: sisinâ (سينا) ihâle-i kkarye-i Urlâ tamâmen hâsıl 300

AN DÜ KKÂN	: Kassâb hisse 8 kırat
AN DEKÂKÎN	: Fi suk'l-Duhân bi'l-Kurb-u Câmii Kebirü'n-Nûrî keyyâl Câmî m. der-Humus bâb 10 hisse 12 kırat
FIRIN	: Fi kurb-u bimâristân bostân m. 35 fi sene 240
KITA'	: Arz-ı teferruk bi'l-husiye der-dair Humus

KITA' : Arz-ı teferruk bi'l-Hıye der-arâzi Cifân

Zikr olân hisseler kadim müddet

üzere tasarruf olunageldüğüne a'yân-ı vilâyet şehâdet olunub ve defterlere de mukayyed bulunmağın ber karâr-ı sâbık defter-i cedîde vakf kayd olundu.

79.VAKF-I ZÂVİYE A'DEVİYE DER-NEFS-İ HUMUS

KITA' : Arz der-Zeyt karye-i Katit (قطيت) tâbi'-i Humus hâsıl
560

MİNHÂ EL-MASRAF

CİHET : Nezâret ص

Mahsulu cem olunup ne hâsıl olursa Cuma' gecelerinde bazı kimesneler cem olub tilâvet idub duâ eylediklerinden sonra ervâm ve leylin olub ana iderler imiş

80.VAKF-I SEBÎL-İ BEYT-İ KURÂVİ DER-HUMUS

DÜKKÂN : Sekene Ahmed Bevvâb

DÜKKÂN : Sekene Duâyın

BEYT : El-Bevvâb

81.VAKF-I SEBÎL-İ BEYT-İ KURÂVİ DER-HUMUS

DÜKKÂN : Der-yed-i Seyyid Bedreddin fi sene 40

82.VAKF-I SEBÎLÜ'L-MÂ' BE-KURB-U CÂMİİ

KÖÇİKİYE

DÜKKÂN : Der-yed-i Mehmed fi sene 40

**83.VAKF-I ŞEYH NUREDDİN BİN ASYÂNİ Fİ A'LÂ
KIRAAT-I KUR'ÂNÜ'L-A'ZÎM DER-HUMUS**

KITA : Arz be-kurb-u nasrânî feddân 9

**84.VAKF-I HADİCE BİNT-İ MEHMED A'LÂ گم رالر DER-
HUMUS**

KITA' : Arz-ı teferruk makrame feddân 6

**85.VAKF-I TAKİRADDİN BİN MİNHİ A'LÂ KIRAAT-I
KUR'ÂNÜ'L-A'ZÎM وحم رالر DER-HUMUS**

KITA' : Arz-ı nefer bi'l-makaslı dar-dair Humus feddân 5

KITA' : Arz-ı teferruk A'mûd der-dair Humus Feddân 6

KITA' : Arz-ı teferruk A'mûd der-dair Humus Feddân 6

KITA' : Arz-ı teferruk A'mûd der-dair Humus Feddân 6

KITA' : Arz-ı teferruk Ber;ş Sahnat der-arâzi Sema't Feddân 7

**86.VAKF-I ALÂEDDİN BİN MİNHİ A'LÂ گم رالر DER-
HUMUS**

KITA' : Arz-ı teferruk farûkiyye der-dair Humus Feddân 10

KITA' : Arz-ı teferruk be-Savâbiye der-dair Humus Feddân 10

KITA' : Arz-ı teferruk Tavâşiye der-dair Humus Feddân 10

KITA' : Arz-ı teferruk Tavâşiye

KITA' : Arz-ı teferruk Gerdîğêr der-dair Humus Feddân 3

KITA' : Arz-ı teferruk berş der-dair Humus Feddân 3

KITA' : Arz-ı teferruk mastaba der-dair Humus Feddân 5

KITA' : Arz-ı teferruk devşiriye der-dair Humus Feddân 5

KITA' : Arz-ı teferruk Makaslı der-dair Humus Feddân 3

KITA' : Arz-ı teferruk kerm der-dair Humus Feddân 10

KITA' : Arz-ı teferruk helvâniye der-dair Humus Feddân 6

KITA'	: Arz-ı teferruk nohudiye der-arâzi-i Cifân adı Feddân 6
KITA'	: Arz-ı teferruk makaslı der-dair Humus Feddân 13
KITA'	: Arz-ı teferruk Kasabiye der-dair Humus Feddân 10
KITA'	: Arz-ı teferruk Berş der-dair Humus Feddân 3
KITA'	: Arz-ı teferruk İbn-i Mansûr der-dair Humus Feddân 6
KITA'	: Arz-ı teferruk berş der-dair Humus Feddân 3
KITA'	: Arz-ı ma'rif bi'l-attârin der-dair karye-i kefr-i Devs bedâd m. 1
KITA'	: Arz-ı teferruk الرصان der-karye-i m. bedâd sebil 8
KITA'	: Arz-ı teferruk fuzûliye der-karye-i m. bedâd m. 1
KITA'	: Arz-ı teferruk القارنر der-karye-i m. bedâd m. 1
KITA'	: Arz-ı teferruk târım der-dair Humus feddân 4
KITA'	: Arz-ı der-arâzi mezra'a-i Harsîlâ m. 1

87.VAKF-I TÜRBE-İ MELİKÜ'L-MÜCÂHİD

KITA'	: Arz-ı teferruk bi'l-Eşrefiye der-mezra'a-i Bâyus fi sene 700
KITA'	: Arz-ı teferruk besâtin el-vâkıf min arâzi حالی Fi sene 500
KITA'	: Arz-ı teferruk kurbu'l-Mukbili mine'd-dair fi sene 100
İŞKÂR	: Dükkân Fehimeddîn suku't-Tüccâr fi sene 20
YEKÛN	1320

MİNHÂ EL-MASRAF

CİHET	: Nezâret fi yevm fi sene 320
CİHET	: Kıraat-ı Kurân neferâ 4 fi sene 720
CİHET	: Hadem v e Ferrâş fi sene 180
BEHÂ-İ	: Zeyt ve hasir
Hamis ve	günleri türbede cem' olub Cüz ve tilâvet iderler

**88.VAKF-I ŞEMSEDDİN BİN KÜRŞÂT A'LÂ KIRAAT-I
KURÂNÜ'L-A'ZİM DER-HUMUS**

BOSTÂN : Teferruk bâbet-i Entârî der-besâtîn-i Civâniyât

89.VAKF-I EKFÂN DER-HUMUS

ARÂZÎ : 4 kıta teferukân kurb'l-Hitâne der-karye-i Deyr-i Mecre
tâbi'-i Humus م د ا م m. 1.5

**90.VAKF-I TACEDDİN BİN NEKRÂDÎ A'LÎ KIRAAT-Î
KURÂNÜ'L-A'ZİM DER-HUMUS**

KITA' : Arz-ı teferruk bi'l-berş der-karye-i kefr-i Devs bedâd
m. 1

**91.VAKF-I CEMALEDDİN BİN ŞEMSEDDİN BİN
ASYÂNÎ A'LÎ KIRAAT-KURÂN-ÜL-A'ZİM VE ر ل س
VE'S-SADAKA**

KITA' : Arz-ı teferruku'l-Keyyâliye der-karye-i kefr-i Devs

**92.VAKF-I ADEVİYE BİNTİ ABDULLÂH KIRAAT-I
KURÂNÜ'L-A'ZİM DER-HUMUS**

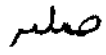
KITA' : Arz-ı teferruk Duhâniye der-dair Humus Feddân 10

**93.VAKF-I FATIMA BİNTİ ZÜHRE A'LÂ KIRAAT-I
KURÂNÜ'L-A'ZİM DER HUMUS**

KITA' : Arz-ı teferruk sehimül'l-Merice der-dair Humus feddân
2

KITA' : Arz-ı teferruk bi'l-berş der-dair Humus Feddân 2

**94.VAKF-I FEYYAZ BİN BERKİ A'LÂ KIRAAT-I
KURÂNÜ'L-A'ZÎM VE VE'S-SADAKA DER-
HUMUS**

KITA' : Arz-ı teferruk S ayliye () der-karye-i kefr-i
Devs bedâd m. 1
KITA' : Arz-ı teferruk bi'n-Nûye der-karye-i m. bedâd m. 1

**95.VAKF-I FETULLÂH BİN ŞEMSEDDİN BİN ASYÂNI
ALÂ VE ES'SADAKA**

AN KITA' : Arz-ı teferruk bi'l-helvâniye der-dair Humus hisse 16
kirat

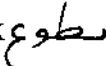
**96.VAKF-I MEHMED BİN MEHMED EL-MERÂYİ A'LÂ
 VE'S-SADAKA DER-HUMUS**

KITA' : Arz-ı teferruk bi'l-Kayd der-arâzî Civâniyât
KITA' : Arz-ı teferruk bi'l-Kayd diğer Civâniyât Şerikât İbn-i
A'kâidî hisse 12 kirat

**97.VAKF-I ŞEMSEDDİN MEHMED BİN RÂFİZÎ A'LÂ
KIRAAT-I KURÂNÜ'L-A'ZÎM VE VE'S SADAKA**

KITA' : Arz-ı teferruk bi'r-reciye tâbi'-i Civâniyât

**98.VAKF-I SENİYE BİNT-İ KERİMEDDİN HAYDAR
A'LA KIRAAT-I MİNE'L-KURÂNÜ'L-ÂZÎM
DER-HUMUS**

DÜKKÂN : Suku'l-kebir-i Tüccâr bâb'ül-Câmii
AN BOSTÂN : Min arâzi'ül-Çoruk teferruk hisse 12 kirat

99.VAKF-I A'LÂEDDİN BİN NASRADDİN A'Lİ SADAKA EL-FUKARÂ FÎ-ŞEHR-İ RAMAZAN

KITA' : Arz-ı teferruk Seyyid Ersine tâbî-i mürebti Şefik

Zikr olân kıta-i arz-ı mezkurun vakf olub kablülfeth ve ba'del feth ile hazel-an vakfiyyet üzere tasarruf olunagelüb ve defterlere de mukayyed olmağın defter-i cedide kayd olundu..

100.VAKF-I EKFÂN DER-HUMUS

KITA' : Arz-ı teferruk bi'l-vâkıf tâbî-i kefr-i Sahr

KITA' : Arz-ı teferruk bi'l-vâkıf tâbî-i kefr-i Devs

KITA' : Arz-ı teferruk bi'l-vâkıf tâbî-i Mürebti Şefik

KITA' : Arz-ı teferruk be-çiftü's-Şeffâk tâbî-ider

Zikr olân arâzi kablü'l-feth ve ba'de'l-feth ve vakfiyyet üzere tasarruf oluna gelüb ve defterlere dahi mukayyed olmağın defter-i cedide dahi vakf kayd olundu.

101.VAKF-I EFKÂN DER-HUMUS

KITA' : Arz-ı teferruk berş der-karye-i kefr-i Bekis

KITA' : Arz-ı Nökerdir karye-i m.

KITA' : Arz-ı teferruk عرسر der-dair Humus

KITA' : Arz-ı teferruk مرل سحر der-dair Humus

KITA' : Arz-ı teferruk Nevbü's-Sâmî der-dair

KITA' : Arz-ı teferruk لالعصور der-dair

KITA' : Arz-ı teferruk berş der-dair

KITA' : Arz-ı teferruk Şemli-i Binnûr der-dair Humus

KITA' : Arz-ı teferruk berş der-dair

KITA' : Arz-ı teferruk bi'l-Akâbe der-dair

KITA' : Arz-ı teferruk bi'l Cûn der-dair

KITA' : Arz-ı teferruk رالعصر der-dair

KITA'	: Arz der-dair
KITA'	: Arz der-dair
KITA'	: Arz der-dair Humus
KITA'	: Arz-ı teferruk bi'l-Mesih der-dair
KITA'	: Arz der-arâzi Sefer tâbi'-i Cifân
KITA'	: Arz der-arâzi abdi tâbi'-i Cifân
KITA'	: Arz der-arâzi abdi tâbi'-i m.
BOSTÂN	: Teferruk nasrâni der-besâtîn-i Cifân
BOSTÂN	: Diğer der-besâtîn-i Cifân
BOSTÂN	: Er-Remân der-besâtîn-i Civâniyât
DÜKKÂN	: 1 bâb hâli
DÜKKÂN	: 2 bâb fi sene 260
KITA'	: Arz-ı teferruk Vakf-İm. der-karye-İ fîrûze (صروح)
AN TÂHÛN	: Emirü'l-Mûmin (رمرالمومنين)

102.VAKF-I RESÂDÎ (رسادى)

BOSTÂN	: Harine der-yed-i İbn-i korkmaz fi sene 200
KITA'	: Arz-ı teferruk Saviye an-arâzi dair fi sene 40
KITA'	: Arz der-yed-i ر an-karye-i kefr-i Devs Hâsıl 30
KITA'	: Arz an-arâzi karye-i der-Bakliyâ deryed-i ibn-i Fahr hâsıl 40
BEYT	: Der-yed-i Mehmed fi sene 20

103.VAKF-I ET-TÜCCÂRİ Fİ CAMİ'ÜL-HATÂBLI

KITA'	: Arz der-dair Humus feddiân 7
KITA'	: Arz-ı teferruk ber der-dair Humus feddân 8
KITA'	: Arz-ı teferruku'y kurbâne der-dair Humus feddân 5
KITA'	: Arz der-arâzi adı Cifân

KITA' : Arz-ı teferruk bi'l-berş der-arâzi mezra'a-i Bââyûs bedâd
sebîl 8

KITA' : Arz-ı teferruk be çift-i Şeyhülhâr der arâzi mezra'a-i m.
Sebil 8 1 مدرم

104.VAKF-I HÂC ABDÜLKÂDİR BİN مدرس

AN BOSTÂN : El-Hevâtin tâbi'-i Çoruk Humus hisse 10 kırat

Zıkr olan hisse-i mezkurun Abdülkâdir Cafer-i Tayyâr hazretlerinin makam-ı şeriflirende Kıraat-ı Kurâni'l-A'zim için vakf idüb Abdülcevvân nam-ı kimesne ba'zı evlâdı ve karındaşı oğulları kıraat eyliye deyu şart idüb vech-i meşruh üzere tasarruf oluna gelmeğin defter-i cedide kayd olundu.

105.VAKF-I CÂMİ KARYE-Î FÎRÛZE DER-NAHİYE-İ HUMUS

ARÂZİ : 4 kıta' teferrukân vakf cami-i şarki der-karye-i m.
مدرم m. 2. fi sene 400

MÎNHÂ EL-MASRAF

CİHET : İmâmet ve hitâbet fi sene 200

CİHET : Te'zin ve hadem fi sene 100

EL-BAKİ : 100

Yağına ve hasirine ve fermanına sarf olına.

106.VAKF-I CÂMİİ KARYE-İ RESTAN (رستان) DER- KÂZA-İ HUMUS

KITA' : Arz el-ma'rûf bi'z-Zor el-hân hâsıl 400

KITA' : Arz'el-ma'rûf صام Türbe hâsıl 250

YEKÛN : 650

MÎNHÂ EL-MASRAF

CİHET	: İmâmetve hitâbet fî sene 400
CİHET	: Tezin ve hadam fî sene 200
EL-BAKİ	: 50

Yağına ve hasirine ve fermanına sarf oluna

107.VAKF-I CÂMÎ KARYE-İ CÛSÎYE (جوسير) DER-KAZÂ-İ HUMUS

TÂHÛN: Dümdâriye A'li Nehrû'l-Kâdı ma'Harir beha 5 Sahr Hasıl
5040

MNHÂ EL-MASRAF

CİHET	: Tevliyet fî yevm 3
CİHET	: Nezâret fî yevm 1
CİHET	: İmâmet fî yevm 2
CİHET	: Hitâbet fî yevm 1
CİHET	: Te'zin fî yevm 1
BEHÂ-İ	: Zeyt ve hasir fî sene 360
EL-BAKİ	: 1620

Camiin ve esnanın fermanına sarf olunup zevaid deyu kimesneye verilmeye

108.VAKF-I MESCİD KARYE-İ KATİT (قطیت) DER-KAZÂ-İ HUMUS

KITA'	: Arz-ı teferruku'n-Nûreş der-karye-i Katit hâsıl 160
KITA'	: Arz Es-Sârun der-karye-i m. hâsıl 160
KITA'	: Arz Eş-Şâfiye der-karye-i m. hâsıl 80
KITA'	: Arz el-Nûreş Afâl der-karye-i m. hâsıl 80
KITA'	: Arz el-مصام der-karye-i m. hâsıl 80
KITA'	: Arz A'li der-مصاركم der-karye-i m. hâsıl 80
KITA'	: Arz berş Abd derin el-kaniye der-karye-i m. Hâsıl 40

KITA' : El-Berşü'l-Kamalı der-karye-i m. Hâsıl 60
 YEKÛN : 720

MİNHÂ EL-MASRAF

CİHET : Tevliyet fi sene 180
 CİHET : İmâmet ve te'zin fi sene 360
 ELBAKÎ : 180

Yağına ve hasirine ve fermanına sarf oluna

109.VAKF-I MESCİD-İ ŞEYHÜ'S-SEYYÂKÎ DER-KARYE-İ DEYR-İ MECRE DER-KAZÂ-İ HUMUS

KITA' : Arz-ı teferruk bi'l-Vakıf der-karye-i deyr-i Mекре
 bedâd sebil 5
 ARÂZİ : 3 kıta teferrukân کرس der-karye-i m. bedâd sebil 12
 KITA' : Arz-ı teferruk لالرت el Aguç der-karye-i m. bedâd
 sebil 6

110. VAKF-I TÜRBE-İ ŞEYH ÖMER DÂ KARYE-İ KEFR-İ DEVS DER-KAZÂ-İ HUMUS

KITA' : Arz-ı teferruk bi'l-Kemidiye der karye-i kefr Devs
 ARÂZİ : 2 kıta bi'd-devri der karye-i m.
 ARÂZİ : 2 kıta teferrukân bin Hac dier karye-i m.
 KITA : Arz-ı teferruk bi'l-Kudsiye der karye-i m.

111.VAKF-I KARÂR-I ŞERİF ŞEYH AZADDİN RAHİMEHULLÂH-I A'LİYE DER TÜRBE-İ HUMUS

KARYE-İ : Hayli-i (صلی) Şeyh Âzaddin tâbi-i Humus Türbe-
 i şerif olduğu bir dir hâsıl 1000

Şeyh-i mezburun karâr-ı şerif-i şelkinden Hac Birye için olub evlâdından on nefer kimesne sekene olub Birye arbâdi her geldikçe bunları rencide itdiklerinden gayri kendü itdikleri üzere sadakaların virirler imuş türbenin etrafından sıddikat erbâsı maiyyeti ve mümtaz bir mütedâr yerçeğizi olub vakfiyyet üzere kendüler tasarruf eyleyüb kablü'l-feth ve ba'de'lfeth ile ha'zelan hukuk ve rusüm viregeldikleri a'yân-ı vilâyet Şehadet-i mağlum olub ve defterlerede mukayyed olmağın ber karâr-ı sabık vakf kayd olundu.

112.VAKF-I SEBİL ELMÂ DER-KARYE-İ KATİB

(قطيب)

KITA' : Arz el-ma'ruf El-Hişâniye der zemin karye-i m.
tamâmen hâsıl 160
KITA' : Arz el-ma'ruf El-Hişâniye diğder der Karye-i m. hâsıl 80
YEKÛN : 240

113.VAKF-I A'LÂ KIRAAT-I TÜCCÂRİ Fİ EZ-ZÂVİYE ET-TÛRBE

KITA' : Arz teferruk berş der-dair Humus feddân 6.

EVKÂF-İ EVLÂD-I LİVÂ-İ HUMUS

114.VAKF-I SEYYİD ŞEMSEDDİN BİN SEYYİD ŞEMSEDDİN BİN ZEYNEL-ABİDİN A'LÂZÛRRİYÂTI BA'DEL İNKİRÂZ A'LÂ EL-HAREMEYNİ'Ş ŞERİFEYN TÂRİHÜ'L VAKFİYE SENE 894

AN MEZRA'A-İ: Nakli (لم) tâbi'-i Humus hisse 4 feddân 12 feddân

Zikr olân hisse ibtidâ'i feth de yazılan vilâyet defterlerinde ve sonra yazılan defterlerde vakf kayd olunmağın ayân-ı vilâyetten teftiş olundukda kablû'l-feth ve ba'del-feth ile ha'ze'l ân *عمر سيدنك ولا سسر* vakfiyyet üzere tasarruf olunageldüğüne Şuhuduhâl şehâdet idüb ve defterlerede mukayyed bulunmağın ber karâr-ı sâbık defter-i cedide vakf kayd olundu.

115.VAKF-I ŞEYH ABDULLÂH A'LÂ EVLADI VE ZÜRRİYÂT-I

AN KARYE-İ : Neyriyâ (*سريا*) tâbi-i Humus hisse 2 feddân 130

Zikr olan h0isse-i mezburun sahih-i vakf olub elinde olan

şeriyyesi görölüb ve Şühûd *عدون* şehadet idüb ve defter-i atikede dahi mukayyed bulunmağın ber karâr-ı sâbık defter-i cedide vakf kayd olundu.

116.VAKF-I ZÜRRİYET-İ ÂLÂEDDİN BİN KIRAT VE ŞÜREKÂİH DER-HUMUS

- KITA' : Arz-ı teferruk behâsiye der-dair Humus feddân 7
 KITA' : Arz-ı teferruk arâzi musalla der-dair Humus feddân 3
 KITA' : Arz-ı teferruk bi'l-berş ve çiftü's-Sâce ve Çiftü'l furkâme der-arâzi karye-i kefr-i Bekis bedâd m. 2
 BOSTÂN : Teferruk Nâdir der-devr-i besâtin-i Cifân feddân 8
 KITA' : Arz-ı teferruk berş der-dair Humus feddhan 3
 YEKÛN : Kayyum 5

Zikr olan kıta arâzi-i bostân-i mezkurlarun kadimen vakf olub kablû'l-feth ve ba'de'l-feth ile haze'l-an vakfiyyet üzere tasarruf idegeldiklerine ayân-ı vilâyet şehâdet idüb ve defter-i atikede dahi mukayyed olunmağın ber karâr-ı sâbık defter-i cedide vakf kayd olundu.

117.VAKF-I ZÜRRİYET-İ ŞEYH EBU BEKR TÂBİ'-İ HUMUS

KITA' : Arz El-Ma'rûf kerm der-dair Humus feddân 4

Zikr olan kıta-i arz-ı mezkurun vakf olup kablyü'l-feth ve ba'de'l-feth ile haze'l-an vakfiyyet üzere tasarruf idegeldüğüne ayân-ı vilâyet şehâdet idüb ve defterlere de mekayyed bulunmağın ber karâr-ı sâbık defter-i cedîde kayd olundu.

118. VAKF-I ZÜRRİYET-İ NASRADDİN BİN EN-NİSE VE ŞÜREKÂİH TABİ'-İ HUMUS

KITA' : Arz'ı teferruk a'mud der-dair Humus feddân 7

KITA' : Arz-ı teferruk Cüneyd der-dair Humus feddân 6

BOSTÂN : Teferruk صم برهم der devr-i besâtin-i Cifân feddân 4

KITA' : Arz-ı teferruk bi'l-Ma'rûf dâr-ı arâzi-adı Cifân feddân 2

KITA' : Arz-ı teferruk be-hasr Nâsih der-arâzi adı tâbi'-i Cifân feddân 1.5

Zikr olân kıta-i arâzi ve bostân-ı mezkurun vakf olup kablü'l-feth ve ba'de'l-feth ile haze'l-an vakfiyyet üzere tasarruf edegildüğüne a'yan-ı vilâyet çehâdet idüb ve defterlerde mukayyed bulunmağın ber karâr-ı sâbık defter-i cedide vakf kayd olundu.

119.VAKF-I ZÜRRİYET-İ TAKİRADDİN BİN ZÜHRA

KITA' : Arz-ı teferruk berş der-dair Humus feddân 16

Zikr olan kıta-i arâzi-i mezkurun vakf olup kablü'l-feth ve ba'de'l-feth ile haze'l-an vakfiyyet üzere tasarruf idegeldüğüne ayân-ı vilâyet şehâdet idüb ve defterler de mukayyed bulunmağın ber karâr-ı sâbık defter-i cedide kayd olundu

120.VAKF-I ZEYNEDDİN BİN GAZİ VE ŞÜREKÂİH

KİTA' : Arz der arâzi adı tâbi'-i Cifân feddân 4

Zikr olan kıta-i arâzi-i mezkurun vakf olup kablü'l-feth ve ba'de'l-feth ile haze'l-an vakfiyyet üzedre tasarruf edegeldüğüne ayân-ı vilâyet şehâdet idüb ve defterlerede mukayyed bulunmağın ber karâr-ı sâbık defter-i cedide kayd olundu.

121.VAKF-I ZÜRRIYETİ A'TÂZ VE ŞÜREKÂİH DER-KAZÂ-İ HUMUS

KİTA' : Arz-ı teferruk nasrânî der-arâzi adı tâbi'-i Cifân feddân 4

Zikr olan kıta' arz-ı mezkurun vakf olup kablü'l-feth ve ba'de'l-feth ile ha'ze'l-an vakfiyyet üzere tasarruf edegeldüğüne ayân-ı vilâyet şehâdet idüb ve defterlerede mukayyed bulunmağın ber karhar-ı sâbık defter-i cedide olundu

122. VAKF-I DER-KAZÂ-İ HUMUS

KİTA' : Arz der mezra'a-i kefr-i Sahr bedâd sebil 4

Zikr olan kıta' arz-ı mezkurun kadimi vakf olup kablü'l-feth ve ba'de'l-feth ile haze'l-an vakfiyyet üzere tasarruf edegeldüğüne ayân-ı vilâyet şehâdet idüb. ve defterlerede mukayyed bulunmağın ber karâr-ı sâbık defter-i cedide kayd olundu.

123.VAKF-I ZÜRRIYET-İ NASRADDİN BİN TAYYİFA VE ŞÜREKÂİH DER KAZÂ-İ M.

KİTA' : Arz-ı teferruk A'mud der-dair Humus feddân 10

KİTA' : Arz-ı teferruk Cüderâ der-dair m. feddân 5

KİTA' : Arz-ı teferruk kerm der-dair m. feddân 10

KİTA' : Arz-ı teferruk berş der-dair m. feddân 6

KITA' : Arz-ı teferruk berş bevâdî der-arâzi adı tâbi'-i Cifân
feddân 4

YEKÛN : Kayyum 5

Zikr olan kıta arâzi-i mezkurun vakf olub kablü'l feth ve ba'de'l feth ile haze'l-an vakfiyyet üzere tasarruf idegeldüğüne âyân-ı vilâyet şehâdet idüp ve defterlere de mukayyed bulunmağın ber karâr-ı sâbık defter-i cedide kayd olundu.

124.VAKF-I HÂC MEHMED BİN ED-DUHNE

KITA' : Arz el-ma'rûf be-çiftü-d-dücce tâbi'-i deyr-i Bakliyâ

Zikr olan kıta arz-ı mezkurun vakf olub kablü'l-feth ve ba'de'l feth ile haze'l-an vakfiyyet üzere tasarruf edegeldüğüne ayân-ı vilâyet şehâdet idüp ve defterlerede mukayyed bulunmağın ber karâr-ı sabık defter-ı cedide kayd olundu.

125.VAKF-I İbrâhim bin Mehmed bin Turşâh A'lâ İbnihi Ümmü'l-hayr ve ümmü'l-berekât ve ma'asa mine'l-evlâdı beynehüm ale'l-ferdiyeti's-şeriyye ve a'lâ evlâdihim ve evlâdi evlâdihim fe izâ inkarâzû âde zalik vakf alâ erbâtin itikâdi mine'l-fukarâ il-müştagilin bi'l-Kurânü'l A'zîmü'l-Mucâvirin bi'l-maksudiyeti's-şerife el-Cami ün Nebevi bi-Humus ifgâtihi takta'ine anil beyt(?) ve su'al yusari fu'l-lehüm li külli yevm dirhemeyn ve selasin hisâben li külli takrimihim öşrün dirhemen ve yehrücü minlehu'n-nazâr fizlalik fi ameli canibihi bi suku'l-kebir ma'yuhtâcu ileyhi mine'l-binâ^1 ve ayn-ı curn Sahr ve ayn ve yasilü'l-mâ ve yasilü fihâlma fi külli şehr hamse aşer ve mâ ganaya badezalik yusrâ men Lehu'n-nazâr fi zalik hayr min galib fevtü'l-leylehü ve yari kunu fi kulli Leyletinü'l-Cuma ve za'lik ba de en yarifi âle'l-mücavirin fi'l-ma'kûb fi külli sene fi şehr-i kanunuevvel Humus-u kutn ve farkın deşin ve ca'alen nazâr nefsih min hayatihim bilâ rüşť fâer-rüşť min gable Şeyhü'l-maksurütü'l-

mezkure şart-ı en yekün min ehlil-ilm ve en yekün ifâgat ve en yestemirru selâsesinin sümme yehrucu ve yevmi gayrih ve en yekunu'n-nazır fi külli şehir hamse aşer dirhemen ve en yecma'al-mücavirin ve bi kurrâ-i sıhhiye külli yevm mine'l-Kurân'ül-A'zîm tarihü'l-vakfiye sene 851

- ŞÂÂ : Humus kurbu mescidü'l-Muallak
- EL-BEZZÂZ : Kurb-u Mescid-i Kâmil ve Hamâne Aklî Humus
- EL-BEZZÂZ : Kurb-u Mescid-i
- ISTABL : El-Kebir kurb-u mescid-i
- EL-BEZZÂZ : Kurb-u Mescidü'l-Hes'i de Humus
- KITA' : Arz der-dair Humus besâtîn ve cenine
- KITA' : Arz min arâzi-i Cîfân hisse 16 kırat
- KITA' : Arz teferruk babetül-karis min arâzi-i el Mesimau tâbi'-i Civâniyât hisse 16 kırat
- AN KITA' : Arz teferruk bi'l-turunce kurbru Seyyid Hâlid hisse 12 kırat
- KITA' : Arz-ı teferruk bi'l-Makaslı der-dair Humus hisse 12 kırat
- AN BOSTÂN : Teferruk min arâzi-i El-Mesimas min ma'civâniyât
- KITA' : Arz der-karye-i kefr-i Bek^ıs min arîhâ
- KITA' : Arz-ı teferruk bi'l-berş ta'bi'-i m. arîhâ
- KITA' : Arz-ı teferruk bi's-Şemşir der-karye-i kefr-i Bekis m.
- KITA' : Arz-ı teferruk mücavere El-Eytü'l-hakkâri tâbi'-i m.
- KITA' : Arz behâAnâs ve beyt tâbi-i m.
- KITA' : Arz-ı teferruk bi'l-Hasri der-karye-i kefr-i Devs
- KITA' : Arz-ı teferruk der-karye-i kefr-i Devs hisse 11 kırat
- KITA' : Arz-ı teferruk bis-Semakiye selase min arâzi kefr Devs

- KITA' : Arz-ı teferruk *العلم* tabi-i kefr-i Devs
- KITA' : 2 arz *باصقين* teferrukân el-berş min karye-i kefr-i Devs
- KITA' : Arz min arâzi-i karye-i karye-i m. *ص* mine'-Şimâlî beytü'l-A'zim
- KITA' : Arz min arâzi-i ed-dair Humus *ص* mineş-Şark Ev-Sultânî
- KITA' : Arz-i teferruk mim arâzi ed-dair kurbu'l-misli tâbi'-i Humus
- KITA : Arz min arâzi-i kefr-i Devs *ص* mine'-Şark verese İbn-i Bahâdır
- KITA' : Arz min arâzi-i kefr-i Devs hisse 12 kırat
- KITA' : Arz min arâzi-i karye-i kefr Devs teferruk bi's-Sâfiye el-Karâ tabi-i m.
- KITA' : Arz min arâzi-i karye-i m. hisse 6 kırat
- KITA' : Arz-min arâzi-i babü'd-derin ve sema't
- KITA' : Arz-min arâzi-i karye-i kefr-i Devs *ص* mine'l-kurb-u tarîk Ahd ilâ karye-i kefr-i Gân

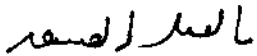
126.VAKF-I CÂMÎ EL-VÂKIF EL-MEZKUR

- MA'SARA : Cânub fi suku'l-Halâk der-nefs-i Humus
- MA'SARA : Fi bâbü'l-Vasiye tâbi'-i m. harâb
- EL-BEZZÂZ : Fettane el-Kaim teferruk bezzâzü'l-nefer harâb
- KITA' : Arz-ı teferruk bi'l-Gazâl tâbi'-i Çoruk
- AN KITA' : Arz-ı teferruk vâdi *ص* der-dair Humus hisse 12 kırat
- KITA : Arz-ı teferrukân der-dair Humus fersâhân sebil

Zikr olan kita'î arâzi ve gayrihi mezkurun vakf olup kable'l-feth ve ba'de'l-feth ile haze'l-an vakfiyyet üzere tasaruf olunageldüğüne ayân-ı

vilâyet şehâdet idüb ve defterlerede mukayyed bulunmağın ber karâr-ı sâbık defter-i cedide vakf kayd olundu.

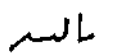
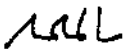
**127.VAKF-I EL-HÂC EBU BEKR BİN İSMA'İL BİN EL
TAHİRÜ'L-MA'RÛF BÂYET-İ ŞAHÂB TARİHÜ'L-
VAKFİYE SENE 937**

- KITA' : Arz-ı teferruk bi'l-beşr ve der-mezra'a-i Bââyûs
bedâd sebil 12
- KITA' : Arz-ı teferruk be-çiftü'l-Semiyyedir der-mezra'a-i m.
bedâd sebil 8
- KITA' : Arz-ı teferruk bi'l-berş der-mezra'a-i m. bedâd m. 1
- KITA' : Arz-ı teferruk Resi tâne der-mezra'a-i m. bedâd sebil 8
- KITA' : Arz-ı teferruk bi's-Sehim der-mezra'a-i m. bedâd sebil 6
- KITA' : Arz-ı teferruk bi's-Safiye der-mezra'a-i m. bedâd m.1
- KITA' : Arz-ı teferruk bi'z-Zatiye der-mezra'a-i m. bedâd sebil
6
- KITA' : Arz-ı teferruk der-mezra'a-i deyr-i Bâkliyâ.
bedâd m. 2
- KITA' : Arz-ı teferruk bi'l-berş der-mezra'a-i m. bedâd sebil 7
- KITA' : Arz-ı teferruk bi's-Sehim Cuma'a der karye-i m. sebül 4
- KITA' : Arz-ı teferruk der karye-i mim bedâd m. 3
- KITA' : Arz-ı teferruk bi'l-beytü'l-Hûdâ bedâd sebil 4
- KITA' : Arz-ı teferruk be-çiftü'l-mekân der-karye-i m. bedâd
sebil 4
- KITA' : Arz-ı teferruk der-Karye-im. bedâd
sebil 8
- KITA' : Arz-ı teferruk be çift-i Eymir der karye-îm. bedâd m. 1
- YEKÛN : Kayyum 15

Zikr olan kita arz-ı mezkurun vakf olub kabl'ül-feth ve ba'de'l-feth ile haze'l-an vakfiyyet üzere tasarruf idegeldüğüne a'yân-ı vilâyet şehâdet idüb ve defterlerede mukayyed bulunmağın ber karâr-ı sâbık defter-i cedide vakf mkayd olundu

128.VAKF-I EVLAD-I İBRAHİM BİN MASTOL()

DER-HUMUS

- KITA' : Arz-ı teferruk bi'l-Kasabât der-karye-i deyr-i Bakliya
bedâd sebîl 8
- KITA' : Arz-ı teferruk bi'l-Kerm der-karye-i m. bedâd sebîl 6
- KITA' : Arz-ı teferruk bi's-Sehim der-karye-i m. bedâd sebîl 3
- KITA' : Arz-ı teferruk der-karye-i m. bedâd sebîl 4
- KITA' : Arz-ı teferruk ma'sara der-karye-i m. bedâd
sebîl 3
- KITA' : Arz-ı teferruk be-çiftü'l-Mekân der-karye-i m. bedâd
sebîl 4
- KITA' : Arz-ı teferruk şimâliyât der-karye-i m. bedâd sebîl 8
- KITA' : Arz-ı teferruk bi's-Şimâliyât der-karye-i m. bedâd sebîl
6
- KITA' : Arz-ı teferruk bi'l-Kevsâniye der-karye-i m. bedâd sebîl
5
- KITA' : Arz-ı teferruk be-çift-i İsmir der-mezra'a-i Bâÿûs bedâd
sebil 6
- KITA' : Arz-ı teferruk bi'l-Vestâniye der-mezra'a-i m bedâd
sebil 6
- KITA' : Arz-ı teferruk bi's-Sehim der-mezra'a-i m. bedâd sebil 3
- KITA' : Arz-ı teferruk der-mezra'a-i m. bedâd sebil 3
- KITA' : Arz-ı teferruk be-çiftü'l der-mezra'a-i m. bedâd
sebil 7

- KITA' : Arz-ı teferruk bi'l Vadi der-mezra'a-i m. bedâd sebil 8
 KITA' : Arz-ı teferruk bi'l-Vesâse der-mezra'a-i m. bedâd sebil
 7
 YEKÛN : Kayyum 16

Zikr olan kıta arâzi-i mezkurun vak olup kablü'l-feth ve ba'de'l-feth ile haze'l-an vakfiyyet üzere tasarruf idegeldüğüne a'yân-i vilâyet şehâdet idüb ve defterlere de mukayyed bulunmağın ber karâr-ı sâbık defter-i cedide kayd olundu.

129.VAKF-I KASIM BİN ATÂZ

- KITA' : Arz-ı teferruk berş der-dair Humus feddân 2
 KITA' : Arz-ı teferruk Kerm der-dair Humus feddân 3
 YEKÛN : Kayyum 2

Zikr olan kıta arâzi-i mezkurun vakf olup kabü'l-feth ve ba'de'l-feth ile haze'l-an vakfiyyet üzere tasarruf edegeldüğüne a'yân-ı vilâyet şehâdet idüb ve defterlerede mukayyed bulunmağın ber karâr-ı sâbık defter-i cedide kayd olundu

130.VAKF-I ZEYNEDDİN ÖMER BİN

اسمك

- KITA' : Arz-ı teferruk berş der-dair humus bedâd sebil 6
 KITA' : Arz-ı teferruk berş عوف der-dari Humus bedâd sebil
 8
 YEKÛN : Kayyum 2

Z ikr olân kıta arâzi-i mezkurun vakf olup kablü'l-feth ve ba'de'l-feth ile haze'l-an vakfiyyet üzere tasarruf idegeldüğüne a'yân-ı vilâyet şehâdet idüb ve defterlerede mukayyed bulunmağın ber karâr-ı sâbık defter-i cedide kayd olundu.

131.VAKF-I ZÜRREYET-İ NAZİRÜLCEYŞ VE ŞÜREKÂİH

BOSTÂN	: Teferruku'l-Kebir der-arâzi-i Çoruk feddân 11
BOSTÂN	: Teferruk-u Seyyâki der-arâzi-i Çoruk feddân 5
BOSTÂN	: Teferruk Kayne der-arâzi-i Çoruk feddân 4
YEKÛN	: Kayyum 3

Zikr olan besâtin-i mezkurların vakf olup kablü'l-feth ve ba'de'l-feth ilâ haze'l-an vakfiyyet üzere tasarruf idegeldüklerine a'yân-ı vilâyet şehâdet idüb ve defterlere de mukayyed bulunmağın ber karar-ı sâbık defteri cedide kayd olundu.

132VAKF-I ZÜRRİYETİ KORKMAZ VE ŞÜREKÂİH

BOSTÂN	: Teferruk-u Divân der-arâzi-i Çoruk Feddân 5
--------	---

Zikr olân besâtin-i mezkurların vakf olup kablü'l-feth ve ba'de'l-feth ile haze'l-an vakfiyyet üzere tasarruf idegeldüğüne â'yan-ı vilâyet şehâdet idüb ve defterlere de mukayyed bulunmağın ber karâr-ı sâbık defter-i cedide kayd olundu.

133.VAKF-I ŞAHÂBEDDİN BİN SÂMÎ VE ŞÜREKÂİH

BOSTÂN	: Teferruk beyt-i Musâ der-arâzi-i Cifân feddân 5
BOSTÂN	: Teferruk Tel-i Gûnûş (تل غونوس) der-arâzi-i Cifân feddân 5
BOSTÂN	: Teferruk Şeyhü'l-Sıdk der-arâzi Cifân Faddân 5
KITA'	: Arz-ı teferruk Turunci der-dair Humus beddâd sebil 12
KITA'	: Arz-ı teferruk nesrâni der-arâzi-i Cifân feddân 5
KITA'	: Arz-ı teferruk رسم der-arâzi-i Cifân feddân 2
KITA'	: Arz-ı teferruk İmâm der-arâzi Cifân Feddân 4
YEKÛN	: Kayyum 7

Zikr olan kıta arâzi ve besâtin-i mezkurların vakf olup kablü'l-feth ve ba'de'l-feth ila haze'l-an vakfiyyet üzere tasarruf idegeldüğüne âyân-ı vilâyet

şehâdet idüb ve defterlerede mukayyed bulunmağın ber karâr-ı sabık defter-i cedide kayd olundu.

134.VAKF-I ZÜRRİYET-İ FEREC BİN SAMİ VE ŞÜREKÂİH

KITA'	: Arz-ı teferruk bi'l-Farûkiye feddân 5
KITA'	: Arz-ı teferruk berş feddân 3
KITA'	: Arz-ı teferruk a'zâmiye feddân 2.5
KITA'	: Arz-ı teferruk makaslı feddân 8
KITA'	: Arz-ı teferruk Hûdâ feddân 5
KITA'	: Arz-ı teferruk A'dâde feddân 6
YEKÛN	: Kayyum 6

Zikr olan kıta' arâzi-i mezkurların vakf olup kablü'l-feth ve ba'de'l-feth ilâ haze'l-an vakfiyyet üzere tasarruf idegeldüğüne a'yân-ı vilâyet şehâdet idüb ve defterlerede mukayyed bulunmağın ber karâr-ı sabık defter-i cedide kayd olundu.

135.VAKF-I HAC ALİ BİN İKRA' DER-KARYE-İ FİRÛZE

KITA'	: Arz-ı teferruk vakf Hac Ali bin ikra bedad m.
-------	---

Zikr olunan kıta'-i arz-ı mezkurun vakf olup kablü'l-feth ve ba'de'l-feth ila haze'l-an vakfiyyet üzere tasarruf idegeldüğüne âyân-ı vilâyet şehâdet idüb ve defterlerede mukayyed bulunmağın ber karâr-ı sabık defteri cedide kayd olundu.

136.VAKF-I ZÜRRİYET-İ A'LÂEDDİN VE ŞÜREKÂİH

KITA'	: Arz-ı teferruk hisse gayrihi der-arazi-i Çoruk feddân 8
-------	---

Zikr olunân kıta'-i mezkurların vakf olup kablü'l-feth ve ba'de'l-feth ilâ haze'l-an vakfiyyet üzere tasarruf idegeldüğüne âyân-ı vilâyet şehâdet

idüb ve defterlere de mukayyed bulunmağın ber karâr-ı sâbık defter-i cedide kayd olundu.

137.VAKF-I ZÜRRİYET-İ NAZİRÜLCEYŞ VE ŞÜREKÂİH

KITA' : Arz-ı teferruk berş der-dair Humus feddân 6

Zikr olunân kıta'-i arz-ı mezkurların vakfolub kablü'l-feth ve ba'de'l-feth ilâ haze'l-an vakfiyyet üzere tasarruf idegeldüğüne âyân-ı vilâyet şehâdet idüb ve defterlerede mukayyed bulunmağın ber karâr-ı sâbık defter-i cedide kayd olundu.

138.VAKF-I ZÜRRİYET-İ NASRADDİN BİN HALLAC VE ŞÜREKÂİH

BOSTÂN : Teferruk Hotih der arâzi-i Çoruk feddân 5

Zikr olunân bostân-ı mezkurların vakf olub kablü'l-feth ve ba'de'l-feth ilâ haze'l-an vakfiyyet üzere tasarruf idegeldüğüne âyân-ı vilâyet şehâdet idüb ve defterlere de mukayyed bulunmağın ber karâr-ı sâbık defter-i cedide kayd olundu.

139.VAKF-I ZÜRRİYET-İ MEHMED BİN TARİR VE ŞÜREKÂİH

BOSTÂN : Teferruk ayna'l-Sâbık der arâzi-i Çoruk feddân 8

Zikr olunân bostân-ı mezkurların vakf olub kablü'l-feth ve ba'de'l-feth ilâ haze'l-an vakfiyyet üzere tasarruf idegeldüğüne âyân-ı vilâyet şehâdet idüb ve defterlere de mukayyed bulunmağın ber karâr-ı sâbık defter-i cedide kayd olundu.

140.VAKF-I ZÜRRİYET-İ ÂLAEDDİN BİN ZALÎMÂN

KITA' : Arz-ı teferruk beyder der-dair Humus feddân 5

KITA' : Arz-ı teferruk kerm der-dair Humus feddân 3

Zikr olunan kıta arâzi-mezkurun vakf olup kablü'l-feth ve ba'de'l-feth ilâ haze'l-an vakfiyyet üzere tasarruf idegeldüğüne âyân-ı vilâyet şehâdet idüb ve defterlerede mukayyed bulunmağın ber karâr-ı sabık defter-i cedîde kayd olundu.

141.VAKF-I ZÜRRİYET-İ ŞAHABEDDİN EL-CA'FERÎ VE ŞÜREKÂİH

KITA' : Arz-ı teferruk sâbikiye der-dair Humus feddân 100

Zikr olunân kıta-i arz-ı mezkurun vakf olup kablü'l-feth ve ba'de'l-feth ilâ haze'l-an vakfiyyet üzere tasarruf idegeldüğüne âyân-ı vilâyet şehâdet idüb ve defterlere de mukayyed bulunmağın ber karâr-ı sâbık defter-i cedide kayd olundu.

142.VAKF-I CELÂLEDDİN BİN SÂMÎ VE ŞÜREKÂİH

KITA' : Arz-ı teferruk şey'iyye der-dair Humus feddân 10

Zikr olunân kıta-i arz-ı mezkurların vakf olup kablü'l-feth ve ba'de'l-feth ilâ haze'l-an vakfiyyet üzere tasarruf idegeldüğüne âyân-ı vilâyet şehâdet idüb ve defterlerde mukayyed bulunmağın ber karâr-sâbık defter-i cedide kayd olundu.

143.VAKF-I ZÜRRİYET-İ MEHMED BİN EMİR-İ AHUR

KITA' : Arz-ı teferruk tel-i derin der-dair Humus feddân 3

KITA' : Arz-ı teferruk مؤنس der-dair Humus feddân 7

KITA' : Arz-ı teferruk Selahî der-dair Humus feddân 4

YEKÛN : Kayyum 3

Zikr olunân kıtâ-i arâzi-i mezkurunun vakf olup kablü'l-feth ve ba'de'l-feth ilâ hâze'l-an vakfiyyet üzere tasarruf idegeldüğüne âyân-ı vilâyet şehâdet idüb ve defterlere de mukayyed bulunmağın ber-karâr-ı sâbık defter-i cedide kayd olundu.

144.VAKF-I ZÜRRİYET-İ SALÂHADDİN VE ŞÜREKÂİH

BOSTÂN : Teferruk ayn-ı kassab-ı zeyt der arâzi-i Çoruk feddân 3

Zikr olunan bostân-ı mezkurların vakf olup kablü'l-feth ve ba'de'l-feth ilâ haze'l-an vakfiyyet üzere tasarruf idegeldüğüne âyân-ı vilâyet şahâdet edüb ve defterlere de mukayyed bulunmağın ber karâr-ı sâbık defter-i cedide kayd olundu.

145VAKF-I BEYT-İ HIŞM

KITA' : Arz-ı Vakf beyt-i Hışm der-mezra'a-i Bââyûs bedâd m. 1

Zikr olunân kıta'-i arz-ı mezkurun vakf olup kablü'l-feth ve ba'de'l-feth ilâ haze'l-an vakfiyyet üzere tasarruf idegeldüğüne âyân-ı vilâyet şehâdet idüb ve defterlerede mukayyed bulunmağın ber karar-ı sâbık defteri cedide kayd olundu.

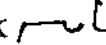
146.VAKF-I ZÜRRİYET-İ ASYÂNİ

KITA' : Arz-ı teferruk a'zâmiye der-dair Humus feddân 6

Zikr lolunân kıta-i arz-ı mezkurun vakf olup kablü'l-feth ve ba'de'l-feth ilâ haze'l-an vakfiyyet üzere tasarruf idegeldüğüne âyân-ı vilâyet şehâdet idüb ve defterlere mukayyed bulunmağın ber karâr-ı sâbık defter-i cedide kayd olundu.

147.VAKF-I ZÜRRİYET-İ HAREM-İ ESMÂ

KITA' : Arz-ı teferruk a'zâmiye der-dair Humus feddân 5

KITA' : Arz-ı teferruk der-dair Humus feddân 7

Zikr olunâ kıta-i arz-ı mezkurun vakf olup kablü'l-feth ve ba'de'l feth ilâ haze'l-an vakfiyyet üzere tasarruf idegeldüğüne âyân-ı vilâyet şehadet idüb ve defterlerede mukayyed bulunmağın ber karâr-ı sâbık defter-i cedide kayd olundu.

148.VAKF-I ZÜRRİYET-İ ABDÜLA'MÂM (عبدالمأم)
BİN

KITA : Arz-ı teferruk berş der-dair Humus feddân 3

Zikr olan kıta-i arz-i mezkurun vakf olup kabli'l-feth ve ba'de'l feth ilâ haze'l-an vakfiyyet üzere tasarruf idegeldüğüne âyân-ı vilâyet şehâdet idüb ve defterlere de mukayyed bulunmağın ber karâr-ı sabık defter-i cedide kayd olundu.

149.VAKF-I ALÎ'ÜL-HAMDİ

KITA' : Arz-ı teferruk عماد şimâli der-dair Humus feddân 2.5

Zikr olan kıta-i arz-ı mezkurun vakf olup kabli'l-feth ve ba'de'l-feth ilâ haze'l-an vakfiyyet üzere tasarruf idegeldüğüne âyân-ı vilâyet şehâdet idüb ve defterlere de mukayyed bulunmağın ber karâr-ı sabık defter-i cedide kayd olundu

150.VAKF-I ZÜRRİYET-İ BEYTÜ'L-HANEFİ VE
ŞÜREKÂİH

KITA : Arz-ı teferruk berş der-dair Humus feddân 5

Zikr olân kıta-i arz-ı mezkurların vakf olup kabli'l-feth ve ba'de'l-feth ilâ haze'l-an vakfiyyet üzere tasarruf idegeldüğüne âyân-ı vilâyet şehâdet idüb ve defterlere de mukayyed bulunmağın ber karar-ı sâbık defter-i cedioe kayd olundu.

151.VAKF-I ZÜRRİYET-İ MEHMED BİN A'TAZ VE
ŞÜREKÂİH

KITA' : Arz-ı teferruk nahliyye der-dair Humus feddân 18

Zikr olunân kıta-i arz-ı mezkurların vakf olup kabli'l-feth ve ba'de'l-feth ilâ ha'zel-an vakfiyyet üzere tasarruf idegeldüğüne âyân-ı vilâyet

şehadet idüb ve defterlere de mukayyed bulunmağın ber karar-ı sâbık defter-i cedide kayd olundu.

152.VAKF-I SEYYİD CEMALEDDİN BİN HANEFÂ VE ŞÜREKÂİH

BOSTÂN : Teferruk şark der arâzi Çoruk feddân 12

Zikr olunân bostân-ı mezkurların vakf olub Kablû'l-feth ve ba'de'l-feth ilâ haze'l-an vakfiyyet üzere tasarruf idegeldüklerine âyân-ı vilâyet şehadet idüb ve defterlerede mukayyed bulunmağın ber karâr-ı sabık defter-i cedide kayd olundu.

153.VAKF-I ŞEMSEDDİN İLÂ ABDULLAH MEHMED DİN KİLÂKÜ'Ş-SÂFÎ A'LÂ BEYNE VE EVLÂDI ESMÂ BA'DE'L- İNKİRÂZ A'LÂ'ÜL-HARAMEYİNİ'Ş-ŞERİFEYN

KARYE : Arcûn (عرجون) tâbî-i Humus tamâmen hâsıl 1575

Zikr olunân keryenin tamâmı ibdidâ-i fethde yazılan vilâyet defterlerinde ve sonra yazılân defterlerde vakf kayd olunmağın âyân-ı vilâyetten teftiş olunduk da kablû'l-feth ve ba'de'l-feth ilâ haze'l-an vakfiyyet üzere tasarruf olunageldüğüne şuhud-u udul şehppâdet id üb ve defterlerede mukayyed bulunmağın ber karâr-ı sabık defter-i cedide vakf kayd olundu.

154.VAKF-I ZÜRRİYET-İ ŞEYH A'BÎD BİN TAKİRADDİN VE ŞÜREKÂİH

BOSTÂN : Teferruk Hamis iyd der-arâzi Cifân feddân 8

Zikr olunân bostân-ı mezkurların vakf olub kablû'l-feth ve ba'de'l-feth ilâ haze'l-an vakfiyyet üzere tasarruf idegeldüğüne âyân-ı vilâyet şehâdet idüb ve defterlerede mukayyed bulunmağın ber karâr-ı sâbık defter-i cedide kayd olundu.

155.VAKF-I ZÜRRİYET-İ ŞAHABEDDİN BİN MUKADDEM VE ŞÜREKÂİH

BOSTAN : El-Ma'ruf Selkadabu der-arâzi Cifân feddân 7

Zikr olunân bostân-ı mezkurların vakf olup kablü'l-feth ve ba'de'l-feth ilâ haze'l-an vakfiyyet üzere tasarruf idegeldüğüne âyan-ı vilâyet şehâdet idüb ve defterlerede mukayyed bulunmağı ber karâr-ı sâbık defter-i Cedide kayd olundu.

156.VAKF-I ZÜRRİYET-İ İBN-İ SÂTİH

KITA' : Arz-ı teferruk fi yed-i Şahabeddin سواتير der arâzi adı
tabi'-i Cifân feddân 4

KITA' : Arz-ı teferruk fi yed-i Şahabeddin bin سليم der-arâzi m.

KITA' : Arz-ı teferruk berş der-dair Humus feddân 7

KITA' : Arz-ı teferruk berita der-arâzi karye-i kefr-i Devs
bedâd
sebil 6

KITA' : Arz-ı teferruk berş der-arâzi karye-i mezbur bedâd m. 1

KITA' : Arz-ı teferruk سواتير der-arâzi karye-i mezbur bedâd
sebil 8

KITA' : Arz-ı teferruk bi's-Safra der-arazi karye-i mezbur
bedâd m. 1

KITA' : Arz-ı teferruk berş mine'z-zâviye der-arazî-i karye-i m.
bedâd sebil 8

KITA' : Arz el-ma'ruf vakf-ı İbnü'l-Sâtih der-arazî-i karye-i m.
bedâd sebil 6

Zikr olunân kita-i arâzi mezkurun vakf olup kablü'l-feth ve ba'de'l-feth ilâ haze'l-an vakfiyyet üzere tasarruf idegeldüğüne âyân-ı vilayet şehâdet idüb ve defterlerede mukayyed bulunmağın ber karâr-ı sâbık defter-i cedide kayd olundu.

157.VAKF-I ZÜRRİYET-İ HACI BİN MEMNUD VE ŞÜREKÂİH

- BOSTÂN : Teferruk-i asakiriye der-devr-i besâtin-i Cifân feddân 6
 KITA' : Aertz-ı teferruk bi'n-Nûbe der-arâzi-i karye-i kefr Devs
 bedâd m.
 KITA' : Arz-ı teferruk ^{المرضا} der-arâzi-i karye-i bedâd sebil 6
 KITA' : Arz-ı teferruk bi'l-fayda der-arâzi karye-i m. bedâd m.1
 KITA' : Arz-ı teferruk bi'l-Kur 1 bâb der-arâzi karye-im. bedâd
 sebil 10
 YEKÛN : Kayyum 5

Zikr olunân bostân ve kıta-i arâzi-i mezkurların vakf olup kablül'l-feth ve ba'de'l-feth ilâ haze'l-an vakfiyeyet üzere tasarruf idegeldüğüne âyân-ı velayet şehâdet idüb ve defterlere de mukayyed bulunmağın ber karâr-ı sâbık defter-i cedide kayd olundu.

158VAKF-I İBN-İ BUTEB (بوتس)

- KITA' : Arz-ı teferruk bi'l-Ömeri der-arâzi-i karye-i kefr Bekis
 bedâd m. 1
 KITA' : Arz-ı teferruk Zinâd der-arâzi-i karye-i mezbur bedâd
 m. 1
 KITA' : Arz-ı teferruk Zekerîye der-arazi-i karye-i m. bedâd
 sebil 10
 KITA' : Arz-ı teferruk ^{النخبة} der-arâzi-i karye-i m. bedâd m. 1

Zikr olun kıta-i arâzi-i mezkurun vakf olup kablül'l-feth ve ba'de'l-feth ilâ haze'l-an vakfiyyet üzere tasarruf idegeldüğüne âyân-ı vilâyet şehâdet idüb ve defterlerede mukayyed bulunmağın ber-karâr-ı sâbık defter-i cedide kayd olundu.

159.VAKF-I ZÜRRİYET-İ ÖMER BİN KİLÂK

AN MEZRA'A-İ : Mumâsiye el-Merc (عاصم المرح) der-karye-i Hamire (حمير)

Hisse 2 kırat 200

Zikr olan mezra'anın سرمدزر mezkurun vakf mukerreratı olub
 evlâdı سیدریک görölüb şuhud-u udûl şehadet idüb ve defter-i
 atikede mukayyed bulunmağın ber karâr-ı sâbık defter-i cedide vakf kayd
 olundu.

**160.VAKF-I ZÜRRİYET-İ ZEYNEDDİN BİN YA'KUB VE
ŞÜREKÂİH**

KITA' : Arz-ı teferruk Turunci der-dair Humus feddân 8

Zikr olan kıta-i arz-ı mezburun vakf olub kablü'l-feth ve ba'de'l-feth
 ilâ haze'l-an vakfiyyet üzere tasarruf idegeldüğüne âyân-ı vilâyet şehâdet
 idüb ve defterlerde mukayyed bulunmağın ber karar-i sâbık defter-i cedide
 kayd olundu.

161.VAKF-I ZÜRRİYET-İ SALİM BİN A'KİYYİ (عقی)

KITA' : Arz-ı teferruk Turuncî der-dair Humus feddân 4

KITA' : Arz-ı teferruk kerm der-dair Humus feddân 3

Zikr olan kıta-i arz-ı mezkurun vakf olub kablü'l-feth ve ba'de'l-feth
 ilâ ha'zel-an vakfiyyet üzere tasarruf edegeldüğüne âyân-ı vilâyet şehâdet
 idüb ve defterlere de mukayyed bulunmağın ber karâr-ı sâbık defter-i
 Cedide kayd olundu.

162.VAKF-I ZÜRRİYET-İ İSMA'İL BİN ŞAHÂB

KITA' : Arz-ı teferruk لردعيم der-dair Humus feddân 4

Zikr olan kıta-i arz-ı mezkurun vakf olub kablü'l-feth ve ba'de'l-feth
 ila haze'l-an vakfiyyet üzere tasarruf idegeldüğüne âyân-ı vilâyet şehâdet

idüb ve defterlere de mukayyed bulunmağın ber karâr-ı sâbık defter-i cedide kayd olundu.

163.VAKF-I ZÜRRİYET-İ ŞEYH NUREDDİN BİN ASYÂNÎ

BOSTÂN : Teferruk kısınîş-şimâli der devr-i besâtin-i Cifân feddân

6

Zikr olân bostân-ı mezkurun vakf olub kablü'l-feth ve ba'de'l-feth ilâ haze'l-an vakfiyyet üzere tasarruf idegeldüğüne âyân-ı vilâyet şehâdet idüb ve defterlere de mukayyed bulunmağın ber karar-ı sâbık defteri cedide vakf kayd olundu.

164.VAKF-I İBN-İ RECEB

KITA' : Arz-ı teferruk der karye-i kefr-i Devs bedâd m.

1

KITA' : Arz-ı teferruk bi'l-berş der-karye-i m. bedâd m. 1

Zikr olan iki kıta'i arz-ı mezkurun vakf olub kablü'l-feth ve ba'de'l-feth ilâ haze'l-an vakfiyyet üzere tasarruf idegeldüğüne âyân-ı vilâyet şehâdet idüb ve defterlere de mukayyed bulunmağın ber karar-ı sâbık defter-i cedide kayd olundu.

165.VAKF-I ZÜRRİYET-İ ŞEMSEDDİN BİN A'RAB VE ŞÜREKÂİH

KITA' : Arz-ı teferruk der arâzi tâbi'-i Cifân feddân 3

Zikr olân kıta'-i arz-ı mezkurların vakf olub kablü'l-feth ve ba'de'l-feth ilâ haze'l-an vakfiyyet üzere tasarruf idegeldüğüne âyân-ı vilâyet şehâdet idüb ve defterlere de mukayyed bulunmağın ber karar-ı sâbık defter-i cedide kayd olundu.

166.VAKF-I NUREDDİN BİN SULTAN

KITA' : Arz der arâzi Sek tâbi'-i Cifân feddân 4

Zikr olân kıtâ-i arz-ı mezkurun kablû'l-feth ve bade'l feth ila haze'l-an vakfiyyet üzere tasarruf idegeldüğüne âyân-ı vilâyet şehâdet idüb ve defterlere de mukayyed bulunmağın ber karâr-ı sâbık defter-i cedide kayd olundu.

167.VAKF-I ZÜRRİYET-İ ABDURREZZÂK BİN ŞEMSEDDİN VE ŞÜREKÂİH

BOSTÂN : fi yed-i Abdurrezzâk bin Şemseddin der-devr-i besâtin-i
Cifân feddân 5

Zikr olunân bostân-ı mezkurların vakf olub kablû'l-feth ve ba'de'l-feth ilâ haze'l-an vakfiyyet üzere tasarruf idegeldüğüne âyâm-ı vilâyet şehâdet idüb ve defterlerede mukayyed bulunmağın ber karar-ı sâbık defter-i cedide kayd olundu.

168.VAKF-I ZÜRRİYET-İ ŞEMSEDDİN BİN لصور VE ŞÜREKÂİH

KITA' : Arz-ı teferruk vâdi der-dair Humus feddân 10

KITA' : Arz-ı teferruk tabakât der-dair m. feddan 6

Zikr olan iki kıta-i arz-ı mezkurların vakf olub kablû'l-feth ve ba'de'l-feth ilâ haze'l-an vakfiyyet üzere tasarruf idegeldüğüne âyân-ı vilâyet şehâdet idüb ve defterlerede mukayyed bulunmağın ber karar-ı sabık defter-i cedide kayd olundu.

169.VAKF-I ZÜRRİYET-İ MEHMED BİN TAHİR

KITA' : Arz-ı teferruk der-dair Humus feddân 3

Zikr olân kıta-i arz mezkurun vakf olub kablû'l-feth ve ba'de'l-feth ila hazne'l-an vakfiyyet üzere tasarruf idegeldüğüne âyân-ı vilâyet şehâdet idüb

ve defterlere de mukayyed bulunmağın ber karâr-ı sabık defter-i cedide kayd olundu.

170.VAKF-I ZÜRRİYET-İ SALAHÂDDİN BİN KEMÂLEDDİN

- KITA' : Arz-ı teferruk bâbü'l-Kisve der-dair Humus feddân 10
 KITA' : Arz-ı teferruk Cedü'l-Kefr deyr feddân 5
 KITA' : Arz der-dair Humus feddân 7
 KITA' : Arz teferruk berş der-dair Humus feddan 6

Zıkr olunan kıtâ'i arâzi-i mezkurun vakf olub kablü'l-feth ve ba4de'l-feth ilâ haze'l-an vakfiyyet üzere tasarruf idegeleldüğüne âyân-ı vilâyet şehâdet idüb ve defterlerede mukayyed bulunmağın ber karar-ı sâbık defter-i cedide kayd olundu

171.VAKF-I EM NUREDDİN BİN MİNHÎ

- KITA' : Arz-ı teferruk be-çift-i der-mezraa-i Harşilâ bedâd
 sebil 6

ZSıkr olan kıta-i az-ı mezkurun vakf olub kablü'l-feth ve ba'de'l feth ile haze'l-an vakfiyyet üzere tasarûf idegeldüğüne âyân-ı vilâyet şehâdet idüb ve defterlere de mukayyed bulunmağın ber kaçar-ı sâbık defter-i cedide kayd olundu.

172.VAKF-I ZÜRRİYET-İ NASRADDİN BİN ^{لوعسم} VE ŞÜREKÂİH

- KITA' : Arz-ı teferruk ^{سريعف} der-dair Humus feddân 8

Zıkr olân kıtâ-i arz mezkurların vakf olub kablü'l-feth ve ba'de'l-feth ila hane'l-an vakfiyyet üzere tasaruf idegeldüğüne âyân-ı vilâyetk şehâdet idüb ve defterlerede mukayyed bulunmağın ber karâr-ı sabık defter-i cedide kayd olundu.

173.VAKF-I ZÜRRİYET-İ خير عمر VE ŞÜREKÂİH

BOSTÂN : Teferruk der-kuyud der-besâtin-i devr-i Çoruk feddân 5

Zikr olân bostân-ı mezkurların vakf olup kablü'l-feth ve ba'de'l-feth ilâ haze'l-an vakfiyyet üzere tasarruf idegeldiğüne âyân-ı vilâyet şehâdet idüb ve defterlere de mukayyed bulunmağın ber karâr-ı sabık defter-i cedide kayd olundu.

174.VAKF-I ZÜRRİYET-İ ALİ BİN TARÎR

BOSTAN : Teferruk Be-Nasirî der-besatin devr-i Çoruk feddân 6

Zikr olunân bostân-ı mezkurun vakf olup kablü'l-feth ve ba'de'l-feth ilâ haze'l-an vakfiyyet üzere tasarruf idegeldiğüne âyân-ı vilâyet şehadet idüb ve defter lerede mukayyed bulunmağın defter-i cedide kayd olundu.

175.VAKF-I ZÜRRİYET-İ MEHMED BİN CELÂLEDDİN VE ŞÜREKÂİH

KITA' : Arz-ı teferruk turunci der-dair Humus feddân 5

Zikr olunan kîtâ-i arz-ı mezkurların vakf olup kablü'l feth ve ba'de'l-feth ila haze'l-an vakfiyyet üzere tasarruf idegeldiğüne âyân-ı vilâyet şehâdet idüb ve defterlere de mukayyed bulunmağın ber karar-ı sâbık defter-i cedide kayd olundu.

176.VAKF-I CELÂLEDDİN BİN VE ŞÜREKÂİH

KITA' : Arz-ı teferruk بلعمر der-dair Humus feddân 8

KITA' : Arz-ı teferruk لنشار der-dair Humus feddân 9

KITA' : Arz-ı teferruk Nasrâniyye der dair Humus feddan 7

KITA' : Arz-ı teferruk Nasrâniyye diğer der-dair m. feddân 6

KITA' : Arz-ı teferruk Sehim Karye Toyu (طوى) der-dair
Humus feddân 1

KITA' : Arz-ı teferruk berş der-dair Humus feddân 5

KITA' : Arz-ı teferruk Tavâşiye der-dair Humus feddân 3

- KITA' : Arz-ı teferruk Makaslı der-dair Humus feddân 3
- KITA' : Arz-ı teferruk kurbü'l-Hisar der-dair m. feddân 6
- KITA' : Arz-ı teferruk bi'l- *الاورس* der-arâzi mezra'a-i
Sema't feddân 3.5
- KITA' : Arz-ı teferruk Nâsiye der-dair Humus feddân 6
- KITA' : Arz-ı teferruk *عمير* der-dair Humus feddan 7
- KITA' : Arz-ı teferruk Toyluder-dair Humus fiddân 6
- KITA' : Arz-ı teferruk *شمس* der-arâzi adı tâbi Cifâ feddân 20
- KITA' : Arz-ı teferruk *شمس* diğer der-arâzi adı feddân 10
- KITA' : Arz-ı teferruk fi yed-i Celâleddin Zeheb der-dair
Humus feddân 12
- YEKÛN : 16 Kayyum

Zikr olunân kıta-i arâzi-i mezkurun vakf olup kablü'l-feth ve ba'de'l-feth ilâ haze'l-an vakfiyyet üzere tasarruf idegeldüğüne âyân-ı vilâyet idüb ve defterlerede mukayyed bulunmağın ber karar-ı sâbık defter-i cedide kayd olundu.

177.VAKF-I ZÜRRIYET-İ BEDREDDİN BİN EBU BEKR VE ŞÜREKÂİH

- KITA' : Arz-ı teferruk Karûn der-arâzi-i adı tâbi-i Cifân feddân
6
- KITA' : Arz-ı teferruk. Tavâşiye der-arâzi adı tâbi-i Cifân
feddan 10

Zikr olunan kıta-i arâzi-i mezkurların vakf olup kablü'l-feth ve ba'de'l-feth ila haze'l-an vakfiyyet üzere tasarraf idegildüğüne âyân-ı vilâyet şehâdet idüb ve defterlerede mukayyed bulunmağın ber karar-ı sâbık defter-i cedide kayd olundu.

178.VAKF-I NUREDDİN BİN SULTÂN

KITA' : Arz-ı teferruk bevâdi der arâzi adı tabi'-i Cifân feddân 13

Zikr olunan kıta-i arz mezkurun vakf olup kablü'l-feth ve ba'de'l-feth ilâ haze'l-an vakfiyyet üzere tasarruf idegeldüğüne âyân-ı vilayet şehâdet idüb ve defterlerede mukayyed bulunmağın ber karâr-ı sâbık defter-i Cedide kayd olundu

179.VAKF-I ALÂEDDİN BİN ED-DEBBÂ VE ŞÜREKÂİH

KITA' : Teferruk **سحروم** der-besâtin-i Cifân feddân 5

KITA' : Arz-ı teferruk zamân der-besâtin-i Cifân 6 kırat

Zikr olan bostanın tamâmı ve bostân-ı mezkurun hissesi mezkurların vakf olup kablü'l-feth ve ba'de'l-feth ila haze'l-an vakfiyyet üzere tasarruf idegeldüğüne ayan-ı vilayet şehadet idüb ve defterlerede mukayyed bulunmağın ber karar-sabık defter-i cedide kayd olundu.

180.VAKF-I ŞAHÂBEDDİN BİN HÜDA VE ŞÜREKÂİH

KITA' : Arz-ı teferruk **سولات** der-besâtin-i Cifân feddân 5

KITA' : Arz-ı teferruk zamân der-besâtin-i Cifân Hisse 6 kırat

Zikr olan bostanın tamâmı ve bostân-ı mezkurun hissesi mezkurların vakf olup kablü'l-feth ve ba'de'l-feth ila haze'l an vakfiyyet üzere tasarruf idegeldüğüne ayan-ı vilâyet şehâdet idüb ve defterlerede mukayyed bulunmağın ber karar-ı sabık defter-cedide kayd olundu.

181.VAKF-I ZÜRRİYET-İ İBN-İ BAHÂDIR VE ŞÜREKÂİH

KITA' : Arz-ı teferruk **سرمق** der-dair Humus feddân 1.5

Zikr olunân kıta-ı arz-ı mezkurların vakf olup kabl'ül-feth ve ba'de'l-feth ilâ haze'l-an vakfiyyet üzere tasarruf idegeldüklerle âyân-ı vilâyet

şehâdet idüb ve defterlere de mukayyed bulunmağın ber karâr-ı sabık defter-i cedide kayd olundu.

182.VAKF-I ZÜRRİYET-İ ŞEMSEDDİN BİN ECNEBÛR

(لـ صـ و ر)

KITA' : Arz-ı teferruk قـ ر ز لـ سـ der-dair Humus feddan 18

Zıkr olunân kıta-i arz-ı mezkurun vakf olub kablü'l-feth ve ba'de'l-feth ilâ haze'l-an vakfiyyet üzere tasarruf idegeldüğüne âyân-ı vilâyet şehâdet idüb ve defterlerede mukayyed bulunmağın ber karâr-ı sâbık defter-i Cedide kayd olundu.

183.VAKF-I ZÜRRİYET-İ HÂLİD BİN HAŞŞAŞE

(حـ شـ اـ شـ)

KITA' : Arz-ı teferruk fi yed-i Ömer bin Minhi der-dair
Humus feddân 4

Zıkr olan kıta-i arz-ı mezkurların vakf olub kablü'l-feth ve ba'de'l-feth ila haze'l-an vakfiyyet üzere tasarruf idegeldüğüne âyân-ı vilâyet şehâdet idüb ve defterlerede mukayyed bulunmağın ber karar-ı sâbık defter-i cedide kayd olundu..

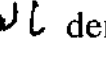
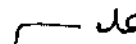
184.VAKF-I ŞEMSEDDİN BİN MU'AZ VE ŞÜREKÂİH

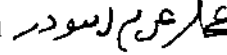
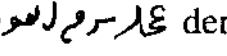
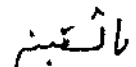
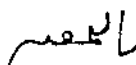
KITA' : Arz-ı teferruk bi'l-hevâtin der-arâzi karye-i kefr-i Bekis
Hisse vakf m. bedâd sebil 5

KITA' : Arz-ı teferruk bi'l-a'dliye der-arâzi karye-i m.
Hisse 2 ve şürekâih bedâd sebil 8

KITA' : Arz-ı teferruk bi's-sehimü'l-nasrâni والـ رـ و لـ سـ اـ شـ
Hisse vakf m. ve şürekâih bedâd m. 1

KITA' : Arz-ı teferruk bi'l-kıtâl der-arâzi karye-i m.
vakf m. şürekâih bedâd sebil 8

- KITA' : Arz-ı teferruk be-çiftü'l-kerm der-arâzi karye-i m.
vakf m. ve şürekâih bedâd sebil 8
- KITA' : Arz-ı teferruk bi'l-kıtâl diğer der-arâzi karye-i m.
vakf m. ve şürekâih bedâd sebil 8
- KITA' : Arz-ı teferruk ba'lbekiyye der-arâzi karye-i m.
vakf m. ve şürekâih bedâd sebil 8
- KITA' : Arz-ı teferruk bi'l-hevâtin ve İbn-i Hâfâ der-arâzi
karye-i m. vakf m. tamamen bedâd sebil 8
- KITA' : Arz-ı teferruk bi'l-ba'lbekiyye diğer der-arâzi karye-i m
vakf m. tamamen bedâd sebil 8
- KITA' : Arz-ı teferruk der-arâzi karye-i m. vakf m.
tamamen bedâd sebil 8
- KITA' : Arz-ı teferruk bi'l-arz der-arâzi karye-i m. vakf
tamamen bedâd sebil 8
- KITA' : Arz-ı teferruk bi's-Sehim der-arâzi karye-
i m.
vakf m. tamamen bedâd sebil 6
- KITA' : Arz-ı teferruk be-vâdi-i-zeyt der-arâzi karye-i m.
vakf tamamen bedâd sebil 7
- KITA' : Arz-ı teferruk bi'z-Zerrin der-arâzi karye-i m. tamamen
bedâd sebil 6
- KITA' : Arz-ı teferruk bi'l-Haydar der-arâzi karye-i m.
tamamen bedâd sebil 5
- KITA' : Arz-ı teferruk der-arâzi karye-i m.
vakıf m. tamâmen bedâd sebil 8
- KITA' : Arz-ı teferruk be-vâdi-i Şems der-arâzi karye-i m.
vakıf tamamen bedâd sebil 6
- KITA' : Arz-ı teferruk bi'l-berş-i Bilâl der-arâzi karye-i m.
vakıf tamâmen bedâd sebil 8

- KITA' : Arz-ı teferruk beyt-i Kâsım der-arâzi karye-i m.
tamâmen bedâd sebil 8
- KITA' : Arz-ı teferruk bi's-Sehim arâzi karye-i m.
tamâmen bedâd sebil 8
- KITA' : Arz-ı teferruk be-Sehim der-arâzi karye-i m.
tamâmen bedâd sebil 5
- KITA' : Arz-ı teferruk beytü'l-A'râs der-arâzi karye-i m.
- KITA' : Arz-ı teferruk Sehim-i berasü'l-Cüdâ der-arâzi karye-im.
tamâmen bedâd sebil 4
- KITA' : Arz-ı teferruk İbn-i A'la ve İbnü'l-A'cemi der-arâzi
karye-i m. tamâmen bedâd sebil 6
- KITA' : Arz-ı teferruk be-çiftü'l-Ömer der-arâzi karye-i m.
tamâmen bedâd sebil 8
- KITA' : Arz-ı teferruk be-Sehimü'l-iyâl der-arâzi karye-i m.
vakf m. tamâmen
- KITA' : Arz-ı teferruk der-arâzi karye-i Devs bedâd
m. 2
- KITA' : Arz-ı teferruk bi'l-berş der-karye-i kefr Devs bedâd m.
1
- KITA' : Arz-ı teferruk bi'n-Nasrâni der-karye-i m. bedâd m. 1
sebil 3
- KITA' : Arz-ı teferruk der-karye-i m. bedâd m. 1
- KITA' : Arz-ı teferruk beyâz der-dair Humus fiddân 8
- KITA' : Arz-ı diğer der-dair Humus feddân 5
- KITA' : Arz-ı teferruk diğer der-dair Humus feddân 6
- YEKÛN : Kayyum 23

Zikr olân kıta-i arz-ı mezkurun vakf olup kablü'l-feth ve ba'de'l-feth
ilâ haze'l-an vakfiyyet üzere tasarruf idgeldüğüne âyân-ı vilayet şehâdet

idüb ve defterlere de mukayyed bulunmağın ber karâr-ı sâbık defter-i cedide kayd olundu.

**185.VAKF-I ŞEHÂBEDDİN AHMED BİN BURHANEDDİN
İBRÂHİM EŞ-ŞEHİD ع ل EL-PEHLIVÂN LEZZİNE
TARİH-İ SİCİLÜ'L-VAKFIYE Fİ 914**

KITA'	: Arz-ı teferuk sehimü'l-kerm der karye-i kefr Bekis
KITA'	: Arz ma'sehimü's-Sagir teferruk <i>الرسم</i> der karye-i m.
ARÂZİ	: 2 kıta' der-dair Humus vakf m. feddân 10
KITA'	: Arz vakf İbn-i Pehlivân der karye-i kefr Bekis
KITA'	: Arz vakf İbn-i Pehlivân der karye-i kefr Bekis
KITA'	: Arz-ı teferruk bi'l-berş min arâzi firûz belâkü'l-arz Semâkiye
KITA'	: Arz min arâzi mezra'a-i kefr Saz
KITA'	: Arz min arâzi Cifân teferruk bi't-Toylu
ARZ	: Teferruk <i>الرسم</i> ve'l-matli der arâzi adı tabi Cifân
KITA'	: % Arz min arâzi kefr Devs teferruk ma'mü'l-lyâl
KITA'	: Arz-ı teferruk <i>الرسم</i> min arâzi-i kefr Devs
KITA'	: Arz-ı kiblehetü'l-tarikü's Sultâni der arâzi adı tâbi-i Cifân
KITA'	: Arz-ı teferruk <i>الط</i> min arazi Cifân
KITA'	: Arz-ı teferruk bi'l-belât der karye-i kefr Devs
YEKÛN	: Kayyum 13

Zikr olunân kıta-i arâzi-i mezkurun vakf olub kablü'l-feth ve ba'de'l-feth ilâ haze'l-an vakfiyyet üzere tasarruf idegeldüğüne âyân-ı vilâyet şehâdet idüb ve defterlerede mukayyed bulunmağın ber karâr-ı sâbık defter-i cedide kayd olundu.

**186.VAKF-I ŞAHABEDDİN EL-MEZKÛR LEZZİNE
TARİHÜ'L-VAKFIYE Fİ SENE 891**

- AN KITA' : Arz-ı teferruk be çiftü'l **المعسر** min arazi kefr-i Sâc
Tahir-i Humus hisse 18 sehim ve süküs sehim
- AN KITA' : Arz-ı teferruk yedimü'l-Gazâl min arâzi kefr-i Sâc
hisse 18 Sehim ve sülüs sehim
- AN KITA' : Arz-ı teferruk be-nâkibü'n-Nüveb der-arâzi Semat hisse
18 Sehim ve sülüs sehim
- KITA' : Arz-ı teferruk tavâşiye der-dair Humus
- KITA' : Arz-ı teferruk be-cemre hâr
- YEKÛN : Kayyum 5

Zıkr olunân kıta-i arâzi-i mezkurun vakf olup kablü'l-feth ve ba'de'l feth ilâ haze'l-an vakfiyyet üzere tasarruf idegeldüğüne âyân-i vilâyet şehâdet idüb ve defterlere de mukayyed bulunmağın ber karâr-ı sâbık defter-i cedride kayd olundu.

**187.VAKF-I A'İŞE BİNT-İ ŞAHÂBEDDİN AHMED BİN
EL-PEHLİVÂN TARİHÜ'L-VAKFIYYE SENE 888**

- KITA' : Arz-ı teferruk be-çiftü'l **المعسر** min arâzi-i kefr-i Sâc
Zâhir-i Humus hisse 5 kırat ve yedi kırat
- AN KITA' : Arz-ı teferruk yedimü'l-Gazâl min arâzi kefr-i Sâc hisse
5 kırat ve yedi kırat
- AN KITA' : Arz-ı teferruk be-Nakibü'l-Nüveb der-arâzi-i Semat
hisse 5 kırat ve 7 kırat

Zıkr olunân kıta-İ arâzide hisse-i mezkurenin vakf olup kablü'l feth ve ba'de'l-feth ilâ haze'l-an vakfiyyet üzere tasarruf idegeldüğüne âyân-ı vilâyet şehâdet idüb ve defterlere de mukayyed bulunmağın ber-karâr-ı sabık defter-i cedide kayd olundu.

188.VAKF-I MEHMED BİN İBRAHİM

AN ZEMİN : Bostânü'l-Hâs der-devri Çoruk (*بروقر*)
Hisse 10 kırat ve salise kırat

Zikr olunân hisse-i mezkurun kadimden vakf olub kablü'l-feth ve ba'de'l-feth ilâ haze'l-an vakfiyyet üzere tasarruf idegeldüğüne âyân-ı vilâyet şehâdet idüb ve defterlere de mukayyed bulunmağın ber karâr-ı sâbık defter-i cedide kayd olundu.

189.VAKF-I MEHMED BİN A'TÂZ

KITA' : Arz-iteferruk Kamer der-karye-i kefr-i Bekis hisse 18
kırat

KITA : Arz-ı teferruk be-çifti ve't-Toylu ve's-Sin ve's-Sin
در کمره صد در der-karye-i kefr-i Bekis

KITA' : Arz-ı teferruk berş der-karye-i m. hisse ve rub

KITA' : Arz-I teferruk sehimül-Küvâri der-karye-i m. tamâmen

KITA' : Arz-ı teferruk Halil der-karye-i kefr-i Bekis tamâmen

KITA' : Arz-ı teferruk bi'n-Nuriye der-karye-i m. hisse nısf ve
rub

KITA' : Arz-ı teferruk sülüs *در سولس* der karye-i m.
tamâmen

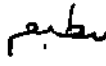
Zikr olunân kıtâ-i arâziden tasib olunan hisselerin tamâmı kadimden vakf olub kablü'l-feth ve ba'de'l-feth ilâ haze'l-an vakfiyyet üzere tasarruf idegeldüğüne âyân-ı vilâyet şehâdet idüb ve defterlere de mukayyed bulunmağın ber karâr-I sâbık defter-i cedide kayd olundu.

190.VAKF-I ALÂEDDİN BİN MİNHÎ

KITA' : Arz-ı teferruk bi'l-Emriyye der-mezra'a-i kefr-i Sahi
bedâd sebil 10

Zikr olan kıta-i arâzi-i mezkurun kadimden vakf olup kablü'l-feth ve ba'de'l-feth ilâ haze'l-an vakfiyyet üzere tasarruf idegeldüğüne âyân-i vilâyet şehâdet idüb ve defterlere de mukayyed bulunmağın ber karâr-ı sabık defter-i cedide kayd olundu.

191.VAKF-I ŞAHABEDDİN BİN MİNHÎ

- KITA' : Arz-ı teferruk bi'l-Emiriyye der-mezra'a-i kefr-i Sahr
bedâd m. 1
- KITA' :Arz-ı teferruk bi's-Sehim Celi der-mezraa-i m. bedâd
sebil 8
- KITA' : Arz-ı teferruk der-arâzi adı tâbi'-i Cifân
feddân 4

Zikr olan kıta-i arâzi mezkurun kadimden vakf olup kablü'l feth ve ba'de'l-feth ilâ haze'l-an vakfiyyet üzere tasarruf idegeldüğüne âyân-ı vilâyet şehâdet idüb ve defterlere de mukayyed bulunmağın ber karâr-ı sâbık defter-i cedide kayd olundu.

192.VAKF-I A'TAZ VE ABDULLÂH BİN KUSEYFE VE ŞÜREKÂİH

- KITA' : Arz-ı teferruk bi'l-çift der-dair humus feddân 1

Zikr olunân kıta-i arz-ı mezkurun kadimden vakf olup kablyü'l-feth ve ba'de'l-feth ilâ haze'l-an vakfiyyet üzere tasarruf idegeldüğüne âyân-i vilâyet şehâdet idüb ve defterlere de mukayyed bulunmağın ber-karâr-ı sâbık defter-i cedide kayd olundu.

193.VAKF-I ŞEYH NASRADDİN BİN MİNHÎ

- KITA' : Arz-ı teferruk şa'iriye der-mezraa-i kefr Sahr bedâd m.
1

Zikr olunân kıta-i arz-ı mezkurun kadimden vakf olub kablü'l-feth ve ba'de'l-feth ila haze'l-an vakfiyyet üzere tasarruf idegeldüğüne âyân-ı vilâyet şehâdet idüb ve defterlere mukayyed bulunmağın ber karâr-ı sabık defter-i cedide kayd olundu

**194.VAKF-I EL-KALÂYİ ALİ VE EMİREDDİN BİN
MEHMED VE'Z-ZÂN ZEYNEDDİN ÖMER BİN MİNHİ
LEZZİNE TARİHÜ'L-VAKFİYYE Fİ SENE 930**

KITA' : Arz der-mezraa-i kefr-İ Sahr

Zikr olân kıta-i arz-ı mezkurların kadimden vakf olub kablü'l feth ve ba'de'l-feth ilâ haze'l-an vakfiyyet üzere tasarruf idegeldüğüne âyân-ı vilâyet şehâdet idüb ve defterlere de mukayyed bulunmağın ber kaâr-ı sâbık defteri cedide kayd olundu

**195.VAKF-I ABDULLÂH BİN AKÂN VE MEHMED BİN
ATAZ**

KITA' : Arz-ı teferruk bi's-Sehim-i Âmâ der-karye-i kefr-i
Bekis

Zikr olunân kıta-i arz-i mezkurların kadimden vakf olub tasarruf idegeldüğüne âyân -vilâyet şehâdet idüb ve defterlerede mukayyed bulunmağın ber karar-ı sabık defteri cedide kayd olundu.

**196VAKF-I AHMED BİN ^{بوط} ALÂ EVLÂDİ BA'DE'L-
İNKIRÂZ A'LÂ'ÜL-HAREMEYNİ'Ş-ŞERİFEYN**

AN MEZRA'A-İ : Ayn-ı Cûber (عمر جوبر) tâbi'-i Humus hisse 1.5 feddân
ve rub' feddân 170

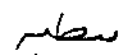
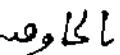
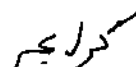
Zikr olân hisse-i mezkurun kadimden vakf olub kablü'l-feth ve ba'de'l-feth ilâ haze'l-an vakfiyyet üzere tasarruf idegeldüğüne âyân-ı vilâyet şehâdet idüb ve defterlere de mukayyed bulunmağın ber-karhar-ı sâbık defter-i cedide kayd olundu.

**197.VAKF-I ŞAHÂBÎ AHMED NASİRÎ MEHMED KÖÇİKİ
VE'L HAREM-İ GÜZEL BİNT-İ ABDULLÂH A'LÎ
HAYDAR VE ZÜRRİYÂTI**

BOSTÂN	: Der-	فور	Çoruk teferruk bi'l-Celi hisse 16 kırat
BOSTÂN	: Der-	فور	m. teferruk bi'l-Battâni hisse 16 kırat
BOSTÂN	: Der-	فور	m.teferruk bi'l-Mezale hisse 16 kırat
BOSTÂN	: Der-	فور	m. teferruk bi'l-Iyâl hisse 16 kırat
BOSTÂN	: Der-	فور	m. bi'z-Zârevi
YEKÛN	: Kayyum	5	

Zikr olunân bostânlardan tayin olunan hisseler mezkurun ve mezburun vakf olub kablü'l-feth ve ba'del-feth ilâ haze'l-an vakffiyyetüzere tasarruf idegeldüğüne âyân-i vilâyet şehâdet idüb ve defterlere de mukayyed bulunmağın ber karâr-ı sâbık defter-i cedide kayd olundu.

198.VAKF-I HÂC SÂLİM BİN HÂC MEHMED
A'LÂ EVLÂDİ **VEBA'DE'L-İNKIRÂZ A'LÎ
ES-SAFRA VE'L-MEŞAKÎN**

KITA'	: Arz-ı teferruk bi't-Toylu tâbi-i Cifân
KITA'	: Arz-ı teferruk tâbi-im.
KITA'	: Arz-ı teferruk be-çeft-i İbn-i Harâmi tabi-i kefr-i Bedoş (بدوس)
KITA'	: Arz-ı teferruk bi'l-berş tâbi-im.
KITA'	: Arz-ı teferruk bi's-Safrâ tâbi-im.
KITA'	: Arz-ı teferruk tâbi-i kefr-i Bekis
KITA'	: Arz-ı teferruk be-çift
KITA'	: Arz-ı teferruk bi'l-Vâkîf tâbi-i m.
KITA'	: Arz-ı teferruk bi'l-Muharebe tâbi-i m.
KITA'	: Arz-ı teferruk be-çift-i Hâlidî tâbi-i m.
AN KITA'	: Arz-ı teferruk bi'l-Vâkîf tâbi-im. hisse 12 kırat

AN KITA'	: Arz-ı teferruk be--Sehimü'l-berş tâbi'i m. hisse 12 kırat
KITA'	: Arz-ı teferruk bi'l-Vâkıf tâbi-i m.
KITA'	: Arz-ı teferruk bi'l-Tüccâriye
KITA'	: Arz-ı teferruk bi'l-Haydar
KITA'	: Arz-ı teferruk bi'l-Vâkıf tâbi-i Ekber
KITA'	: Arz-ı teferruk ^{الرہوم} tâbi-i m. hisse 12 kırat
KITA'	: Arz-ı teferruk bi'l-Gâr-ı Hasan tâbi-i m.
KITA'	: Arz-ı teferruk bi'l-berş tâbi m.
KITA'	: Arz-ı teferruk bi'z-Zaferaniye tâbi-i m.
AN KITA'	: Arz-ı teferruk bi'l-Vâkıf tâbi-i m. hisse 12 kırat
KITA'	: Arz-ı teferruk bi'l-Vâkıf tâbi-i m. hisse 12 kırat
AN KITA'	: Arz-ı teferruk bi'l-Haydar tâbi-i m. 6 kırat
AN KITA'	: Arz-ı teferruk Gün-i ibred (کون/برہ) tâbi-i m. hisse 12 kırat
KITA'	: Arz-ı teferruk bi'l-Vâkıf tâbi-i kefr-i Bekis
KITA'	: Arz-ı teferruk be-çiftü'l-Nasrâni tâbi-i m.
KITA'	: Arz-ı teferruk bi't-Tüccâriye tâbi-i kefr-i Bekis
KITA'	: Arz-ı teferruk bi't-Tüccâriye tâbi-i m.
KITA'	: Arz-ı teferruk bi'l-Haydar tâbi-i m.
KITA'	: Arz-ı teferruk bi'l-Vakıf tâbi-i m. hisse 12 kırat
KITA'	: Arz-ı teferruk be-sehimü'l-Nasrâni tâbi-i mezra'a-i kefr-i Bekis
YEKÛN	: 31 Kayyum

Zikr olan kıta-i arâzinin tamâmı tayin olan hisseler mezkurun kadimden vakf olub kablü'l-feth ve ba'de'l-feth ila haze'l-an vakfiyyet üzerer tasarruf idegeldüğüne âyân-ı vilâyet şehâdet idüb ve defterlere de mukayyed bulunmağın ber karâr-ı sabık defter-i cedide kayd olundu.

199.VAKF-I TAKİRADDİN BİN EBİ BİN A'LÂEDDİN

A'Lİ EL-MA'RÛF ابريمانو

TAHÛN : Teferruk سدر El-Hasî Zahir-i Humus hisse 18 kırat
ve semân kırat

Zikr olunân tahundan ta'yin olunân hisse-i mezkurun vakf olub kablü'l-feth ve ba'de'l-feth ila haze'l-an vakfiyyet üzere tasarruf idegeldüğüne âyân-ı vilâyet şehâdet idüb ve deterlerde mukayyed bulunmağın ber karâr-ı sabık defter-i cedide kayd olundu.

200.VAKF-I NASRULLÂH BİN A'ZÎNEDDİN HALÎL A'LÂ EVLÂDI VE ZÛRRİYÂTI

KITA' : Arz-I teferruk şa'iriyye der-mezraa-i kefr-i Devs bedâd
sebil 8

KITA' : Arz-ı teferruk المرمان der-karye-i m. bedâd m. 3

KITA' : Arz-ı teferruk bi'l-Kavle der-karye-i m. bedâd sebil 8

KITA' : Arz-ı teferruk bi'l-Halidiyât der-karye-i m. bedâd m. 1
sebil 4

KITA' : Arz-ı teferruk bi's-sofrâ der-karye-i m. bedâd m. 1

KITA' : Arz-ı teferruk bi'l-Ra'adiyye der-karye-i m. bedâd m. 1

KITA' : Arz-ı teferruk bi'l-Kala'iyye der-karye-i m. bedâd sebil
8

BOSTÂN : Teferruk ayarü'l-Kebir der-besâtin-i Çoruk feddân 10

BOSTÂN : Teferruk عقير El-Hatib der-besâtin-i Çoruk fiddân 2

KITA' : Arz-ı teferruk yedimü'l-Gazâl der-mezra-a-i kefr-i Sahr
bedâd m. 1

YEKÛN : 10 Kayyum

Zikr olunân kıta-i arâzi ve besâtin-i mezkurun vakf olub kablü'l feth ve ba'de'l-feth ilâ haze'l-an vakfiyyet üzere tasarruf idegeldüğüne âyân-ı vilâyet şehâdet idüb ve defterlere de mukayyed bulunmağın ber karâr-ı sâbık defter-i cedide kayd olundu.

201.VAKF-I ŞEYH TAKİRADDİN ABÎD A'LÂ EVLÂDÎ VE ZÜRRİYÂTI

AN HAMÂM : El-Cedid teferruk bi'z-Zatiye kurb-u Ca'mi'ül-Kebir
hissey 1 kırat

Zikr olunân hissey-i mezkurun vakf olub kablü'l-feth ve ba'de'l feth ilâ haze'l-an vakfiyyet üzere tasarruf idegeldüğüne âyân-ı vilâyet şehâdet idüb ve defterlerede mukayyed bulunmağın ber karâr-ı sâbık defteri cedide kayd olundu.

202.VAKF-I A'LÎ BİN DÖĞERİ

KITA' : Arz-ı teferruk der mezra'a-i kefr-i Sahr
bedâd sebil 6

Zikr olunan kıta-i arz-ı mezkurun vakf olub kabl'l-feth ve ba'de'l-feth ila haze'l-an vakfiyyet üzere tasarruf idegeldüğüne âyân-ı vilâyet şehâdet edüb ve defterlere de mukayyed bulunmağın ber karâr-ı sâbık defter-i cedide kayd olundu.

203.VAKF-I TAKİRADDİN EBU BEKR BİN ŞEMSEDDİN MEHMED EŞ-ŞEHİD TARİHÜ'L- VAKFİYE SENE 869

KITA' : Arz-ı teferruk bi'l-berş min arâzi-i bâbü'l-Tedkir tâbi-i
dair Humus

Zikr olunân kıta-i ârz-ı mezkurun kadimden vakf olub kablü'l feth ve bade'l-feth ila haze'l-an vakfiyyet üzere tasarruf idegeldüğüne âyân-ı vilâyet şehâdet idüb ve defterlere de mukayyed bulunmağın ber karâr-ı sâbık defter-i cedide kayd olundu.

204.VAKF-I İBN-İ BAHÂDİR

AN BOSTÂN : El-Cerine der-besâtin-i Civaniyât hisse 3 kırat

Zıkr olunân hisse-i mezkurun kadimden vakf olub kablü'l-feth feth ve bade'l-feth ila haze'l-an vakfiyyet üzere tasarruf idegeldüğüne âyân-ı vilâyet şehâdet idüb ve defterlerede mukayyed bulunmağın ber karâr-ı sabık defter-i cedide kayd olundu

205.VAKF-I CELÂLEDDİN BİN ZEYNEDDİN ÖMER BİN RECEB VE BÂKİ ŞÜREKÂİH

KITA' : Arz-ı teferruk be-çift-i berş der-mezra'a-i kefr-i
Sahr bedâd sebil 10

KITA' : Arz-ı teferruk be-kerm *فصول* der-mezra'a-i m.
bedâd sebil 10

KITA' : Arz-ı teferruk Şa'iriye der-mezra'a-i m. bedâd sebil 6

KITA' : Arz-ı teferruk be-kerm *برغفر* der-mezra'a-i m.
bedâd sebil 5

KITA' : Arz-ı teferruk yedimü'l-Gazâl der-mezra'a-i m.
bedâd sebil 12

KITA' : Arz-ı teferruk berş Cemre der-mezra'a-i m. bedâd sebil
6

ARÂZİ : 5 kıta teferrukan bir-Rıfa'iyye ve'l- *واللعيص والاصطفي وروان سوسم*
der karye-i kefr Bekis bedâd m.3

KITA'AT : Arz-ı tefgerruken *مال و مواتر* der-karye-i kefr Devs bedâd
m. 1

KITA' : Arz-ı teferruk *مال و مواتر* diğer karye-i kefr-i Devs
bedâd sebil 10

KITA'AT : Arz-ı teferrukân *مال و مواتر* der-karye-i m. bedâd sebil 6

YEKÛN : 10 Kayyum

Zikr olunân kıta-i arâzi-i mezkurların kadimden vakf olup kablü'l-feth ve ba'de'l-feth ilâ haze'l-an vakfiyyet üzere tasarruf idegeldüğüne âyân-ı vilâyet şehâdet idüb ve defterlere de mukayyed bulunmağın ber karâr-ı sâbık defter-i cedide kayd olundu.

206.VAKIF: HÂC MEHMED ARÎFÂN VE BÂKÎ ŞÜREKÂİH

BOSTÂN : Teferruk babü'l- *المطی صم* der-besâtin-i Civâniyât t tâbi'-i Humus fi sene 100

Zikr olunan besâtin-i mezkurların kadimden vakf olup kablü'l-feth ve ba'de'l-feth ilâ haze'l-an vakfiyyet üzere tasarruf idegeldüğüne âyân-ı vilâyet şehâdet idüb ve defterlere de mukayyed bulunmağın ber karâr-ı sâbık defteri cedide kayd olundu.

207.VAKF-I ZÜRRİYET-İ EMİNEDDİN VE ŞAHABEDDİN BİN HANEFİ VE BÂKÎ ŞÜREKÂİH

KITA' : Arz-ı teferruk turunci der-dair Humus feddân 32

KITA' : Arz-ı teferruk be-sevâbiye der-dair Humus feddân 7

KITA' : Arz-ı teferruk a'zamiye der-dair Humus feddân 6

KITA' : 2 arz teferruk *صم* ve's-Sehim der-dair Humus feddân 10

KITA' : Arz-ı teferruk *عوس* der-dair Humus feddân 6

Zikr olunân kıta-i arâzi-i mezkurların kadimden vakf olup kablü'l-feth ve bade'l-feth ila haze'l-an vakfiyyet üzere tasarruf idegeldüğüne âyân-ı vilâyet şehâdet idüb ve defterlerede mukayyed bulunmağın ber karâr-ı sâbık defter-i cedide kayd olundu

208.VAKF-I ZEYNEDDİN ÖMER BİN ES-SEYYİDÜ'Ş-ŞÂFÎ

AN TAHÛN : Teferruk yed-i Bekiriye Alî Nehrü'l-Kadı hisse 6 kîrat

AN HAMÂM : Teferruk bi'l-Pederü4l-anü'l-Cedid hisse 2 kîrat

AN DÜKKÂN : Fi arz-ı Ummân Medrese ün-Nûri fi civâr-ı sukun
Neb fi Mahâlle-ı Bâbü'l-Hûd der-nefs-i Humus
El-Mulehassis bi'l-Vakf dükkân 1 bâb

Zikr olunân hisseler ve dükkân-ı mezkurun kadimden vakf olup kablü'l-feth ve ba'de'l-feth ilâ haze'l-an vakfiyyet üzere tasarruf idegeldüğüne âyân-ı vilâyet şehâdet idüb ve defterlerede mukayyed bulunmağın ber karâr-ı sâbık defter-i cedide kaydr olundu.

209.VAKF-I ŞEMSEDDİN MEHMED BİN ZEYNEDDİN ÖMER EŞ-ŞEHİD BABETÜ'L-ATTÂR TARİHÜ'L-VAKFİYYE SENE 940

KITA' : Arz-ı teferruk be-berş be-bâb-ı Tedkir der-dair Humus

KITA' : Arz-ı teferruk *عمود العرج* der-dair Humus

AN KITA' : Arz-ı teferruk be-berş İbn-i *طموح* der-dair
Humus hisse 20 kîrat

AN KITA' : Arz fi bâb-ı Tedkir der-dair Humus hisse 15 kîrat

KITA' : Arz-ı teferruk *المركم* der dair Humus hisse 9 kîrat

KITA' : Arz-ı teferruk bi't-temimiye der-dair Humus

KITA' : Arz der-karye-i deyr-i Bakliya ser fiha Zahir-i Humus

KITA' : Arz-ı teferruk *المعمر* Hâlic bâb-ı Tedkir der-dair
Humus

KITA' : Arz-ı teferruk be-çift *المعمر* diğer yer der-dair
Humus

- AN KITA' : Arz-ı teferruk bi'z-Zevâyâ der mezra'a-i kefr-i Devs
hisse 12 kırat
- AN KITA' : Arz-ı teferruk bi'l-Vâkıf der-karye-i deyr-i Bakliyâ
hisse 6kırat
- KITA' :Arz der-mezra'a-i Bâýûs feyyal Vakf sebil
- AN KITA' : Arz-ı teferruk bi'l-Makaslı der-dair Humus hisse 12
kırat
- KITA' : Arz-ı teferruk bi'l-Vâkıf der-karye-i deyr-i Meve
A'ribhân
- KITA' : Arz-ı teferruk bi'l-لطواسان ve çift دربو der-dair
Humus
- KITA' : Arz-ı teferruk bi'z-Zür der-arâzi سمات el-feyyâl
tabi-i
Civâniyât hisse 6 kırat
- KITA' : Arz der karye-i Bakliyâ ser fiha
- AN KITA' : Arz teferrukân baveretü'l-Kebire ve's-Sâgine der-karye-
i kefr Devs hisse 12 kırat
- AN ARZ : Teferruk bi's-Sehim der karye-i kefr Devs hisse 12 kırat
- KITA' : Arz der-dair Humus Kibliha Ed-derin
- KITA' : Arz min arâzi الكباش kiblihâ el-Kâdı hisse 12 kırat
- KITA' : Arz-ı teferruk Safiyye der-karye-i deyr-i Bakliyâ
- KITA' : Arz min arâzi الكباش tabi'-i Civâniyât hisse 12 kırat
- KITA' : Arz-ı teferruk bi'l-
- KITA' : Arz min arâzi Cifân tabi'-i Humus
- KITA'AT : Arz min arâzi-i Deyr-i Bakliyâ teferrukân Behfûl
evlâdı Sâlih

Zikr olunân kıta-i arâziden takib olunân hisselerin tamamı mezkurnun
kadimden vakf olub kablü'l-feth ve ba'de'l-feth ilâ haze'l-an vakfiyyet üzere

tasarruf idegeldüğüne âyân-ı vilâyet şehâdet idüb ve defterde de mukayyed bulunmağın ber karâr-ı sâbık defter-i cedide kayd olundu.

210.VAKF-I ŞEMSEDDİN EL-MEZKÛR TARİHÜ'L- VAKFİYYE SENE 904

- AN HÂN : ملا صنف Hamâm Câfer-i طح Humus hisse 12
kırat
- AN KITA' : Arz-ı teferruk bi'z-Zevâyâ der-karyşe-i kefr-i Devs
hisse 12 kırat
- AN ARZ : Bostân min arâzi ملا صنف teferruk bi'z-Zûr hisse 12
kırat
- KITA' : Arz-ı teferruk şeftâliye der-dair Humus
- AN HAMÂM : Teferruk bi's-Sagîr berrâş Suku't-Tüccârin der-Humus
Hisse 7 kırat
- KITA' : Arz-ı teferruk bin Nûriye der-dair Humus

Zıkr olunân hisseler ve kıta-i arâzinin tamamı mezkurun kadimden vakf olub kablü'l-feth ve ba'de'l-feth ila haze'l-an vakfiyyet üzere tasarruf olunageldüğüne âyân-ı vilâyet şehâdet idüb ve defterlere de mukayyed bulunmağın ber-karar-ı sâbık defter-i cedide kayd olundu.

211.VAKF-I ZEYNEDDİN ABDÜLKADİR BİN ŞEMSEDDİN ÖMER BİN ŞEMSEDDİN MEHMED BİN YA'KÛB TARİHÜ'L-VAKFİYYE 876

- AN HATÛN : ملا طح Humus fi suku't-Tüccâr ma'
3kırat min 13 bâb
- AN BOSTÂN : Teferruk bi'l-Peder der-besâtin-i Çoruk hisse 12 kırat
- AN KITA' : Arz-ı teferruk bi't-Turunci der-dair Humus
hisse 5 kırat ve selâse esmân kırat
- AN KITA' : Arz-ı teferruk bi't-Tavâşiye min arâzi bâb-ı derin der-
dair Humus hisse 5 kırat ve selâse esmân kırat

AN ARZ	: Sema't tâbi'-i Humus hisse 10.5 kırat ve Selâse esmân kırat
AN KITA'	: Arz-ı teferruk bi'l-Gazaliye be-şeriki İbn-i Asr hisse 19 kırat
KITA'	: Arz min arâzi karye-i deyr-i Mекре labliha
KITA'	: Arz min arâzi kefr-i Devs kiblihâ
YEKÛN	: 8 Kayyum

Zikr olunân eklâmdan Takib olunân hisse ve iki kıta arzın tamamı mezkurun kadimden vakf olup kablü'l feth ve ba'de'l-feth ile haze'l-an vakfiyyet üzere tasarruf idegeldüğüne âyân-ı vilâyet şehâdet idüb ve defterlere de mukayyed bulunmağın ber karâr-ı sâbık defter-i cedide kayd olundu

212.VAKF-I: ZEYNEDDİN ABDÜLKADİR EL-MEZKÛR TARİHÜ'L-VAKFİYYE SENE 883

ARÂZİ	: 5 kıta teferrukun bi'l-kasâbiye ve'l-berş ve çift-i Halil ve sekâkine vakf-ı Dellâl der-karye-i kefr-i Bekis
-------	--

Zikr olunân arâzi-i mezkurun kadimden vakf olup kablü'l-feth ve ba'de'l-feth ile haze'l-an vakfiyyet üzere tasarruf idegeldüğüne âyân-ı vilâyet şehâdet idüb ve defterlerede mukayyed bulunmağın ber karâr-ı sâbık defter-i cedide kayd olundu.

213.VAKF-I ŞEMSEDDİN BİN ES-SEYYİD

ARÂZİ	: 3 kıta teferrukân bi'l-bostân der-karye-i deyr-i Mекре bedâd m. 1.5
-------	---

Zikr olunan arâzi-i mezkurun kadimden vakf olup kablü'l-feth ve ba'de'l-feth ile haze'l-an vakfiyyet üzere tasarruf idegeldüğüne ayan-ı vilâyet şehâdet idüb ve defterlere de mukayyed bulunmağın ber karâr-ı sâbık defter-i cedide kayd olundu.

**214.VAKF-I CEMÂLEDDİN YUSUF BİN EBİ TÂLİB BİN
EŞ-ŞEYH MESUD EL-A'TTÂR TARİHÜ'L-VAKFİYYE
SENE 807**

KITA' : Arz-ı teferruk bi'r Rıfkıyye der-dair Humus

Zikr olunân kıta-i arz-ı mezkurun kadimden vakf olup kablü'l-feth ve ba'de'l-feth ilâ haze'l-an vakfiyyet üzere tasarrüf idegeldüğüne âyân-ı vilâyet şehâdet idüb ve defterlerede mukayyed bulunmağın ber karâr-ı sâbık defter-i cedide kayd olundu.

215.VAKF-I ŞEMSEDDİN BİN ATTAR

KITA' : Arz-ı teferruk bi'l-merdâniye der-karye-i deyr-i Mecre
bedâd m. 1

KITA' : Arz-ı teferruk bi't-Toylu der-karye-im. bedâd sebil 6

KITA' : Arz-ı teferruk bi'l-Vesiye der-karye-im. bedâd sebil 8

AN KITA' : Arz-ı teferruk bi'z-Zevâye der karye-i kefr Devs hisse
12 kırat

Zikr olunân kıtâ-i arâzi-i mezkurun vakf olup kablü'l-feth ve ba'de'l-feth ilâ haze'l-an vakfiyyet üzere tasarruf idegeldüğüne âyân-ı vilâyet şehâdet idüb ve defterlere de mukayyed bulunmağın ber karâr-ı sâbık defter-i cedide kayd olundu.

**216.VAKF-I ABDURRAHMAN BİN A'Lİ CEM ÂLİ
YUSUF EŞ-ŞEHİD BABET-İ FETH (صم)**

KITA' : Arz-ı teferruk duhâniye der-dair Humus hisse 21 kırat

KITA' : Arz-ı teferruk kebine der-dair Humus feddân 4

KITA' : Arz-ı teferruk **طبا** der-dair Humus feddân 6

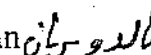
AN KITA' : Arz-ı teferruk bi't-Toylu der-dair Humus hisse 12 kırat

KITA' : Arz-ı teferruk **الريون** der mezraa-i kefr-i Sâhr bedâd m.

- AN KITA' : Arz-ı teferruk bi't-Toylu diğ̃er der-mezraa-i Bâÿûs
hisse 12 kırat
- AN KITA' : Arz-ı teferruk Caferiyye hisse 8 kırat
- KITA' : Arz-ı teferruk Erizen der-mezra'a-i Semat
- AN KITA' : Arz-ı teferruk Şerefiâ Vakf der-mezra'a-i kefr Sahr
hisse 8 kırat
- EL-BEZZÂZ : Ma'al ve'd-dükkân fî kurb-u bâb-ı derib
- AN DEKÂKİN : fî suku'l-Kebir der-nefs-i Humus 13 bâb hisse
3.5 kırat
- AN TAHÛN : Teferruk Nakibü'l-Hasr Alî Nehrü'l-Kâdı hisse
3.5 sehim ve rub sehim
- AN BOSTÂN : 3 kıta teferrukân Nazırü'l-Ceyş Zahir-i Humus
- YEKÛN : 13 Kayyum

Zıkr olunân eklâmn-ı mezkurun vakf olub kablü'l-Feth ve ba'de'l-feth
ila haze'l-an vakfiyyet üzere tasarruf idegeldüğüne âÿân-ı vilâyet şehâdet
idüb ve deterlere de mukayyed bulunmağın ber karâr-ı sâbık defter-i cedide
kayd olundu

217VAKF-I SENİYE BİNT-İ ABDURRÂHMAN BİN FETH

- 2 KITA' : Arz-ı teferrukân bi'l-kerm sanâd ve' şa'iriye der-
mezraa-i
kefr-i Sahr bedâd sebil 6
- KITA' : Arz-ı teferruk der-mezra'a-i m. bedâd sebil 6
- KITA' : Arz-ı teferruk berş der-mezra'a-i kefr bedâd sebil 6
- KITA' : Arz-ı teferruk be-çiftü'l-beyder der-karye-i kefr-i Bekis
bedâd m. 1
- 2 KITA' : Arz teferrukân der-karye-i kefr-i Devs bedâd m.

Zikr olunân kıta-i arâzi-i mezkurun vakf olup kablü'l feth ve ba'de'l feth ilâ haze'l-an vakfiyyet üzere tasarruf idegeldüğüne âyân-ı vilâyet şehâdet idüb ve defterlere de mukayyed bulunmağın ber karâr-ı sâbık defter-i cedide kayd olundu

218.VAKF-I ŞEMSEDDİN BİN ATTAR

AN KITA	: Arz-ı teferruk	der-arazi-i Cifân hisse 8 kırat
KITA'	: Arz-ı teferruk berş	der-dair Humus feddân 6
KITA'	: Arz-ı teferruk şeftâliye	der-dair Humus feddân 8
KITA'	: Arz-ı teferruk duhâniye	der-dair Humus feddân 13
AN BOSTÂN	: Teferruk	der-besâtin-i Cifân hisse 10 kırat

Zikr olunân kıta-i arâzi ve bostanın hissesi kadimden vakf olup kablü'l-feth ve ba'de'l-feth ilâ haze'l-an vakfiyyet üzere tasarruf idegeldüğüne âyân-ı vilâyet şehâdet idüb ve defterlerede mukayyed bulunmağın ber karâr-ı sâbık defter-i cedide kayd olundu

219.VAKF-I ŞAHÂBEDDİN AHMED BİN ER-RÛMÎ A'LÂ EVLÂDÎ VE ZÛRRİYÂTÎ

KITA'	: Arz-ı teferruk berş	Er-Rûmi der-karye-i kefr-i Devs bedâd m. 1.5
KITA'	: Arz-ı teferruk	der-karye-i kefr Devs bedâd sebil 12
KITA'	: Arz-ı teferruk bi's-Safrâ	der-karye-i kefr Devs bedâd sebil m. 1.5
KITA'	: Arz-ı teferruk	der-karye-i kefr-i Devs bedâd m. 1
KITA'	: Arz-ı teferruk bi'l-Kavle	der-karye-i kefr-i Devs

Zikr olunân kıta-i arâzi mezkurun kadimden vakf olup kablü'l feth ve ba'de'l-feth ilâ haze'l-an vakfiyyet üzere tasarruf idegeldüğüne âyân-ı

vilâyet şehâdet idüb ve defterlere de mukayyed bulunmağın ber karâr-ı sâbık defter-i cedide kayd olundu

220.VAKF-I RECEB BİN A'BDİ

KITA' : Arz der-karye-i kefr-i Bekis

Zikr olunân kıta-i arz-ı mezkurun kadimden vakf olub kablü'l feth ve ba'de'l-feth ilâ haze'l-an vakfiyyet üzere tasarruf idegeldüğüne âyân-ı vilâyet şehâdet idüb ve defterlerede mukayyed bulunmağın ber karâr-ı sâbık defter-i cedide kayd olundu.

221.VAKF-I EMİR HAYDAR EL KÖÇİKİ

KITA' : Arz-ı teferruk fahhâm der-arâzi-i Civâniyât fi sene 120

ANHAMÂM : Teferruk bi'l-Kasabat-ı der-nefs-i Humus hisse 4.5 kırat

Zikr olunân kıta-i arz ve hamâmdan ta'kib olunân hisse-i mezkurun kadimden vakf olub kablü'l-feth ve ba'de'l-feth ilâ haze'l-an vakfiyyet üzere tasarruf idegeldüğüne âyân-ı vilâyet şehâdet idüb ve defterlere de mukayyed b.ulunmağın ber karâr-ı sâbık defter-i cedide kayd olundu.

222.VAKF-I HÂC A'Lİ İKRÂ

KITA' : Arz-ı teferruk bakkalât der-karye-i deyr-i Mekre

Zikr olunân kıta-i arz-ı mezkurun kadimden vakf olub kablü'l feth ve ba'de'l-feth ila haze'l-an vakfiyyet üzere tasarruf idegeldüğüne ^mayân-ı vilâyet şehâdet idüb ve defterlere de mukayyed bulunmağın ber karâr-ı sabık defter-i cedide kayd olundu.

223.VAKF-I NASRADDİN BİN NAZİRÜLCEYŞ VE ŞÜREKÂİH

ARÂZİ : 3 kıta teferrukân bi'l-Vasiyye ve Emül-Amud

der karye-i deyr-i Mekre

Zikr olunân arâzi-i mezkurun şerileh kadimden vakf olub kablü'l-feth ve ba'de'l-feth ila hazel'an vakfiyyet üzere tasarruf idegeldüğüne âyân-ı vilâyet şehâdet idüb ve defterlere de mukayed bulunmağın ber karâr-ı sâbık defter-i cedide kayd olundu.

224.VAKF-I KADI ALÂEDDİN BİN FAZIL BİN EMİRA VE ŞÜREKÂİH

TÂHÛN : 5 Hacerü'r, Rakib A'li Nehrü'l-Kâdı

Zikr olunân tahûn mezkurun ve şerikin kadimden vakf olub kablü'l-feth ve ba'de'l-feth ila haze'l-an vakfiyyet üzere tasarruf idegeldüğüne âyân-ı vilâyet şehâdet idüb ve defterlere de mukayyed bulunmağın ber karâr-sâbık defter-i cedide kayd olundu.

225.VAKF-I ŞEMSEDDİN BİN ATTÂR VE ŞÜREKÂİH

BOSTÂN : ۲۹ İbn-i A'rab der-besâtin Civâniyât
KITA' : Arz-ı teferruk ۵۰۰۰ der-dair Humus feddân 5
AN KITA' : Arz min arâzi-i Civâniyât hisse nısf
KITA' : Arz-ı teferruk ۴۰۰۰ der-karye-i kefr-i Devs bedâd
sebil 4
KITA' : Arz-ı teferruk bi'z-Zevâyâ der-karye-i kefr-Devs

Zikr olunân eklaâm-ı mezkurun ve şerikin kadimemden vakf olub kablü'l-feth ve ba'de'l-feth ilâ haze'l-an vakfiyyetk üzere tasarruf idegeldüğüne âyân-ı vilâyet şehâdet idüb ve defterlere de mukayyed bulunmağın ber karâr-ı sâbık defter-i cedide kayd olundu.

226.VAKF-I ŞEYH ŞAHABEDDİN BİN GÂZÎ

KITA' : Teferruk Hacer der besâtin Cifân tâbi'-i Humus hisse
12 kırat

Zikr olunân hisse-i mezkurun kadimden vakf olub kablü'l-feth ve ba'de'l-feth ilâ haze'l-an vakfiyyet üzere tasarruf idegeldüğüne âyân-ı vilâyet şehâdet idüb ve defterlere de mukayyed bulunmağın ber karâr-ı sâbık defter-i cedide kayd olundu.

**227.VAKF-I ŞAHÂBEDDİN AHMED BİN ZEYNEDDİN
ÖMER BİN YA'KÛB TARİHÜ'L-VAKFİYYE SENE 879**

- AN KITA' : Arz-ı teferruk min arâzi Bââyûs tâbi-i Humus hisse
10 kırat ve nisf kırat
- AN KITA' : Arz-ı teferruk bi'l-berş mine'd-dair tâbi-i-i Humus
hisse 5 sehim
- AN KITA' : Arz-ı teferruk bi't-tavâşiye min babu'd-derin hisse 5
sehim
- AN KITA' : Arz-ı teferruk min arâzi Semait tâbi-i Humus
hisse 10.5 kırat
- YEKÛN : 4 Kayyum

Zikr olunân kıta-i arâziden takib olunan mezkurun kadimden vakf olub kablü'l-feth ve ba'de'l-feth ilâ haze'l-an vakfiyyet üzere tasarruf idegeldüğüne âyân-ı vilâyet şehâdet idüb ve defterlere de mukayyed bulunmağın ber karâr-ı sâbık defter-i cedide kayd olundu.

228.VAKF-I ZEYNEDDİN ES-SEYYİDÜ'Ş-ŞÂFİ

- AN HÂN : El-Cedid Suku'n-Nab der-nefs-i Humus hisse 4 kırat
- AN HÂN : Et-Tahin suku'l-hüdâdin der-nefs-i Humus hisse 4 kırat
- AN BOSTÂN : Kısın'îş-Şimâlî der-besâtin-i Cifân hisse 3.5 kırat
ve rub' kırat

Zikr olunân eklâmdan takibât olunân hisse-i mezkurun kadoimden vakf olub kablü'l-feth ve ba'de'l-feth ilâ haze'l-an vakfiyyet üzere tasarruf

idegeldüğüne âyân-ı vilâyet şehâdet idüb ve defterlerede mukayyed bulunmağın ber karâr-ı sâbık defter-i Cedide kayd olundu.

229.VAKF-I KÂDİ A'LÂEDDİN BİN EBİ'L-FAZIL BİN EMİRÂ

AN HÂN : El-Cedid Suku'n-Neb der nefsi-i Humus hisse 4 kırat

Zikr olunân hisse-i mezkurun kadimden vakf olub kablü'l-feth ve ba'de'l-feth ilâhazel-an vakfiyet üzere tasarruf idegeldüğüne ayanı vilayet şehâdet idüb ve defterlerede mukayyed bulunmağın ber karâr-ı sâbık defter-i cedide kayd olundu.

230.VAKF-I: MEHMED BİN A'TÂZ

AN HÂN : El-Cedid be-Sukun'Neb der nefsi-i Humus hisse 4 kırat

AN HÂN : El-Tahîn der-nefs-i Humus hisse 5 kırat

AN HÂN : El-Cedidü'l-Ma'rûf be hanü'z-Zatiyye be kurb-u Cami'ül-Kebir hisse 1 kırat

Zikr olunân eklâmdan ta'kib olunân mezkurun vakf olub kablü'l-feth ve ba'de'l-feth ilâ haze'l-an vakfiyyet üzere tasarruf idegeldüğüne âyân-ı vilâyet şehâdet idüb ve defterlerde de mukayyed bulunmağın ber karâr-ı sâbık defter-i cedide kayd olundu.

231.VAKF-I KUTBEDDİN EL-HASRİ VE ŞÜREKÂİH

HAMÂM : Emir A'lî bi's-Suku'l-Kebir der-nefs-i Humus tamâmen

Zikr olunân hamâm-i mezkurların kadimden vakf olub kablü'l-feth ve ba'de'l-feth ila ha'ze'l-an vakfiyyet üzere tasarruf idegeldüğüne âyân-ı vilâyet şehâdet idüb ve defterlere de mukayyed bulunmağın ber karâr-ı sâbık defter-i cedide kayd olundu.

232.VAKF-I ŞAHÂBEDDİN BİN SEMÂK

AN A'RÂS : İşi Raiyyet hisse 5 kırat

Zikr olunân **غزل سرلشیاه** hisse-i mezkurun vakf olub kablü'l-feth ve ba'de'l-feth ila haze'l-an vakfiyyet üzere tasarruf idegeldüğüne âyân-ı vilâyet şehâdet idüb ve defterlerede mukayyed bulunmağın ber karâr-ı sâbık defter-i cedide kayd olundu

233.VAKF-I ŞAHÂBEDDİN AHMED BİN İBRÂHİM EŞ-ŞEHİD BÂBETÜ'L-PEHLİVÂN

AN KITA' : Arz-ı teferruk zahir-i Humus der-karye-i kefr-i Bekîs hisse 18.5 sehim ve sülüs sehim

Zikr olunân hisse-i mezkurun kadimden vakf olub kablü'l-feth ve ba'de'l-feth ilâ haze'l-an vakfiyyet üzere tasarruf idegeldüğüne âyân-ı vilâyet şehâdet idüb ve defterlerede mukayyed bulunmağın ber karâr-ı sâbık defter-i cedide kayd olundu.

234.VAKF-I A'İŞE BİNT-İ ŞAHÂBEDDİN AHMED BİN EL-PEHLİVAN TARİHÜ'L-VAKFİYYE SENE 888

ARÂZİ : 4 kıta der-karye-i kefr-i Bekis hisse 5.5 kırat

Zikr olunân hisse-i mezkurun kadimden vakf olub kablü'l feth ile ba'de'l feth ila haz'el-an vakfiyyet üzere tasarruf idegeldüğüne âyân-ı vilâyet şehâdet idüb ve defterlerde mukayyed bulunmağın ber karâr-ı sâbık defter-i cedide kayd olundu

235.VAKF-I HÂCİ AHMED BİN ÖMER EŞ-ŞEHİD Bİ'T-TARİZ A'Lİ EŞ-ŞEYH NUREDDİN MAHMÛD BİN ŞEYH ŞEMSEDDİN MEHMED BİN BÂĞÎ TARİHÜ'L-VAKFİYYE SENE 907

ANHAMÂM : Teferruk bi'l-Cedid ve bi'l-beyder be-bâbü'l Humus hisse 1 kırat

Zikr olunân hisse-i mezkurun kadimden vakf olup kablü'l-feth ve ba'de'l-feth ila hazel'an vakfiyyet üzere tasarruf idegeldüğüne âyân-ı vilâyet şehâdet idüb ve defterlere de mukayyed bulunmağın ber karâr-ı sâbık defter-i cedîde kayd olundu

236.VAKF-I EŞ-ŞEYH NUREDDİN VE ŞERİKİ EBU BEKR BİN MEHMED EL-MUAZ

AN KITA' : Arz min arâzi vadi fırın Ezâhir-i humus tâbi'-i
Bayûs hisse 12 kırat

Zikr olunân hisse-i mezkurların kadimden vakf olup kablü'l-feth ve ba'de'l-feth ila haze'l-an vakfiyyet üzere kablü'l-feth ve ba'de'l-feth ila haze'l-an vakfiyyet üzere tasarruf idegeldüğüne âyân-ı vilâyet şehâdet idüb ve defterlere de mukayyed bulunmağın ber karâr-ı sâbık defter-i cedide kayd olundu

237.VAKF-I ŞEMSEDDİN BİN NAFİ VE ŞÜREKÂİH

KITA : Arz-ı teferuk der-arazi Civâniyât

Zikr olunân kîta-i arz-ı mezkurların kadimden vakf olup kablü'l-feth ve ba'de'l-feth ilâ haze'l-an vakfiyyet üzere tasarruf idegedüğüne ayân-ı vilâyet şehâdet idüb ve defterlere de mukayyed bulunmağın ber karâr-ı sâbık defter-i cedide kayd olundu.

238.VAKF-I FAHREDDİN

مفتوحه و ارضه و ارضه

KITA' : Arz-ı teferruk bi'l-Vakf der-arazi-i Civâniyât fi sene 40

Zikr olunan ar-ı mezkurların kadimden vakf olup kablü'l-feth ve ba'de'l-feth ila haze'l-an vakfiyyet üzere tasarruf idegeldüğüne âyân-ı vilâyet şehâdet idüb ve defterlere de mukayyed bulunmağın ber karâr-ı sâbık defter-i cedide kayd olundu.

**239.VAKF-I HÂC ABDULA'MAM BİN ALÂEDDİN A'Lİ
EŞ-ŞEHİD BABETÜ'T-TÜRKMÂN BE-TARİHÜ'L
VAKFİYYE EŞ-ŞER'İYYE *مرحوم* HÂLİME**

ع **TAKİREDDİN EBİ BEKR A'Lİ EŞ ŞEYH
NUREDDİN MAHMUD TARİRÜ'L-VAKFİYE SENE 872**

KITA' : Arz be-kurbu cebe'l-Kürdi Şimâli Humus der-drair
Humus

**240.VAKF-I ŞAHÂBEDDİN BİN YA'KÛB A'LÂ EVLÂDİ
AN BOSTÂN** : Teferruk Şeyhü's-Suk der besâtin-i Cifân hisse 12 kırat

Zikr olunân hisse-i mezkurun kadimden vaf olub kablü'l-feth ve
ba'de'l-feth ilâ haze'l-an vakfiyyet üzere tasarruf idegeldüğüne âyân-ı
vilâyet şehâdet idüb ve defterlere de mukayyed bulunmağın ber karâr-ı
sâbık defter-i cedide kayd olundu

**241.VAKF-I HACI MEHMED ÖMER EL-KİTÂBÎ VE BÂKİ
ŞÜREKÂİH**

AN BOSTÂN : Teferruk bi'l-Mirkâr der arâzi Çoruk hisse 12 kırat

Zikr olunân hisse-i mezkurun ve şeriklerinin kadimden vakf olub
kablü'l-Fethp ve ba'de'l-feth ilâ haze'l-an vakfiyyet üzere tasarruf
idegeldüğüne âyân-ı şehâdet idüb ve defterlerede mukayyed bulunmağın ber
karâr-ı sâbık defter-i cedide kayd olundu

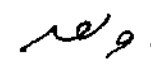
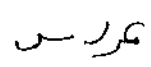
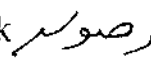
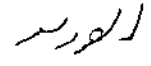
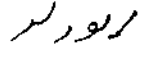
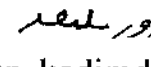
242.VAKF-I İBN-İ BAHÂDIR VE ŞÜREKÂİH

AN BOSTÂN : Teferruk Divân der-besâtin-i Çoruk tabi'-i Humus hisse
6 kırat

Zikr olunân hisse-i mezkurların kadimden vakf olub kablü'l-feth ve
ba'de'l-feth ilâ haze'l-an vakfiyyet üzere tasarruf idegeldüğüne âyân-ı vilâyet

şehâdet idüb ve defterlerede mukayyed bulunmağın ber karâr-ı sâbık defter-i cedide kayd olundu

**243.VAKF-I EŞ-ŞEYH ŞEMSEDDÎN MEHMED BİN
ŞAHÂBEDDÎN AHMED EL-BAGÎ VE ŞURÛTU'L-BÂKÎ
MESTUR FÎ KİTABÎ'L-VAKF TARİHÜ'L-VAKFİYYE
SENE 911**

- EL-BEZZÂZ : Humus Mescidü'l-Muallak
- AN-DEKÂKÎN : Bâce Hamâmü'l-Bahri der Humus hisse 8 kırat
- DEKÂKÎN : Fi suku'l-Attarin ve Suku't-Tüccârin Humus
- AN DÜKKÂN : Fi suku'l-hasir hisse 12 kırat
- AN DEKÂKÎN : suku'l-kebir hisse 6 kırat
- AN KITA' : Arz ma' el-beyt hali karye-i firûzeteferruk
bi'l-mansure tâbi'-i Humus hisse 4 kırat
- KITA : Arz-ı teferruk bi'l-Vacibe der-karye-i kefr Devs
- AN KITA' : Arz min arâzi deyr-i Bakliya bi'd-duhaniye hisse 12
kırat
- AN ARAS : Fi bostân teferruk min arazi
hisse 8 kırat
- BOSTÂN : Teferruk bi'l-vâkıf min arâzi
- AN ARAS : Bostanü'l-kerm hisse 18 kırat
- AN KITA' : Arz min arazi kefr Devs teferruk bi's-Salihiyye hisse 6
kırat
- AN BOTÂN : Teferruk der besâtin Civâniyât hisse 12 kırat

Zıkr olunân eklâm-ı mezkurun kadimden vakf olub kablü'l-feth ve ba'de'l-feth ilâ haze'l-an vakfiyyet üzere tasarruf idegeldüğüne âyân-ı vilâyet şehâdet idüb ve defterlere de mukayyed bulunmağın ber karâr-ı sabık defter-i cedide kayd olundu

244.VAKF-I İBN-İ BAHADIR

- BOSTÂN : Hisse 3 kırat

245.VAKF-İZÜRRİYET-İ KASIM BİN A'TAZ

- KITA' : Arz-ı teferruk Toylu der-dair Humus feddân 6
 KITA' : Arz-I teferruk berş der-dair Humus bedâd sebil 20
 KITA' : Arz-ı teferruk kerm der-dair Humus bedâd sebil 8

Zikr olunân kıta-i arâzi mezkurun kadimden vakf olup kablü'l feth ve ba'de'l-feth ila haze'l-an vakfiyyet üzere tasarruf idegeldüğüne âyân-ı vilâyet şehâdet idüb ve defterlerede mukayyed bulunmağın ber karâr-ı sabık defter-i cedide kayd olundu

246.VAKF-I İBRAHİM BİN ZÜLKADR A'Lİ ŞEYH A'Lİ BİN A'LÂ EVLÂDI VE ZÜRRİYÂTI EL-ÂN SEYYİD ŞEYH HÂLİL

BOSTÂN : Fi arz el-ma'rûf El-Humus fi sene 1000

247.VAKF-I ZÜRRİYET-İ ZEYNEDDİN BİN SAD VE ŞÜREKÂİH

BOSTÂN : Teferruk A'kik hder besâtin-i Cifân tâbi'-i Humus feddân 5

Zikr olunân bostân-ı mezkurların kadimden vakf olup kablü'l-feth ve ba'de'l-feth ila hazel'l-an vakfiyyet üzere tasarruf idegeldüğüne âyân-ı vilâyet şehâdet idüb ve defterlere de mukayyed bulunmağın ber karâr-ı sabık defter-i cedide kayd olundu.

248.VAKF-I ZÜRRİYET-İ A'Lİ BİN BUKRÂT VE ŞÜREKÂİH

BOSTÂN : Teferruk cenine der besâtin-i Cifân tâbi'-i Humus feddân

Zikr olunân bostân-ı mezkurların kadimden vakf olup kablü'l-feth ve ba'de'l-feth ila haze'l an vakfiyyet üzere tasarruf idegeldüğüne âyân-ı vilâyet

şehâdet idüb ve defterlerede mukayyed bulunmağın ber karâr-ı sâbık defter-i cedide kayd olundu

249.VAKF-I ZÜRRIYET-İ A'LÂEDDİN BİN GAZÂL

- KITA' : Arz-ı teferruk **المربح** der-dair Humus feddân 13
- KITA' : Arz-I teferruk Canibü's-Şarki der-arazi-i Bââyûs bedâd sebil 8
- KITA' : Arz-ı teferruk bi'l-Vâkîf der arâzi-i Harsilâ bedâd m. 1
- ARÂZÎ : 3 kıta teferrukân bi'l-hariciyye der arazi Deyr-i Mecre bedâd sebil 8
- AN BOSTÂN : Teferruk Ömerân der besâtin-i Çoruk tâbi'-İ Humus hisse 3 kırat
- YEKÛN : 5 Kayyum

Zikr olunân eklâm-ı mezkurun kadimden vakf olub kablü'l-feth vve ba'de'l-feth ilâ hâze'l-an vakf iyyet üzere tasarruf idegeldüğüne âyân-ı vilâyet şehâdet idüb ve defterlere de mukayyed bulunmağın ber karâr-i sâbık defter-i cedide kayd olundu

250.VAKF-I EN-NASRÎ MEHMED BİN EN-NASRÎ EŞ-

ŞEHİD BABET-İ ATAZ TARİHÜ'L-VAKFİYYE SENE 924

- AN ARÂZÎ : 2 kıta-i arâzi teferruku'l-Gazâliye ve'l-Farukiye hisse 8 kırat
- KITA' : Arz-I teferruk bi'l-berş der-karye-i kefr-i Bekis
- KITA' : Arz-ı teferruk bi'l-Beyderin arâzi karye-i deyr-i Bakliyâ
- AN KITA' : Arz-ı teferruk Yamü'L-feyyâl en-arâzi-i kefr-i Devs hisse 8 kırat
- AN KITA' : Arz-ı teferruk Yamü'l-feyyâl der-karye-i kefr-i Devs hisse 3 kırat ve rub kırat
- AN ARZ : El-Çoruk Kibliye Beydânin Sâbık hisse 2 kırat

ARZ : Teferruk Bedir Beyt der kurb-u Tahunü'l-Nayt

AN KITA : Arz-ı teferruk bi'l-Merk (المرقع) der dair Humus
hisse 8 kırat

KITA : Arz-ı teferruk bil-Haydar der-karye-i kefr Bekis

YEKÛN : Kayyum 10

Zikr olunân eklân-ı mezkurun kadimden vakf olub kablü'l-feth ve ba'de'l-feth ilâ haze'l-an vakfiyyet üzere tasarruf idegeldüğüne âyân-ı vilâyet şehâdet idüb ve defterlere de mukayyed bulunmağın ber karâr-ı sâbık defter-i cedide kayd olundu

251.VAKF-I ZEYNEDDİN ÖMER ADEMÎ A'LÂ EVLÂDİ VE ZÜRRİYÂTI TARİH-İ SİCİLÜ'L-VAKFİYYE SENE

864

AN TA'HÛN : Es-Sabia El-Ma'ruf be-tâhûnü's-Sânî Er-Rakib Ali
nehrü'l- Kâdı hisse 7 kırat ve 16 kırat min kırat

Zikr olunân hisse-i mezkurun kadimden vakf olub kablü'l feth ve ba'de'l-feth ilâ haze'l-an vakfiyyet üzere tasarruf idegeldüğüne âyân-ı vilâyet şehâdet idüb ve defterlere de mukayyed bulunmağın ber karâr-ı sabık defter-i cedide kayd olundu

252.VAKF-I KİTÂBİ VE ŞÜREKÂİH

KITA' : Arz der-dair Humus feddân 4

Zikr olunân kıta-i arz-ı mezkurların kadimden vakf olub kablü'l-feth ve ba'de'l-feth ilâ haze'l-an vakfiyyet üzere tasarruf idegeldüğüne âyân-ı vilâyet şehâdet idüb ve defterlere de mukayyed bulunmağın ber karâr-ı sabık defter-i cedide kayd olundu

**253.VAKF-I EŞ-ŞEYH ALAEDDİN BİN ŞEMSEDDİN
MEHMED BİN KUVAM TARİHÜ'L-VAKFİYYE SENE 872**

- KITA' : Arz-ı teferruk *الزرايع* der-dair Humus feddân 5
- KITA' : Arz-ı teferruk Berşü's-Şarki der-dair Humus feddân 4
- KITA' : Arz-ı teferruk Bir Nehriye der-dair Humus feddân 5
- KITA' : Arz-ı teferruk bi't-Toylu der-dair Humus feddân 8
- KITA' : Arz-ı teferruk Berş der-dair Humus
- KITA' : Arz-ı teferruk *صوم* der-dair Humus
- KITA' : Arz-ı teferruk babet Şeddâd der-arazi Sâi tâbi Cifân feddân 5
- KITA' : Arz-ı teferruk *المطبخ* der-besâtin-i Cifân
- KITA' : Arz-ı teferruk bi'l-berşü'l kadim der-dair Humus
- KITA'AT : Arz-ı teferrukân Cûdâ ve's-Sofrâ der karye-i kefr Devs bedâd m. 1
- KITA'AT : Arz teferrukân bi't-Toylu ve't-Tafsiyye ve Berşü'n-Nur der-karye-i m.
- KITA'AT : Arz-ı teferrukân bi't-Tafsiyye ve's-Safrâ diğer

Zikr olunân kıta-i arâzi-mezkurun kadimden vakf olup kablü'l-feth ve ba'de'l-feth ilâ haze'l-an vakfiyyet üzere tasarruf idegeldüğüne âyân-ı vilâyet şehâdet idüb ve defterlere de mukayyed bulunmağın ber karâr-ı sâbık defter-i cedide kayd olundu

**254.VAKF-I ŞEMSEDDİN MEHMED BİN ZEHRÂ
TÜRİHÜ'L-VAKFİYYE SENE 857**

- KITA' : Arz-ı teferruk Makaslı der-dair Humus feddân 9
- KITA' : Arz-ı teferruk Zayaniriye der-dair Humus feddân 4
- KITA' : Arz-ı teferruk bi's-Sehim der-dair Humus feddân 8
- KITA' : Arz-ı teferruk be-Sevâbiye der-dair Humus feddân 10
- KITA' : Arz-ı teferruk bi'l-farukiyye der-dair Humus feddân 8

KITA' : Arz-ı teferruk **ابى بىم** der-dair Humus feddân 8

Zikr olunân kıta-i ârazi-i mezkurun kadimden vakf olup kablü'l feth ve ba'de'l-feth ilâ haze'l-an vakfiyyet üzere tasarruf idegeldüğüne âyân-ı vilâyet şehâdet idüb ve defterlere de mukayyed bulunmağın ber karâr-ı sabık defter-i cedide kayd olundu

255.VAKF-I KADI ALÂEDDİN BİN ZEHRA

KITA' : Arz-ı teferruk be çiftü'l Ma'i der-dair humus feddân 10

Zikr olunân kıta-i arz-ı mezkurun kadimden vaku olup kablü'l-feth ve ba'W'de'l-feth ilâ haze'l-an vakfiyyet üzerinde tasarruf idegeldüğüne âyân-ı vilâyet şehâdet idüb ve defterlere de mukayyed bulunmağın ber karâr-ı sâbık defter-i cedide kayd olundu

256.VAKF-I EŞ-ŞEYH ŞAHÂBEDDİN EBİ EL-FAZIL BİN ZEHRÂ TARİHÜ'L VAKFİYYE SENE 920

KITA' : Arz-ı teferruk bi't-Târife

Zikr olunân kıta-i arz-ı mezkurun kadimden vakf olup kablü'l-feth ve ba'de'l-feth ilâ haze'l-an vakfiyyet üzere tasarruf idegeldüğüne âyân-ı vilâyet şehâdet idüb ve defterlere de mukayyed bulunmağın ber karâr-ı sâbık defter-i cedide kayd olundu

257.VAKF-I CEMÂLEDDİN İBRAHİM BİN BEDREDDİN HASAN EL-MEŞHUR BÂBETÜ'L-SABİKİ TARİHÜ'L-VAKFİYYE SENE 884

ANHAMÂM : Teferruk bi'l-Bâğûre fi mahelle-i Babü'l-Hhud hisse 18 kîrat

KITA' : An karye-i Antu tabi'-i Humus hisse 1 feddân 100

BOSTÂN : Teferruk bi'l-Kasir der-arâzi Cifân

AN BOSTÂN : Teferruk bi'l-Berkî der-arazi Cifân 21 kîrta

- AN BOSTÂN : Teferruk bi'l-Behud tabi'-im. Hisse 12 kırat
- BOSTÂN : Teferruk ul-Sahri tabi m.
- BOSTÂN : Teferruk babet-i Karyun der arâzi Civâniyat
- ARÂZİ : 4 kıta teferrukun be-hüdâdin ve'l-beridâniye ve'd-deviriye ve'l-berş der-karye-i kefr Devs
- KITA' : Arz-ı teferruk bi'l-Kerm der-arâzi Cifân
- ARÂZİ : 11 kıta der-karye-i kefr-i Bekis teferrukun bi'l-berş ve'l-kasâd ve'l-ber yâvinü'l-kebiri ve Çift-i semavin ve berşü'l cemre ve's-sehim ve ba'bü'l-bâleri ve bi'l-berş diğer ve berrice ve'l-makaslı ve'l-beyder
- YEKÛN : 10 Kayyum

Zıkr olunan eklamı mezkurun kadimden vakf olub kablü'l-feth ve ba'de'l-feth ilâ haze'l-an vakfiyyet üzere tasarruf idegeldüğüne âyân-ı vilâyet şehâdet idüb ve defterlere de mukayyed bulunmağın ber karâr-ı sabık defter-i cedide kayd olundu

258.VAKF-I ZEYNEDDİN BİN DAVUD

- KITA' : Arz-ı teferruk bi'l-belediyye der-karye-i kefr-i Devs bedâd 3.5 m.
- KITA' : Arz-ı teferruk bi'hl-Kerm der-karye-i m. bedâd 1.5 m.

Zıkr olunân kıta-i arâzi-i mezkurun kadimden vakf olub kablü'l feth ve ba'de'l-feth ilâ haze'l-an vakfiyyet üzere tasarruf idegeldüğüne âyân-ı vilâyet şehâdet idüb ve defterlerede mukayyed bulunmağın ber karâr-ı sabık defter-i ecedide kayd olundu

259.VAKF-I KADI ALÂEDDİN VE SEYYİD

CEMÂLEDDİN

- AN BOSTÂN : Teferruk be-cenine İbn-i Şeyh Ahmed tâbi'-i besâtin-i Civâniyât

Zikr olunan bostân-ı mezkurun kadimden vakf olub kablü'l feth ve ba'de'l-feth ilâ haze'l-an vakfiyyet üzere tasarruf idegeldüğüne âyân-ı vilâyet şehâdet idüb ve defterlere de mukayyed bulunmağın ber karâr-ı sabık defter-i cedide kayd olundu.

260.VAKF-I NUREDDİN BİN

عصبا VE ŞÜREKÂİH

- KITA' : Arz-ı teferruk bâbet-Azine der-arâzi-i Civâniyât
- AN BOSTÂN : Be-çift'ül-cer teferruk bâbet-i işkâr der-besâtin-i Civâniyât
- KITA'AT : Arz teferrukân buyutü's-Şâfî ve'n-Nâfi bi's-Sehim der a râzi Civâniyât
- BOSTÂN : Teferruk Eş-Şimâli der-besâtin-i Cifân feddân 5
- BOSTÂN : Teferruk Eş-Şimâli der-besâtin-i Cifân feddân 6
- KITA' : Arz-ı teferruk der arâzi adı tâbi Cifân feddân 7
- KITA' : Arz-ı teferruk t[^]rife der-arâzi Humus feddân 13
- KITA' : Arz-ı teferruk Eşnâniye der-dair Humus feddân 6
- BOSTÂN : Teferruk ed-dair der-dair besâtin-i Çoruk feddân 3
- BOSTÂN : Teferruk Habbâtin der besâtin-i Çoruk feddân 4
- KITA' : Arz-ı teferruk der arâzi adı tâbi Cifân feddân 5
- KITA' : Arz-ı teferruk Hâcib der-arazi Sefî tâbi'-i Cifân feddân 6
- KITA' : Arz-ı teferruk Turunci der-arâzi dair Humus feddân 6
- AN KITA' : Arz-ı teferruk bi4l-Farukiyye der-dair hisse 16 kırat
- AN KITA' : Arz-ı teferruk farziyye der-dair Humus hisse 16 kırat
- KITA' : Arz-ı teferruk Azamiye eder-dair Humus feddân 6

AN BOSTÂN : Teferruk Berki timar bostân der-b esâtin Cifân hisse 6
kırat

Zikr olunân eklâm-ı mezkurların kadimden vakf olup kablü'l-feth ve ba'de'l-feth ilâ haze'l-an vakfiyyet üzere tasarruf idegeldüğüne âyân-ı vilâyet şehâdet idüb ve defterlerede mukayyed bulunmağın ber-karâr-ı sâbık defter-i cedide kayd olundu.

261.VAKF-I İBN-İ CİBRİL

KITA' : Arz-ı tefrruk Vakıf İbn-i Cibril der-arâzi Cifân

Zikr olunan kıta-i arz-ı mezkurun kadimden vakf olup kablü'l-fath ve ba'de'l-feth ila haze'l-an vakfiyyet üzere tasarruf idegeldüğüne âyân-ı vilâyet şehâdet idüb ve defterlere de mukayyed bulunmağın ber karâr-ı sabık defter-i arâzi-i cedide kayd olundu

162.VAKF-I ŞEMSEDDİN BİN لصور

AN BOSTÂN : Teferruk bânebân der besâtin Civâniyât hisse 9 kırat

Zikr olunân hisse-i mezkurun kadimden vakf olup kablü'l-feth ve ba'de'l-feth ilâ haze'l-an vakfiyyet üzere tasarruf idegeldüğüne âyân-ı vilâyet şehâdedet idüb ve defterlere de mukayyed bulunmağın ber karâr-ı sâbık defter-i cedide kayd olundu.

263.VAKF-I EŞ-ŞARKİ کبر BİH NASRİ MEHMET BİN ATAZ TARİHÜ'L VAKFİYYE SENE 924

KITA' : Arz-ı teferruk bi'l-Hicâziye der-karye-i kefr-i Bekis

AN BOSTÂN : Teferruk bi'l-Memâmilik der-besâtin-i Çoruk hisse 10
kırat

AN ARÂZİ : 7 kıta teferrukun Sehim Ağrâr ve'l- البرنعاشر ve'l-
haydar ve's-safrâ üs-Saire ve's-Safrâ لبطین ve

Sehim **العومفر** ve çift-i ibn-ül-Ma'

arâzi kefr

Devs hisse 6 kırat

AN ARÂZİ : 3 kıta teferruk be-sehimü4l-Kuvâyî der karye-i kefr-i Bekis

KITA'AT : Arz-ı teferruk **كاسارو العومفر** tabi'-im.

KITA'AT : Arz-ı teferruk bâbetü's-sâbık tabi'-i dari Humus

KITA' : Arz-ı teferruk bâbet-i Mahlûl der-karye-i kefr Bekis

AN ARZ : Teferruk bi'z-Zerine der-karye-i mezbur hisse 12 kırat

KITA'AT : Arz der-karye-i m.

AN KITA : Arz-ı **طراف** kerm Mehmedin Zahir-i Humus hisse 6 kırat

AN ARÂZİ : 4 kıta teferrukun Berki İbn-i Cafer bi'z-Zâviye ve Sehim tezkîr ve bi's-şerkân ve bâ El-kebirâ der-karye-i kefr-i Devs hisse 6 kırat

AN ARÂZİ : 3 kıta teferrukun bi't-Turunci ve çiftü'l ve çift-i ibnü'l-A'sih der-dair Humus hisse 6 kırat

AN ARÂZİ : 2 kıta teferruk bi'z-Zât ve bi's-Safire tabi'-i Cifân hisse 6 kırat

ARÂZİ : 3 kıta teferrukun **صبر و صول** ibn-i Selâm ve kerm İbn-i A'li der-karye-i kefr-i Bekis

Zikr olunân eklam-ı mezkurun kadimden vakf olub kablü'l feth ve ba'de'l-feth ilâ haze'l-an vakfiyyet üzere tasarruf idegeldüğüne âyân-ı vilâyet şehâdet idüb ve defterlere de mukayyed bulunmağın ber karâr-ı sâbık defter-i cedide kayd olundu

264.VAKF-I ŞEMSEDDİN BİN TAKİRADDİN BİN MU'AZ

KITA : Arz-ı teferruk Huzûr İbn-i Arab der arâzi-i Civâniyât

AN BOSTÂN : Teferruk der besâtin-i Cifân hisse 7 kırat

AN BOSTÂN : Teferruk Cenine der besâtin-i Çoruk hisse 6 kırat

Zikr olunân eklâm-ı mezkurun kadimden vakf olub kablü'l-feth ve ba'de'l-feth ilâ haze'l-an vakfiyyet üzere tasarruf idegeldüğüne âyân-ı vilâyet şehâdet idüb ve defterlerede mukayyed bulunmağın ber karâr-ı sâbık defter-i cedide kayd olundu.

265.VAKF-I ZÜRRİYET-İ EBU BEKR BİN A'CEMİ

KITA' : Arz-ı teferruk Rabiyye-i Zidel der-dair Humus feddân 7

Zikr olunân kıta-ı mezkurun kadimden vakf olub kablü'l-feth ve ba'de'l-feth ilâ haze'l-an ve kfiyyet üzere tasarruf idegeldüğüne âyân-ı vilâyet şehâdet idüb ve defterlerede mukayyed bulunmağın ber karâr-ı sâbık defter-i cedide kayd olundu

266.VAKF-I HÂCI PEDER BİN TAKİRADDİN VE ŞÜREKÂİH

AN BOSTÂN : Teferruk bânebân der-besâtin-i Civâniyât hisse 3 kırat
ve rüb'kırat

Zikr olunân hisse-i mezkurların kadimden vakf olub kablü'l-feth ve ba'de'l-feth ilâ haze'l-an vakfiyyet üzere tasarruf idegeldüğüne âyân-ı vilâyet şehâdet idüb ve defterlere de mukayyed bulunmağın ber karâr-ı sâbık defter-i cedide kayd olundu

267.VAKF-I NASRADDİN BİN A'TÂZ ALÂ EVLÂDI

BOSTÂN : Teferruk Cenine ibn-i Ata'z der-besâtin-i Civâniyât

Zikr olunân bostân-ı mezkurun kadimden vakf olub kablü'l-feth ve ba'de'l-feth ilâ haze'l-an vakfiyyet üzere tasarruf idegeldüğüne âyân vilâyet şehâdet idüb ve defterlere de mukayyed bulunmağın ber karâr-ı sâbık defter-i cedide kayd olundu

**268.VAKF-I SEYFEDDİN SADİK BİN BEDREDDİN
MAHMUD BİN ALİMEDDİN SÜLEYMÂN EL FARİSÎ
TARİHÜ'L-VAKFİYYE SENE 749**

- KITA' : Arz-I teferruk bi's-Safrâ der-karye-i m. bedâd m. 2
- KITA' : Arz-ı teferruk der-karye-i kefr Devs
- KITA' : Arz-ı teferruk der-karye-i kefr Devs bedâd m.
1.5
- KITA' : Arz-ı teferruk bi'l-Halidipye der-karye-i m. bedâd m. 2
- HALİ KITA' : Arz-ı teferruk Beyder der-bâb-i zemin tabi'-i dair
Humus
- MİM KITA' : Arâzi min arâzi-i babü'l-Hab' der-dair Humus feddân 10

Zıkr olunân kıta'-i arâzi-i mezkurun kadimden vakf olub kablü'l-feth ve ba'de'l-feth ilâ haze'l-an vakfiyyet üzere tasarruf idegeldüğüne âyân-ı vilâyet şehâdet idüb ve defterlere de mukayyed bulunmağın ber karâr-ı sâbık defter-i cedide kayd olundu.

SONUÇ

Milâdi 636 yılında müslümanlarca fethedilen Humus, bu tarihten itibaren islâm kültürü ile bezenmeye başlamıştır. Eyyubiler ve Memlûklüler zamanında kurulan dini ve sosyal yapılarla birlikte şehirde, Tür-İslâm kültürü iyice oturmaya başlamıştır.

1517 tarihinde Osmanlı Sultanı Yavuz Sultan Selim'in Ortadoğu siyaseti neticesinde Osmanlı Devleti'nin eline geçen Humus, Türk-İslam kültürünü en iyi yansıtan bir şehir özelliği kazanmıştır. Nitekim incelemiş olduğumuz 233 numaralı ve H. 951 (M. 1544-1545) tarihli defter durumu çok iyi göstermektedir.

H. 951 (M. 1544-1545) tarihinde Humus'da toplam 268 aded vakıf bulunmaktadır. Bu vakıflar içerisinde Halid bin Velid, Ca'fer-i Tayyâr gibi büyük şahsiyetlerin kurmuş oldukları vakıflara rastlamamız gerçekten mühimdir. Çünkü burada; yeni fethedilen bir yere İslâm kültürünün hemen aktarılmaya çalışıldığı tespit edilmektedir. Humus'un Osmanlı Devleti'nin eline geçmesiyle birlikte kurulan dini ve sosyal müesseselerin çokluğunda burada Türk-İslam kültürünün çok sağlam bir şekilde yer tuttuğunu göstermektedir.

Üzerinde çalışmış olduğumuz defterden,, yukarıda saydığımız bilgilerin yanısıra, vakıfların özellikleri hakkında da önemli bilgiler elde etmekteyiz. Defterde toplam 268 aded vakıf zikredilmektedir. Bunların 113 adedi müessese, 155 adedi Evlâdlık vakıflardır. Bu vakıflarda bir çok görevli çalışmaktadır. 113 aded müessese vakfın sadece 42'sinde çalışan görevliler belirtilmiştir. 42 müessese vakıfta toplam 225 aded görevli vardır. İşte burada, vakıfların dini ve sosyal özelliği kadar, bir istihdan sahası olduğu da görülmektedir. Vakıflarda görev yapan her hizmetlinin aile nüfusunun 5 kişiden oluştuğu varsayılırsa bu vakıflardan toplam 1125 kişinin geçimini sağladığı anlaşılr.

Defterde bulunan vakıfların gelir cinsleri incelendiği zaman hemen hepsinin gayrimenkul olduğu görülür. Bu da şunu ortaya koymaktadır. bir vakfın hayatiyetini devam ettirebilmesi için menkulden daha çok gayrimenkule ihtiyacı olduğunu ortaya çıkarmaktadır. Nitekim Humus'da bulunan vakıflara gelir olarak hep gayrimenkul vakfedilmiştir. Ayrıca; defterden çıkarmış olduğumuz bilgilere göre Humus'da bulunan vakıflara askeri nitelikli tımarların dışında kalan gelir kaynakları daha çok vakfedilmiştir. Çift, arizi, öşür malı, resm, hevâtin ve havş gibi kırsal kesim gelirler, binde oran ile ifade edilebilecek kadar küçük bir meblağı oluşturmaktadır. Fakat; şehirde bulunan dükkân, değirmen bostân, fırın gibi gelirler daha büyük bir yekünü ifade etmektedir.

Defterlerde bulunan bir kısım vakıfların tarihine baktığımızda bu vakıfların genellikle Eyyûbiler ve Memlûklüler zamanında kurulduğu anlaşılmaktadır. Mesala; H. 888 tarihli A'îşe bint-i Şahabeddin bin Şemseddin Mehmed bin Ya'kub vakfiyesi, 807 tarihli Cemâleddin Yusf bin Ebî Tâlib bin Eş-Şeyh Mesûd el-Attar vakfiyesi gibi vakfiyelerin bu zamanlarda kurulduğu görülmektedir. Vakıfları kuran kişilerin ise isimlerine bakıldığı zaman Çoğunun Türk olduğu anlaşılmaktadır.

Osmanlı Devleti'nden önce kurulan vakıfların, Osmanlı Devleti tarafından tescil edilip korunduğu görülmektedir. Defterde geçen ve tarihi verilen vakıfların çoğunun Osmanlılardan önce kurulduğu görülmektedir. Bu da Osmanlı Devleti'nin bu vakıfları aynen muhafaza ettiğini göstermektedir.

Yaklaşık olarak dört yüzyıl Osmanlı hakimiyetinde kalan Humus, bu gün, Suriye toprakları içerisinde yer alan önemli bir vilayettir.

BİBLİYOGRAFYA

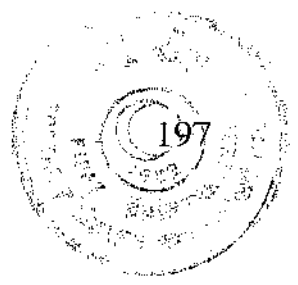
- 1- AKGÜNDÜZ, Ahmed; *Osmanlı Kanunnameleri ve Hukuki Tahlilleri*, İstanbul, 1992.
- 2- BALTA, Ruşen; "Türk Medeni Kanunu'na Göre Kurulan Vakıflar", *Vakıflar Dergisi*, S. 20, Ankara, 1988.s.389-395
- 3- BARKAN, Ö. Lütfi; "Türkiye'de İmparatorluk Devirlerinin Büyük Nüfus ve Arazi Tahrirleri", *İ. Ü. İ. F. M.*, c. II, S. 1,(1940).
- 4- BAYKARA, Tuncer; *Anadolu'nun Tarihi Coğrafyası I, Anadolu'nun İdari Taksimatı*, Ankara, 1988.
- 5- BERKİ, Şakir; "Türkiye'de İmparatorluk ve Cumhuriyet Devrinde Vakıf Çeşitleri", *Vakıflar Dergisi*, S. 9, Ankara. s.1-13
- 6- ÇADIRCI, Musa; *Tanzimat Döneminde Anadolu Kentlerinin Sosyal ve Ekonomik Yapıları*, Ankara, 1991.
- 7- ÇAĞATAY, Neşet; "İslamda Vakıf Kurumun Miras Hukukuna Etkisi", *Vakıflar Dergisi*, S. 11, Ankara. s.1-7
- 8- *el-Müncidü'l-Ebcedi*, Beyrut, 1986.
- 9- Evliya Çelebi; *Seyahatname*, (Sadeleştiren; Zuhuri Danışman) c. IV, İstanbul, 1970.
- 10- HALAÇOĞLU, Yusuf; *XVIII. Yüzyıl'da Osmanlı İmparatorluğu'nun İskân Siyâseti ve Aşiretlerin Yerleştirilmesi*, Ankara, 1979.
- 11- Heyet; "Humus Maddesi" *Meydan Larousse*, c. 6, İstanbul, 1979.
- 12- Heyet; "Humus Maddesi" , *Ana Britanica*, c. 16., İstanbul, 1993.
- 13- Heyet; *Başbakanlık Osmanlı Arşivi Rehberi*, Ankara, 1992
- 14- İNALCIK, Halil; *Hicri 835 Tarihli Suret-i Defter-i Sancak-i Arvanid*, Ankara, 1987.

- 15- KAZICI, Ziya; *İslâmi ve Sosyal Açından Vakıflar*, İstanbul, 1985.
- 16- *Kur'ân-ı Kerim*
- 17- LAMMENS, H.; "Suriye Maddesi", *İslam Ansiklopedisi*, c. 11, İstanbul, 1970.
- 18- ORHONLU, Cengiz; *Osmanlı İmparatorluğunda Aşiretlerin İskanı*, Ankara, 1988.
- 19- ÖZ, Mehmed; "*Tahrir Defterlerinin Osmanlı Tarihi Araştırmalarında Kullanılması Hakkında Bazı Düşünceler*", *Vakıflar Dergisi*, S. 22, Ankara, 1951.
- 20- ÖZTÜRK, Mustafa; *Orta Anadolu'da Fiatlar*, (Ankara Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Tarih Ana Bilim Dalı, Basılmamış Doktora Tezi) Ankara, 1985.
- 21- ÖZTÜRK, Mustafa; "Harput Yöresi Vakfiyeleri", *Fırat Havzası Yazma Eserler Sempozyumu Bildirileri*, Elazığ, 1987.
- 22- PAKALIN, Zeki; *Osmanlı Tarih Deyimleri ve Terimleri Sözlüğü*, İstanbul, 1983.
- 23- SAMİ, Şemseddin; *Kâmûs-ı Türkî*, İstanbul, 1989.
- 24- SAMİ, Şemseddin; *Kâmûsu'l-A'lâm*, c. III, İstanbul, 1891.
- 25- SEVİM, Ali; *Suriye ve Filistin Selçukluları Tarihi*, Ankara, 1983
- 26- SOBERNHEİM, M.; "Humus Maddesi", *İslam Ansiklopedisi*, c. 5/1, İstanbul, 1964.
- 27- ŞEKER, Mehmet; *İslâmda Sosyal Dayanışma Müesseseleri*, Ankara, 1991.
- 28- TURAN, Şerafettin; XVIII. Yüzyılda Osmanlı İmparatorluğu'nun İdari Taksimatı; *Atatürk Üniversitesi 1961 Yıllığı (Erzurum)*, Ankara, 1963.
- 29- YEDİYILDIZ, Bahaeddin; "Vakıf Maddesi", *İslâm Ansiklopedisi*, c. 13, İstanbul, 1986.
- 30- YEDİYILDIZ, Bahaeddin; *Ordu Kazası Sosyal Tarihi*; Ankara, 1985.

EK I

1544-1545 TARİHLİ TAHRİR DEFTERİNE GÖRE HUMUS'DA
BULUNAN KÖYLER

Merga'nem	(مرعسم)
Dâriyetü'l-Kübrâ	(دارية الكبرى)
Dûmâ	(دوما)
Tayyibe	(طيبه)
Lâ	(لاء)
Habûr	(هبور)
Devs	(دوس)
Bedâris	(بدارس)
Bakliyâ	(بعليا)
Mergab	(مرعيب)
Antu	(عبطو)
Katiyye	(قطيم)
Gân	(عان)
Sâc	(ساح)
Sahr	(صحر)
Fîrûze	(فيروزه)
Bekis	(بكس)
Sâce	(ساحه)
Mecre	(محزه)
Akîb	(عصبه)
Hamisere	(حمسه)
Abel	(ابل)
Kars	(كرس)
Berâi	(برعه)
Hamira	(حمرا)
Kasabîn	(كاسبين)

Urla	(لورلہ)
Katîb	(قطیب)
Restân	(رستازہ)
Cûsiye	(حوسیر)

Hayli-i Şeyh Azaddin

Katîb	(قطیب)
Neyriyâ	(نیریآ)
Arcûn	(عرجون)
Hamirâ	(حمیرا)
Toyłu	(طویل)
Bedoş	(بدوش)
Sûn	(صون)
A'kîli	(عکیل)

EK II

1544-1545 TARİHLİ TAHRİR DEFTERİNE GÖRE HUMUS'DA

BULUNAN MEZRA'A LAR

Mericeme	(مرجه)
Sebûkî	(سوم)
Da'bâdûr	(درعبادور)
Zemine	(زمین)
Zerbekâr	(دربار)
Sema't	(سمع)
Karzîl Sa'lık	(حرریل علی)
Ma'berân	(معبرلن)
Sîsînâ	(سینا)
Harşîla	(حرشیللا)
Bâyûs	(بایوس)
Lata'yn	(لطعن)
Meklûb	(مکلف)
Tayyibû	(طیبو)
A'kîb	(عقب)
Tâb	(طاب)
A'yn-ı Beniye	(عین بنی)
Tekîm	(تکیم)
A'liye	(علی)
Sahr	(صحر)
Nakli	(نقل)
Mumâsiye el-Merc	(محاصره المرح)
Ayn-ı Cûber	(عین جوبر)
Da'yâr	(درعیار)